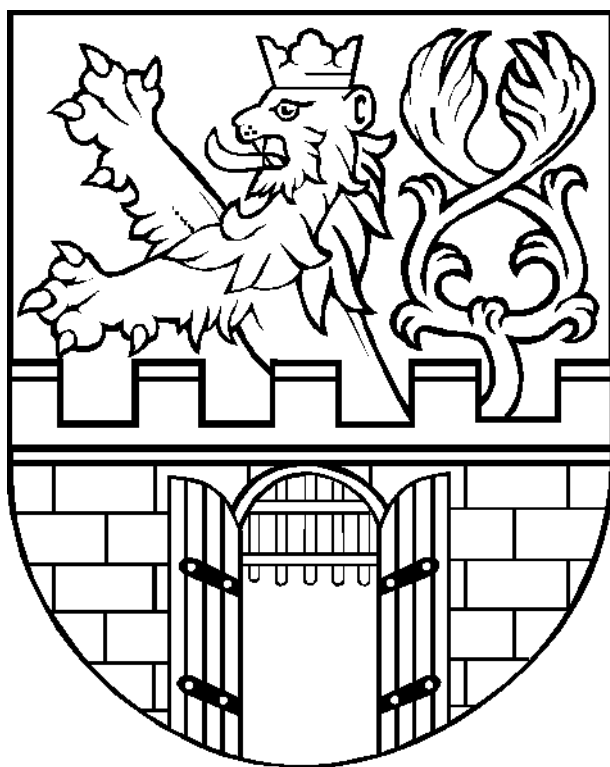

**KRONIKA MĚST
A**

LITOMĚŘIC

1993

1. PŘÍRODNÍ POMĚRY A EKOLOGIE

RÁZ POČASÍ

Počasí v tomto roce je rámcově možno charakterizovat jako značně vrtkavé. Na počátku roku, ve dnech 6. a 7. ledna, postihl občany jeden z rozmarů počasí, mrznoucí déšť. Chodníky a vozovky se proměnily v zrcadlově kluzké plochy. Dne 25. ledna zasáhla město i okolí větrná smršť, spojená s přívaly sněhu. Koncem ledna a počátkem února otravovala život lidí dlouhodobá inverze. Děti z mateřských školek nemohly po tři týdny chodit na procházky. Teprve dne 9. února naměřené hodnoty znečištění ovzduší se dostaly pod hranici povolených norem. Situace vzbudila značnou nespokojenost, která dostala až politický rozměr, vedoucí ke kritice ODS. Oblastní sněm v Litoměřicích se musel proti tomu ostře ohradit v místním tisku. Následně byl ovšem znovu veřejně kritizován Okresním výkonným výborem Čs. strany socialistické. Věcně se situací zabývala zdejší katolická Charita, která pro 114 mentálně i fyzicky postižené děti v ústavu ve Skalici zakoupila alespoň vitaminové přípravky.

Od počátku roku byl na celém Litoměřicku zaznamenán značný vláhový deficit. V lednu naměřili v doksanské observatoři srážky 18 mm (průměr je 20 mm), v únoru 10,7 (18,2), v březnu 10,2 (22,9), v dubnu pouze 6,9, přestože dlouhodobý normál je 31,9 mm. Od poloviny března převažovalo slunečné počasí. Během dubna bylo naměřeno 200,5 hodin slunečního svitu, zatímco dlouholetý průměr činil 153,6 hodin. Skutečně vydatný déšť přišel až po polovině května. Potom následovalo neobyčejně chladné léto. V červenci musel Slavoj Litoměřice kvůli téměř nulové návštěvnosti uzavřít koupaliště. Opravdu letní počasí bylo asi týden uprostřed prázdnin. Hned v srpnu však následovalo znovu deštivé počasí. Slunečno však bylo na podzim, a to až do konce října. Dne 22. listopadu napadl první sníh a teploty, které poklesly pod bod mrazu, daly vzniknout mimořádně nepříjemnému náledí. Sníh vydržel asi deset dní, další však napadl těsně před polovinou prosince a udržel se. Vánoce byly proto tentokrát "bílé".

EKOLOGIE

ChKO České středohoří

Důležitou institucí ochrany přírody byla i v tomto roce Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří. Chráněná oblast byla zřízena výnosem Ministerstva kultury ČSR č.j. 6883/76 ze dne 19. března 1976. Návazně na to vznikla uvedená Správa. Jejím sídlem se již před lety stala renesančně - barokní bašta v Michalské ulici. Jejím vedoucím byl odborník na botaniku i nerosty Jiří Kinský z Velkého Března. Správa se

vnitřně členila na dvě oddělení. Prvním bylo oddělení péče o krajinu (vedoucí Ing. Zdeněk Janda). Staralo se o ochranu krajiny ve vztahu k zemědělství, výstavbě, sportu, turistice a rekreaci. Druhé oddělení speciální ochrany přírody (vedoucí Ing. Roman Hamerský) mělo na starosti flóru i faunu oblasti, evidenci a správu památkově chráněných nemovitostí. Pro úplnost je třeba dodat, že vedoucí ChKO Jiří Kinský v říjnu ze své funkce na vlastní žádost odstoupil.

Ekologický klub

Dne 7. ledna se ve Vinárně u sv. Jiří v Lidické ulici konala schůzka přípravného výboru "Ekologického klubu regionu severní Čechy", jehož vznik iniciovala Strana zelených. Předsedou přípravného výboru byl Ing. Vítězslav Holub, bývalý litoměřický místostarosta. Na setkání byli pozváni i zástupci dalších politických stran a odborníci v ekologické problematice. Klub se chtěl spolupodílet na rozdělování prostředků, vyčleněných ze státního rozpočtu na zlepšování životního prostředí. Druhou věcí, kterou se chtěl Klub zabývat, byly otázky spojené s obnovou a regenerací krajiny v souvislosti s probíhajícími pozemkovými úpravami. "Tím se Klub stane poradním orgánem městských a obecních zastupitelstev i správních a státních orgánů, majících ve svém poslání ochranu a tvorbu životního prostředí", napsal předseda přípravného výboru v místním tisku. Přestože schůzka nebyla příliš úspěšná, konala se záhy další (29. ledna). Potom však činnost klubu stagnovala.

Stráž ochrany přírody

Dnem 13. března byla na základě zákona č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny při Správě chráněné krajinné oblasti České středohoří ustavena tzv. "Stráž ochrany přírody". Všichni její členové složili předepsaný slib a byli vybaveni služebním průkazem a odznakem. - Na počátku května oznámil referát životního prostředí Okresního úřadu v Litoměřicích, že Stráž ochrany přírody ustanovil také pro ty části regionu, které ležely mimo území Chráněné krajinné oblasti Českého středohoří. V obou regionech tuto službu zastávali dobrovolní pracovníci a zpravodajové, jejichž posláním se stala kontrola dodržování právních předpisů, zaměřených na ochranu přírody a krajiny. Zpočátku jich bylo ustanoveno osm. Zájemci o tuto činnost museli složit kvalifikační zkoušky.

Dne 12. listopadu se patnáct zpravodajů a strážců přírody sešlo na Správě chráněné krajinné oblasti České středohoří k výročnímu hodnocení své činnosti. Její výsledky shrnul pracovník správy Borek Franek, který také vymezil hlavní úkoly v roce příštím. Účastníci schůzky byli seznámeni s novými úmluvami "Cites" a "Bernskou konvencí", které se týkaly ochrany se ohrožených rostlin a živočichů. Přednášející kritizoval neregulovanou těžbu kamene v Českém středohoří a seznámil přítomné s nově vyhlášenými přírodními památkami a rezervacemi.

Národními přírodními rezervacemi byly v Českém středohoří vyhlášeny vrchy Lovoš, Milešovka, Orlík, Raná a Sedlo. Národními přírodními památkami se staly Bílé stráně, Boreč, Březinské tisy, Dubí hora, Jánský vrch, Kamenná slunce, Panská skála a Vrkoč. Poté se mluvilo o přírodních rezervacích Březině, Čičově, Holém a Kozím vrchu, Hradišťanské louce, Lipské hoře a Sluneční stráni. Statut přírodních památek mají Bobří soutěska, Farská louka, Hradiště, Košťálov, Kuzov, Magnetovec (skalní hřib), Plešivec, Radobýl, Stříbrný roh, Štěpánovská hora a Tobiášův vrch.

Sběr hlemýžďů

Okresní úřad v Litoměřicích vydal 1. dubna vyhlášku o "zákazu rušivé činnosti", vedoucí k ohrožení ptactva a hlemýžďe domácího. Účinnosti nabyla dnem 15. dubna. Podstatný by byl zákaz sběru hlemýžďů, kdyby ovšem nebyly uděleny dodatečné výjimky. Ty se navíc týkaly právě firem, vyvážejících tyto živočichy do zahraničí ve velkém. Byla to firma Naturex Litoměřice, společnost Drulit s r.o. Litoměřice a soukromník, MVDr. Černohorský z Roudnice n. L.

Oseva

Ve vilové čtvrti pod Mostnou horou (v Nerudově ulici) pracovala až konce zimy čistící a mořící stanice osiv. Její několikaletý provoz způsoboval obyvatelům okolí zdravotní potíže. Proto již v roce 1990 zakázal krajský hygienik používání rtuťnatých mořidel. Při letošních měřeních se ovšem prokázalo, že je podnik Oseva používal i nadále. Městský úřad proto stanovil termín ukončení této technologie na 31. prosince 1993.

Den země

Dne 22. dubna byla v atriu Střední pedagogické školy zahájena výstava, uspořádaná u příležitosti "Dne země" a nazvaná "Neznámá země". Fotodokumentace výstavy a happeningu v tělocvičně (téma "Náš vesmír") byla zaslána do Prahy na oddělení kultury Institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jednalo se o zcela novou formu propagace ochrany přírody a životního prostředí, které se účastnilo celkem 120 škol z celé České republiky.

Téhož dne na pozvání přednosty Okresního úřadu v Litoměřicích Josefa Pola přijeli do našeho města vedoucí Úložiště radioizotopů Ing. Václav Trhlík a ředitel divize Výzkumného ústavu pro výzkum, výrobu a využití radioizotopů a. s. Praha Ing. Miloš Janů. Po krátké besedě v kanceláři přednosty se všichni odebrali do podzemí Richardu, kde si prohlédli prostory používané pro úložiště. Setkání trvající asi dvě hodiny ukázalo, že většina obav litoměřických občanů pramenila z neznalosti. Bezpečnost okolí úložiště byla zajištěna monitorováním spodních vod, pohybu horniny, pravidelnými měřeními a dalšími opatřeními.

Jiným způsobem byl připomenut "Den země" na Mírovém náměstí. Společnost ochránců přírody, Dům dětí a mládeže "Magnolie" a Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří byli tři stateční, kteří připomněli problematiku životního prostředí výstavkou a improvizovaným programem. Náměstí bylo v té době pro motorová vozidla uzavřeno, přesto se však našlo několik jedinců, kteří zákaz nerespektovali. Aktivisté jim za to na automobily namalovali křídou známý symbol čuníka. V Jiráskových sadech byly připraveny hry pro děti malé i větší.

Koželužna

Koncem května ukončila svoji dvoutýdenní výzkumnou cestu podél řeky Ohře malá expedice ekologů z Drážďan a německých studentů z Holandska. Nejhorším zážitkem pro všechny byl nesnesitelný zápach, vycházející z kaliště holdingového podniku Tanex Jaroměř, závod Litoměřice v Želeticích. Problémem se začala zabývat firma Eko Praha, která měla navrhnout optimální řešení. Dosud se jednalo v podstatě o velkou žumpu, ve které se částečně usazovaly pevné látky a přebytečná voda odtékala do Ohře a samozřejmě dále do Labe. Některé hodnoty naměřené na výtku z "čistírny" byly alarmující. Po různých jednáních představenstvo společnosti Tanex přislíbilo zmenšit objem vypouštěných odpadních vod vyřazením stávajících louhových stanic s tím, že by její želetický závod zpracovával kůže upravené již

předem v Třebechovicích pod Orebem.

Ochrana horninového materiálu

Dne 15. června se na pracovišti Správy chráněné krajinné oblasti v Litoměřicích uskutečnilo jednání s pracovníky Ministerstva životního prostředí v Praze. Tématem byla ochrana horninového materiálu na Litoměřicku. Podle slov ředitele ChKO Jiřího Kinského docházelo v této oblasti ke skutečnému výprodeji národního majetku, když 50 - 60 procent vytěženého materiálu putovalo z lomů do zahraničí. Charakteristické bylo, že ředitel příslušného odboru ministerstva se na předem plánovanou schůzku nedostavil.

Čistička odpadních vod

U Písečného ostrova pokračovala výstavba čističky odpadních vod, kterou prováděly Vodní stavby Praha, závod Ústí nad Labem. Jako největší problém se ukázala skutečnost, že představenstvo holdingové společnosti Tanex Jaromeř nepodpořilo původní příslib vybudování čistírny odpadních vod u svého závodu na protilehlém břehu Labe v Želeticích.

Pivovar

Na zasedání městského zastupitelstva dne 26. října požádal městský ekolog Ing. Gryndler o souhlas k udělení půjčky dvou milionů korun Pivovaru Litoměřice, který je potřeboval na rekonstrukci kotelny. Tyto prostředky byly potřebné k tomu, aby závod, patřící k lokálním znečišťovatelům ovzduší, mohl přejít na ekologické vytápění. Členové zastupitelstva půjčku se lhůtou splatnosti během tří následujících let schválili.

Richard

Z iniciativy Výzkumného ústavu pro výzkum, výrobu a využití radioizotopů v Praze se dne 8. listopadu uskutečnilo setkání s poslancem za Litoměřicko ing. Richardem Mandelíkem (ODS). Ústav reprezentovali jeho pracovníci Ing. Miloš Janů a Ing. Maršál. Cílem schůzky se stalo vysvětlení problematiky úložiště jaderného odpadu na "Richardu", jehož byl uvedený ústav provozovatelem, vyjasnění majetkoprávních vztahů a rovněž provozu. Návštěvě a prohlídce bývalého dolu předcházela beseda v litoměřickém sídle ODS. Poslanec slíbil, že bude zjištěné poznatky tlumočit v parlamentu.

Útulak pro zvířata

Již během roku 1992 se začaly objevovat snahy o vybudování útulku pro opuštěná zvířata. Myšlenka byla oživena aktivitami Nadace "Radobýl" (o ní dále), tato spolupráce se však ukázala jako neúčinná. Hlavním iniciátorem byl Borek Franek, pracovník Chráněné krajinné oblasti České středohoří. Ten spolu s dobrovolnými pracovníky vybral místo na severozápadní straně Mostné hory. V rámci předběžného řízení bylo toto umístění schváleno Okresní hygienickou stanicí, referátem životního prostředí Okresního úřadu, Okresní veterinární správou, Správou ChKO České středohoří i Městským úřadem v Litoměřicích. Útulak byl plánován pro asi 50 zvířat. Dobrovolní pracovníci začali čistit okolní les od náletových dřevin. Získané dřevo mělo být potom použito pro výstavbu útulku právě pod touto dominantou našeho města. Pěkná idea však nakonec uskutečněna nebyla.

Úprava Kamýckého potoka

Dešťové vody z celé severozápadní části města a z úpatí Bídnice odvádí Kamýcký potok, poslední z přítoků Pokratického potoka. Tohoto roku se objevily obavy, že by v případě většího přívalového deště mohlo dojít k havárii v jeho zaklenuté části a tím k povodňové situaci na sídlištích Střed a Cihelna. Uvedená část toku byla skutečně v katastrofálním stavu. Protože potok odvádí dešťové vody i z areálu úložiště radioaktivního odpadu Richard II. obrátil se tehdejší zástupce starosty ing. Vítězslav Holub na Československou komisi pro atomovou energii s žádostí o poskytnutí příspěvku na potřebné úpravy.

Protestní akce

Aktivisté Nadace "Animal S.O.S." a ekologické organizace "Different Life" (Odlišný život) uskutečnili 16. prosince odpoledne před Domem oděvů na litoměřickém Mírovém náměstí protestní akci proti lovu, chovu a zabíjení zvířat pro kožešiny. Jejím heslem se stal slogan "Kožichy nosí krásná zvířata a oškliví lidé". Sídlem organizace "Different Life", která vznikla tohoto roku v září, byla Roudnice n. L.

Ekologické vytápění

Litoměřice byly zahrnuty do ekologicky postižené oblasti, a tak, stejně jako další města a obce severočeské oblasti dostaly od státu pro tento rok finanční příspěvek na ekologicky prospěšné akce. Tyto prostředky byly využity pro vybudování plynových kotelen ve vlastnictví Městského úřadu, plynových rozvodů i přípojek, což stálo asi sedm milionů korun. Částka zahrnovala i půjčku města (přes dva miliony korun) pro pivovar, určenou rovněž na vybudování plynové kotelny, aby tak byl odstraněn jeden z největších lokálních zdrojů znečištění. Další, asi pět milionová částka, byla určena občanům jako příspěvek na vybudování ekologického vytápění.

2. POLITICKÉ POMĚRY

Rozdělení republiky

Na základě předchozích politických jednání došlo přesně po novoroční půlnoci k rozdělení dosavadní Československé federativní republiky na dva státy - samostatnou Českou republiku a Slovenskou republiku. V záhlaví prvního čísla zdejších novin "Nezávislý Proud" je o tom výstižně napsáno: "Rozchod dvou partnerů, kteří by za pouhý jeden rok oslavili diamantovou svatbu, nebyl v srdcích mnoha z nás vítán tak, jak by si mnozí čeští a slovenští politikové představovali, ba i přáli." Nic to však nezměnilo na tradici vzájemných vztahů mezi litoměřickou 1. základní školou a stejnou školou ve slovenských Topolčiankách, které měly svůj počátek v roce 1957. Při telefonickém novoročním blahopřání jedněm druhým neváhal ředitel topolčianské školy Juraj Valach ujistit svého kolegu v Litoměřicích Petra Hermanna, že na vzájemném přátelství se v žádném případě nebude nic měnit. Toto ujistění bylo oznámeno členům učitelského sboru, správním zaměstnancům i bývalým učitelům. Publikováno bylo také v místních novinách.

Oslavy 1. máje

Oslava "Svátku práce" měla i tentokrát politický charakter pouze částečně, a to na slavnosti, kterou uspořádali komunisté ve východní části Jiráskových sadů. Na náměstí se dopoledne konal toliko kulturní program, který oživila countryová skupina "Chřestýši", dechovka Posádkové hudby a mažoretky. Naplno se hrálo u restaurace "Modrá hvězda" v Ulici 5. května, kde oslavovali místní Rómové. Odpoledne vystoupilo na náměstí několik kapel, které obstarali studenti Gymnázia Josefa Jungmanna. V Lidické ulici zazněl jazz - "Canal Street" a v Pekařské ulici country "Breder Street".

Oslavy 28. října

Dne 28. října se v sále Vojenské ubytovací a stavební správy sešli bývalí legionáři a účastníci 2. světové války. Na shromáždění, na němž byl přítomen také současný velitel litoměřické posádky podplukovník Miroslav Dušek, byl zdůrazněn odkaz 28. října jako symbolu svobody, samostatnosti a demokracie, který zůstal platný i pro Českou republiku. Za Konfederaci politických vězňů byl přítomen Miroslav Kolenatý a za Sdružení Čechů z Volyně paní Dědková. Jednání bylo zahájeno státní hymnou a po slavnostním projevu doplněno vystoupením posádkové hudby. V litoměřickém regionu žilo dosud 125 bojovníků za samostatnost, a to jak z východní, tak ze západní fronty. Nejstaršími členy Jednoty legionářské byli Vladimír Bareš - 96letý ruský legionář a pan Trávníček - 94letý italský legionář.

POLITICKÉ STRANY

V Litoměřicích existovala i v tomto roce celá řada politických stran a hnutí. Navenek však pronikla činnost pouze některých z nich. Jejich aktivity jsou podány v abecedním řazení.

ČSSD

Dne 12. února zavítal do Litoměřic předseda ČSSD Miloš Zeman. Na besedu s ním, která se konala večer v zasedací síni Domu spojů (Dvořákova 1) přišly na dvě stovky stoupenců strany i zvědavců. Akce se uskutečnila i přesto, že se proti ní postavil předseda Okresního výkonného výboru Václav Zdeněk Bartoš, který v Litoměřicích inicioval setkání tzv. rakovnického proudu, snažícího se zpochybnit regulérnost Zemanovy volby na XXVI. sjezdu strany v Hradci Králové. Místní organizace se proti těmto trendům ostře postavila a její předseda Jiří Trnka potom o celé záležitosti veřejně informoval.

Masarykova demokratická strana

Specifikem politických poměrů našeho města byla existence politické strany, jejíž ústředí bylo přímo v Litoměřicích. Masarykova dělnická strana vznikla v roce 1992 z části členů bývalé Československé strany socialistické. Jejím předsedou se stal zdejší občan Ing. Otomar Venzhöfer. V čele strany stála tzv. výkonná rada, která na v lednu poslala otevřený dopis ministru školství. Týkal se výše učitelských platů a budoucnosti speciálních škol.

ODA

Přípravný výbor svolal na 12. ledna do kavárny "Luna" ustavující schůzi regionální organizace Občanské demokratické aliance v Litoměřicích. Zakládací schůze se zúčastnil místopředseda strany Daniel Kroupa. Představitelé zdejšího klubu byli zvoleni 26. ledna. Předsedkyní se stala PhDr. Eva Hanušová, jednatelem Petr Brzák. Oba byli v té době zaměstnanci Městského úřadu.

Místní klub Občanské demokratické aliance uspořádal v pondělí 21. června v salonu kavárny "Luna" besedu s předsedou výkonného výboru Fondu národního majetku a předsedy rozpočtového výboru Parlamentu ing. Tomášem Ježkem. Diskutovalo se o problémech současné fáze privatizace i hospodářské politiky. Na pořad jednání přišla m.j. otázka budoucnosti výstaviště Zahrada Čech, na níž byly podány dva privatizační projekty. Jeden, který podalo stávající vedení, počítal se zachováním současné podoby aktivit. Druhý, který podal zdejší regionální odbor ministerstva životního prostředí, měl ve své podstatě změnit charakter činnosti i využití výstaviště. Host na besedě naznačil, že dává přednost názoru prvnímu.

Večer otázek a odpovědí

Dne 19. listopadu uspořádala místní organizace ODA, spolu Masarykovou demokratickou stranou, v Divadle Karla Hynka Máchy besedu. Její hvězdou byl předseda strany a místopředseda vlády České republiky Jiří Kalvoda. Vedle něj však přijel také místopředseda ODA Libor Kudláček, předseda oblastního výboru pro severní Čechy Milan Krivohlavý a poslanec ODA za tento region Miroslav Čerbák. Večer byl koncipován jako dialog publika s jevištěm. Každý měl možnost položit hostům jakoukoliv otázku. Ty se vztahovaly například k restitucím církevního majetku, dotacím pro malé obce, rozkrádání státního majetku v souvislosti s privatizací, navrácení majetku emigrantům, zásadám transformace zdravotnictví, bytové politice, územně správnímu uspořádání a podobně.

ODS

Kancelář poslance ing. Richarda Mandelíka se přestěhovala z Mírového náměstí do Lidické ulice č. 2, kde byly prostory sloužící ODS. Protože z důvodů zaneprázdněnosti nemohl dodržet svůj původní slib, aby měli občané možnost setkávat se s ním na pravidelných pondělních schůzkách, dohodl se s redaktory "Dnešního Litoměřicka" na pořádání nepravidelných tiskových besed k aktuálním otázkám. Úvodní setkání se uskutečnilo 7. června.

OH

Dne 3. dubna jednal v Litoměřicích okresní sněm Občanského hnutí, které se změnilo v liberálně orientovanou politickou stranu.

Strana zelených

Litoměřická organizace Strany zelených iniciovala vznik "Ekologického klubu regionu severních Čech". Předsedou přípravného výboru byl ing. Vítězslav Holub. (Podrobněji v kapitole 1).

3. VEDENÍ MĚSTA A VEŘEJNÁ SPRÁVA

Vedení města

Starostou města Litoměřic byl i nadále Ing. Zdeněk Rosol, zástupkyní starosty PhDr. Eva Hanušová. Funkci tajemníka zastával Ing. Jindřich Hauptman.

Městská rada a zastupitelstvo

Městská rada se v tomto roce sešla na celkem jednadvaceti schůzích, městské zastupitelstvo na osmi. Po dvakrát však muselo být jeho zasedání pro nedostatek přítomných přeloženo na další týden. Jeho členy byli Ing. Zdeněk Rosol (zvolený za Hnutí pro občanské svobody, v současné době člen ODS), PhDr. Eva Hanušová (Občanské fórum, ODA), Ing. Josef Antoš (Občanské fórum, po jeho rozpadu nezávislý), Jaromír Fousek (Nezávislý), JUDr. Pavel Krupka (Křesťansko demokratická strana - Demokratický blok), Ing. Petr Kvapil (Hnutí za občanské svobody), Jan Smolík (Občanské fórum, ODS), Ing. Ivan Špatenka (Občanské fórum, poté nezávislý), MUDr. Marie Štětinová (Občanské fórum, Občanské hnutí), Ing. Jan Bechyně (Strana zelených - Demokratický blok), Jaroslav Brabec (KSČM), Ing. Jan Hrkal (Nezávislý), Ing. arch. Jiří Jarkovský (Občanské fórum, poté nezávislý), František Kadeřábek (KSČM), Ing. Vítězslav Holub (Strana zelených - Demokratický blok), MUDr. Pavel Kejř (Nezávislý), Václav Knotek (KSČM), Ladislav Kovář (Hnutí za občanské svobody, ODS), Ing. Libuše Křížová (KSČM), MUDr. Jan Milota (KSČM), Ing. Miroslav Pařízek (KSČM), MUDr. Emil Sládek (Hnutí za občanské svobody), PhDr. Jan Smetana (ČSSD - Demokratický blok), MUDr. Jana Štěrbová (Občanské fórum, ODS), Milada Titěrová (Nezávislá), Ing. Petr Vaverka (Hnutí za občanské svobody, ODS), Luděk Veselý (Nezávislý), MVDr. Josef Pažout (KSČM), MVDr. Radomír Novák (Občanské fórum, poté nezávislý), MUDr. Miroslav Jiránek (Strana zelených - Demokratický blok).

Rezignace člena zastupitelstva

Na jednání městského zastupitelstva, které se uskutečnilo dne 14. ledna se svého mandátu vzdal "polistopadový" předseda národního výboru, nyní referent územního odboru ministerstva zemědělství, MVDr. Radomír Novák. Mezi důvody uvedl, že již "delší dobu ve městě sleduje trend jakési cesty vlevo" a dále "nesouhlas s politikou privatizace, která se na radnici dělá".

Komise

Na řízení života ve městě se podílelo celkem dvanáct komisí. V jejich čele stáli členové městského zastupitelstva. Jednalo se o komisi pro výchovu a vzdělávání (předseda Jaroslav Fousek), radu zdraví (MUDr. Emil Sládek), sociální komisi (MUDr. Marie Štětinová), finanční komisi (Ing. Libuše Křížová), komisi pro rozvoj města (Ing. arch. Páč), komisi pro rozvoj obchodu, dopravy a cestovního ruchu (Ing. Jan Hrkal), komisi kulturní (PhDr. Jan Smetana), komisi pro bezpečnost a pořádek ve městě (Ing. Vítězslav Holub), komisi kulturní a revizní (Ing. Ivan Špatenka), komisi pro životní prostředí (Ing. Jan Bechyně), komisi bytovou (František Kadeřábek) a komisi pro hospodaření s majetkem obce (Ing. Petr Kvapil).

Struktura městského úřadu

Systemizace Městského úřadu v Litoměřicích zahrnovala v polovině roku celkem 154 pracovníků. Jeho působnost vykonávaly jednotlivé odbory a úřady. Byly to

stavební úřad (vedoucí Ing. Jan Nejtek), odbor územního rozvoje města a životního prostředí (Ing. Jiří Hrdlička), odbor správy majetku města a bytového hospodářství (Marie Kafková), správní odbor ((Petr Brzák; od léta ing. Radek Löwy), ekonomický odbor (Ing. Ota Hartl), obecní živnostenský úřad - obchod, služby, doprava, sportovní zařízení (Ing. Ivan Palán), odbor školství, kultury, zdravotnictví a sociálních věcí (Helena Bitrichová). Do systemizace náležela také městská policie (velitel Ivan Králík).

Dezintegrace

Dnem 1. ledna nabyla platnosti samostatnost dosavadní místní část Litoměřic - obce Mírejovice. Odloučení se však plně dovršilo až 6. března, kdy proběhly volby do obecního zastupitelstva. Dne 11. března rozhodla městská rada o způsobu finančního vyrovnání s obcí. Vyrovnání bylo provedeno podle podmínek zaslanych Ministerstvem vnitra České republiky. Nová obec obdržela podíl z hospodaření města v roce 1992 v poměru k počtu obyvatel.

Hospodaření města

Celkové příjmy i výdaje města v roce 1993 byly oproti rozpočtu podstatně vyšší, protože účetní skutečnost zahrnuje položky v rozpočtu nezařazené. Jednalo se o účelové prostředky poskytnuté městu v průběhu roku státem. Jednalo se o 28.063 tisíc korun. Do příjmů náležely rovněž zálohy na teplo a služby od nájemníků v bytových domech města ve výši 28.656 tisíc korun. Bez těchto prostředků byl celkový účetní výsledek následující:

	rozpočet	skutečnost	% plnění
příjmy	135.248 tisíc	161.258 tisíc	119,2%
výdaje	135.248 tisíc	155.696 tisíc	115,1%

Nové prostory Městského úřadu

Protože Městský úřad v Litoměřicích vyhrál v dubnu soudní spor se státním podnikem Potravinový o budovu jeho ředitelství v Pekařské ulici č. 2, byly získány nové potřebné prostory. Nejprve, a to od 3. května, v nich začal pracovat obecní živnostenský úřad. Během měsíce května se tam nastěhoval odbor územního rozvoje města a životního prostředí.

Obřadní síň

Po změně v užívání objektu "Černého orla" na Mírovém náměstí bylo nutno zrušit dosavadní obřadní síň (fungující od 30. června 1988) a přestěhovat ji. Nová byla otevřena v hlavním objektu městského úřadu otevřena dne 29. května. Koncepti renovace dosavadních kanceláří navrhl ing. Jiří Hrdlička, vedoucí odboru rozvoje města a životního prostředí. Realizaci převzala firma Pyrus. Jako první zde byli oddáni Josef Štěpánek a Anelis Formánková.

Městská vlajka

Dne 21. září požádal Ing. Radek Löwy kulturní komisi o posouzení návrhu používat nadále namísto dosavadní modrozluté, vlajku červenobílou se znakem města.

Komise pověřila PhDr. Jana Smetanu a PhDr. Jindřicha Tomase, aby připravili příslušné dobrozdání. Při podrobné archivní rešerši se ukázalo, že kombinace modré a žluté má velmi staré kořeny. Na schůzi městského zastupitelstva z 12. října 1895 sdělil tehdejší starosta Alois Funke, že podle výzkumu městského archiváře PhDr. Wenzela Katzerowskyho je tato barevná skladba městské vlajky doložena již roku 1611 v souvislosti s příjezdem císaře Matyáše do Prahy. Litoměřičtí měšťané vyslali k této slavnostní příležitosti své vyslance a také dva jízdni praporečníky, kteří nesli standarty v modro zlatých barvách. Se žlutomodrými praporky přijeli zástupci města do Prahy také v roce 1838 na korunovaci rakouského císaře Ferdinanda I. na českého krále. Podobně, když 13. září 1895 zavítal do Litoměřic místodržící hrabě Thun, který sem přijel zahájit zahradnickou výstavu, bylo město vyzdobeno modro žlutými vlajkami. Těmito doklady je autenticky prokázáno, že historickou městskou vlajku našeho města tvoří právě tyto barvy a proto komise doporučila, aby zůstala v užívání.

Mříže v "Kalichu"

V polovině července vzbudila nelibost redakce místních novin ozdobná mříž instalovaná před schodištěm do prvního patra Městského úřadu v roce 1989. Důvodem bylo, aby zaměstnanci nebyli rušeni v neúřední hodiny. Pro naléhavé případy zde byl umístěn zvonek s mikrofonem a reproduktorem. V dosti neomaleném výpadu redaktorky, která se omylem domnívala, že byly instalovány teprve nyní, bylo kritizováno současné vedení města a ze záležitosti se stalo málem politikum.

Technické služby

Pod přímé řízení Městského úřadu v Litoměřicích náležely Technické služby města. Jejich ředitelem byl pan Kopřiva. Staraly se především o čistotu komunikací, jejich opravy, dopravní značení, sociální zařízení, skládku, veřejnou zeleň a městský hřbitov. Plánovaný počet pracovníků byl 110, skutečný stav činil 102.

Okresní shromáždění

Také v tomto roce pracovalo okresní shromáždění, jehož zasedání se konalo vždy jednou za tři měsíce. K prvnímu jednání bylo svoláno na 28. ledna, kdy bylo na programu projednání návrhu územních rozpočtů pro tento rok. Jejich zcela nová konstrukce mnohé starosty zaskočila a tak v diskusi padlo mnoho vzrušených dotazů. V popředí zájmu stála problematika školství a zdravotnictví.

Poslední jednání bylo uspořádáno 28. prosince v zasedací síni Okresního úřadu v Litoměřicích. Byla zaznamenána rekordní účast, neboť ze 70 členů se jich dostavilo 60. Důvodem bylo zřejmě to, že hlavním bodem programu bylo schválení rozpočtu na rok 1994. Celková dotace ze státního rozpočtu na další rok se skládala, stejně jako v tomto roce, z účelové dotace, z odvětvové vyrovnávací dotace a z územní vyrovnávací dotace. Celková dotace ze státního rozpočtu představovala pro náš okres celkem 152,9 milionů korun. Z této částky činila účelová dotace 82,7 milionů korun, určených mimo jiné na sociální dávky, na provoz litoměřických domů s pečovatelskou službou, na výstavbu podobného domu ve Štětí a na příspěvek obcím, určeným pro výkon státní správy, tedy i pro naše město. Pro tento rok byla dotace o 4,2 miliony nižší. Odvětvová vyrovnávací dotace byla stanovena ve výši 67,7 milionů korun, z nichž bylo 16,6 milionů určeno pro školství. (Pro tento rok bylo na školství vyčleněno pouze 9,5 milionů korun). Poslední část z celkové dotace tvořila územně vyrovnávací dotace, která byla pro rok 1994 stanovena ve výši pouhých 2,5 milionů korun oproti tomuto roku, kdy činila celkem 127,8 milionů korun. Celková výše územní

vyrovnávací dotace byla vypočtena z částky 22 korun na jednoho obyvatele.

Městský úřad v Litoměřicích získal z dotace jeden milion korun, určený na provoz krytého plaveckého bazénu. Dům kultury dostal půjčku 700 tisíc korun, Diakonii českobratrské církve evangelické byl přidělen příspěvek 70 tisíc korun na provoz sociálních služeb.

Sněm starostů

Dne 29. prosince, den po okresním shromáždění, které poprvé v historii schválilo ještě ve starém roce rozpočet na rok nový, zasedal v Litoměřicích okresní sněm starostů. Hlavním bodem jednání bylo především jejich seznámení s rozpočtem, dále s celým složitým systémem dotací a se změnami v daňovém systému. Přítomní využili k vysvětlení některých nejasností přítomnosti zástupců ministerstva financí. Ti také zdůraznili potřebu soběstačnosti měst a obcí ve financování (80% vlastních prostředků, 20% dotací) a starosty seznámili se změnami při tvorbě rozpočtů. Zvláštním bodem programu bylo poděkování Ing. arch. Janu Zadražilovi, vedoucímu referátu životního prostředí, za nesmírnou obětavost při pomoci obecním úřadům.

4. HOSPODÁŘSTVÍ, DOPRAVA, SPOJE

PRŮMYSL

Timo

Ze státních podniků zůstal v provozu závod "Timo" (bývalá Triola). Pracovnice závodu šly pro domácí i zahraniční trh, konkrétně pro distribuční firmu "Liberta" a výrobní firmu "Emeci" z Itálie. Část výrobků spodního prádla šla také do Polska. Prakticky zcela stranou však zůstal ruský trh, kam v minulosti šlo až 70 procent těchto výrobků. Přesto závod v průběhu roku nabízel asi 50 volných pracovních míst. Nedostatek zaměstnanců se začal projevovat tehdy, když ČSAD zrušila několik pravidelných linek směrem na Roudnici, takže lidé z odpolední směny neměli večer spojení domů. Projevilo se také vysoké zdražení jízdného. Ředitelkou závodu byla Jitka Kalivodová.

Tanex

Nástupce někdejších "Závodů Antonína Zápotockého v Želeticích", nyníjší "Tanex" a.s., náležel i v tomto roce k podnikům, které ve městě vytvářely podstatu zaměstnanosti. Jeho ředitelem byl Ing. Jiří Štěpánek. Problémy, které podnik měl v roce 1991 a částečně i roku 1992, byly postupně odstraňovány. Svědčil o tom již úspěšný průběh prvního kola kupónové privatizace, kdy o více než 90% akcií projevíli zájem nejenom investiční privatizační fondy, ale také DIKové. Problémy závod měl především v oblasti ekologického charakteru a částečně v nedostatku surovin. Ten byl postupně řešen i mimo tuzemské zdroje, ale byla snaha materiál získat rovněž na Slovensku, popřípadě v bývalém Sovětském Svazu.

Podnik v tomto roce oslavil 170 let svojí existence. Zaměstnáno v něm bylo 165 dělníků a dělnic, zpracovávajících mokrosolené vepřovice, používané většinou obuvníky na podšívkové usně. Dalším výrobkem byly tzv. galanterní usně a v menší míře také usně rukavičkářské. Mimo to se tu denně zpracovávalo asi 600 skopovic pro oděvní účely. Usně byly vyváženy hlavně do Spolkové republiky Německo a do Itálie.

Kovobel

Akciová společnost "Kovobel", právní nástupce "Kovovýroby", zabývající se výrobou a prodejem kovového a čalouněného nábytku, začala v květnu 1992 přibližně s dvacetimiliónovým dluhem. Přesto se vedení belgické firmy "Unic Design" rozhodlo, že se stane hlavním akcionářem podniku. Smlouva byla podepsána 18. prosince 1992. Podepsali ji zástupce Fondu národního majetku a zástupce Unicu Theo Peers. Podnik byl privatizován kupónovou metodou. Celkem 82% akcií bylo vyčleněno pro kupónovou privatizaci, 15% získala belgická firma a zbývající 3% byla převedena na Restituční investiční fond. Účast zahraničního kapitálu pomohla. Letos se začalo s rekonstrukcí hlavního výrobního provozu v Želeticích. Nejdříve byly zbourány staré nevyhovující výrobní haly, aby na jejich místě vznikly nové. Předpokládalo se, že nový výrobní komplex se 4000 m² provozní plochy, bude dostavěn v polovině roku 1994. Export podniku činil zatím 20 procent produkce.

INVA

Výrobní družstvo svazu invalidů se sídlem v Litoměřicích se potýkalo s velkými potížemi. Pro lepší motivaci pracovníků odbytu byl zaveden způsob odměňování přímo úměrný tomu co prodali. Družstvo prošlo na podzim 1992 transformací a mělo několik pobočných závodů. Kromě litoměřického závodu postaveného roku 1989, který je zaměřen na textilní výrobu, to zůstal pobočný závod v Ústí nad Labem (výroba svítidel a kovovýroba), Liběšicích (zpracování polystyrénu), Kadani (kartonážka) a v Trávníku u Cvikova. Problémy s odbytem způsobily, že se počet zaměstnanců ze 750 v roce 1989 snížil na současných 300, z nichž 60 procent tvoří lidé se změněnou pracovní schopností. Předsedou družstva byl ing. Josef Haněl.

Dřevařská výroba

U Terezínské křižovatky bylo během listopadu dokončeno "Středisko přidružené dřevařské výroby Litoměřice" a.s. Objekt s velkými potížemi finančního rázu vybudovala "Lesní společnost" a.s. Nesnáze vznikly v průběhu výstavby hlavně proto, že přestala být hrazena ze státních peněz. Za těchto okolností si nově vzniklá společnost musela na jeho dokončení vydělat sama transformací lesního hospodářství. Ke konci tohoto roku se snažila získat prostředky na potřebný materiál, aby se výroba mohla rozjet v plné míře. Podle ředitele Lesní společnosti Ing. Vladimíra Knotka však stále ještě nebyl stanoven definitivní výrobní program, neboť bylo třeba odstraňovat některé nedostatky. Některé byly podstatné, jako třeba nefunkční sušička dřeva. Společnost předpokládala, že v budoucnu zde najde práci asi 25 zaměstnanců.

Mrazírny

Na jaře odešla ze stavby "nových mrazíren" polská firma "Mostostal" i další dodavatelé. Do provozu již předtím byly uvedeny sklady s mrazicí kapacitou 22.000 m². Výrobní haly však v té době zely prázdnotou. Problém spočíval v tom, že stavba byla zahájena ještě v době "socialistické" ekonomiky, tedy s příslibem mnoha státních dotací. "Oborový podnik Mrazírny" čítal původně 22 podniků po celé republice. Za tehdejší situace se náklady předpokládané ve výši 620 milionů nezdály tak velkým soustem. Výsledkem byl letošní dluh 350 milionů korun a potřeba 200 milionové investice do technologického zařízení. Britsko-holandská holdingová společnost, která po roce 1990 projevila zájem o koupi a zprovoznění závodu se stáhla, protože státem nabízené podmínky koupě by jí neumožnily návratnost vynaložených prostředků do pěti až osmi let, jak původně předpokládala. Jako další zájemce o koupi se hlásily

"České národní mrazírny" spol. s r.o. Avšak ani ony nechtěly akceptovat všechny závazky, spojené se zadlužeností.

"Staré mrazírny", které splácely úroky na část úvěru poskytnutého ke stavbě se pohybovaly na pokraji bankrotu. Jejich dosavadní kapacita nepřekročila 7.000 tun výrobků za rok. Předpokládaná kapacita nových mrazíren byla 14.000 a po plném rozběhnutí výroby až 20.000 tun zpracovaných zemědělských produktů ročně. Pro četné zemědělce v naší zelinářské oblasti byla existence silného zpracovatelského závodu velmi důležitá.

Oseva

Bývalý monopolní komplex "Oseva" procházel transformací. Byl rozdělen do několika společností, ze kterých byl však dosud zprivatizován pouze závod ve východních Čechách, z něhož se stala akciová společnost. Litoměřická Oseva s.p. byla ke konci léta teprve před privatizací. Po dohodě s územním odborem ministerstva zemědělství se však privatizační projekt začal připravovat. Podnik i v současnosti v podstatě navazoval na své monopolní postavení, situace však již byla změněná tím, že ne každý zemědělec musel odebírat osiva od ní. Výroba osiv byla proto snížena téměř o polovinu. Tato skutečnost se m.j. projevila tím, že počet zaměstnanců byl zredukován z dřívějších tří stovek na 150. Snížení stavů se týkalo jak administrativy, tak zaměstnanců v provozech.

Pivovar

Od pondělí 4. dubna začal litoměřický pivovar expedovat lahvové pivo s krčkovými etiketami a korunkovými uzávěry pro všechny druhy zdejšího zlatého moku. Především však začal modernizovat výrobu a na jaře zakoupil novou stáčecí linku. Doposud se pivo stáčelo do hliníkových sudů plněných stlačeným vzduchem. Nová linka umožňovala namísto nich použití sudů typu KEG. Při jejich užívání nastal rozdíl již při narážení, které začalo být mnohem jednodušší. Bylo vyvinuto tak, aby v případě potřeby zabraňovalo úniku přetlakovaného moku. Zjednodušeno bylo také vymývání sudů a zlepšila se i hygiena, protože nové sudy byly vyrobeny z nerezové oceli. K jejich vybavení patřily i kryty, které nesly znak pivovaru a byly barevně odlišené podle druhů piva. Když se nová stáčecí linka spouštěla, byla přítomna řada známých osobností. Mezi nimi například pražský herec Ondřej Vetchý.

Na "Dočesné" v Žatci, konané 28. a 29. srpna, slavil litoměřický pivovar velký úspěch ve svou značkou "Kalich". Toto pivo bylo v konkurenci 26 pivovarů hodnoceno jako nejlepší v kategorii "jedenáctek". Jinak pivovar vyráběl světlou desítku "Kurýr", tmavou desítku "Celestin", světlou dvanáctku "Fořt" a jako "novinku" ke konci roku zavedl výrobu čtrnáctiprocentního světlého piva "Konšel". Na trh se tato značka dostala 14. prosince. Pivovar se tak navrátil k tradici přerušené v roce 1986.

K propagaci své produkce letos poprvé pivovar ve spolupráci s Domem kultury uspořádal "Dny piva". Trvaly týden a protože zde bylo pivo k dostání za rekordně nízké ceny, těšily se velkému zájmu. Pivovar dostal pro jejich pořádání k dispozici foyer Domu kultury. Ukončeny byly dne 12. září.

Od 18. prosince začal pivovar rozvážet pivo značky "Konšel" po městě povozem taženým koňmi. Na požádání si mohl přímo z povozu nakoupit lahvové pivo každý. Na nové krčkové etiketě byla korunka, jejímž předlohou byl líc medaile, kterou Měšťanský pivovar v Litoměřicích obdržel na výstavě ve Vídni roku 1890. Další novinkou se v předvánoční době stalo sedmistupňové pivo, označené zbrusu novou etiketou s kalichem. "Sedmičku" pivovar vyráběl již déle, ale zatím byla k dostání pouze v závodech. Individuelní zákazníci ji mohli poprvé ochutnat až 14. prosince.

Unimon

Litoměřický mlýn získala v roce 1991 společnost s ručením omezeným, nazvaná "Unimon". Do tohoto roku jej stačila významně modernizovat. Postavila šest sil o kapacitě 2.400 tun obilí a dvanáct sil moučných, sklad balírny, upravila dvůr a podobně. Nejdůležitější investicí byla nová obilní sila, která nahradila dosavadní dřevěná, která byla více jak deset let v havarijním stavu. Mlýn začal prosperovat, což mu umožnilo nejenom četné sponzorské aktivity, ale také humanitární pomoc našemu zdravotnictví, stejně jako obětem války v bývalé Jugoslávii. Ředitelkou mlýna byla Jana Suchá. Mlýn na Střeleckém ostrově vyráběl prakticky celý sortiment mouky ze pšenice. Pro chovatele dodával zbytky z výroby pro krmné účely. Denně se tu zpracovalo na 240 tun obilí. V tomto roce byla uvedena do provozu italská plnicí linka, která nejenom zvýšila kapacitu plnění pytlů, ale zároveň téměř vyloučila těžkou ruční práci. S rozvojem malých pekáren totiž vzrostl zájem o dodávky mouky právě v pytlích. Pro velkoodběratele se mouka expedovala volně ložená v cisternách, pro obchod balená v sáčcích. Ty byly od tohoto roku označeny kódem, symbolem města a názvem "Litoměřická mouka".

Pekárny

Litoměřické pekárny začaly od června tohoto roku fungovat jako soukromá společnost pana Hlaváče a Krajička - "PeHaK". Jejich privatizační podnik zvítězil nad ostatními devíti . Pekárna byla rozdělena na tři střediska. První byla cukrárna, kde se pracovalo na jednu směnu a zaměstnanci vyráběli 120 druhů zákusků a dalších sladkostí. Další úsek tvořila výrobní jemného pečiva, která ho ve dvou směnách vyráběla na šest desítek druhů. Třetím byla běžná pekárna, kde se pekli chléb (kmínový, žitný a černý) ve třech směnách a ostatní pečivo ve dvou.

OBCHOD

Obchodní středisko

V úterý 11. května se v Pokraticích otevřely dveře nového obchodního centra nazvaného "Krebs". Vzniklo dokončením podstatně pozměněného projektu rozestavěné budovy státní veterinární správy, která v nových podmínkách ztratila schopnost objekt dostavět. Stavbu provedla stavební firma Rak. Ředitelem dokončeného marketu se stal Petr Kohn. Úvodní nabídka se skládala z potravinářského zboží, jehož prodejna byla umístěna v prvním podlaží. V dalších prostorách byly potom v průběhu roku umístěny sportovní potřeby, papírnictví, drogerie, sklo i porcelán a vybrané druhy zboží elektro. Celkové náklady na výstavbu přesáhly 50 milionů korun.

V objektu obchodního střediska započala stejná firma budovat hotel. Původní stavba byla proto v tomto roce rozšířena o podkroví. Autory projektu byli ing. arch. Jaroslav Stránský a Milan Dusík. Celkem 70 dvoulůžkových pokojů a šest apartmá mělo nabízet ubytování pro 125 hostů. Měl sloužit návštěvníkům litoměřických výstav jako "trihvězdičkový" hotel. V říjnu byla dokončena fasáda, na níž byla použita rakouská technologie dávající třicetiletou trvanlivost.

Privatizace obchodů

Na schůzi městského zastupitelstva dne 27. května se rozhodovalo o budově drogerie na rohu Mírového náměstí a Ulice 5. května. Dva roky předtím ji vydražil

pan Pokorný, kterému v dubnu skončila platnost nájemní smlouvy. Zájemci o pronájem těchto prostor se měli možnost přihlásit na městském úřadě. Důležitou podmínkou bylo zaplatit nájem na několik let dopředu. Ze dvou zájemců o prodejnu drogerie dostali hlasováním přednost majitelé Drogerie u Iny, kteří zaplatili nájem na deset let dopředu. Druhou prodejnu za stejných podmínek získala firma Styl Hronský, která ji navrhovala využít pro nabídku pánského oblečení a obuvi. Třetí část objektu si pronajal pan Špringl na prodejnu speciálních druhů čajů a kávy.

Tržnice

Dne 8. června provedli policisté se zaměstnanci celního úřadu a dalšími odpovědnými pracovníky nečekanou kontrolu stánkařů na litoměřické tržnici. Zaměřena byla na nelegální dovoz zboží, které uniklo celnímu dohledu. Přítomná cizinecká policie kontrolovala, zda cizí státní příslušníci, v tomto případě zejména Vietnamci, mají podnikatelské povolení. Nejčastějším zjištěným prohřeškem byl zakázaný prodej polských cigaret. Razie se opakovala na podzim dne 22. října. Mezitím dne 15. července schválilo městské zastupitelstvo nový tržní řád.

Arrow

Litoměřická firma "Arrow", zabývající se prodejem hardwaru i softwaru, vznikla již v roce 1992. Také letos působila podnikatelsky v oblasti značkové výpočetní techniky. Stala se autorizovaným dealerem pro prodej počítačů americké firmy "Ast". Firma však prodávala počítače značky Twinhead a stala se rovněž autorizovaným dealerem jedné z nejúspěšnějších počítačových firem na světě "Apple Computer, Inc." Vedle toho se zabývala realizací počítačových sítí Novell a učeben.

Prodejna Josefa Fišera

Dne 27. srpna si na Dominikánském náměstí spolu otevřel obchod Josef Fišer, bývalý prvoligový hráč SK Union Teplice. Spolu s manželkou začali prodávat keramické obklady, dlažbu, izolační nátěry, speciální tmely atd. Ve vedlejších prostorách nabízeli umělé květiny, proutěné zboží, bytové doplňky, drogistické výrobky a koupelnové předložky.

Tvrdík

V Lidické ulici byla 21. listopadu otevřena značková prodejna firmy "Tvrdík servis". Zákazníci zde nacházeli kancelářskou a šicí techniku zn. Pfaff a Sharp, spolu s doplňkovým sortimentem. Pokud jde o šicí techniku, jednalo se o první podobnou prodejnu v okrese. Zájemci měli navíc nejenom možnost poradenské služby, ale také veškerého servisu.

Procházka

Řeznická firma "Procházka" se díky kvalitě svých výrobků dále rozvíjela. K dosavadním prodejnám v Dlouhé a Novobranské ulici přibyla v listopadu další. Byla zřízena v Havlíčkově ulici na sídlišti Severozápad. Již na konci září obdržela společnost "Procházka s r.o. Litoměřice" na výstavě masných výrobků od "Společenství řezníků a uzenářů" čestné uznání.

Soukromá pekárna

V Novobranské ulici začala pracovat soukromá pekárna, kterou založili Ing. Petr Kodys a Eduard Hamele. Potřebné prostory získala do pronájmu od Městského úřadu,

který měl zájem, aby pekařství bylo právě ve středu města. Celá výroba i prodej zaměstnávala patnáct lidí ve dvousměnném provozu. Pekárna nabízela v přilehlé prodejně na třicet druhů pečiva.

Prodejna hudebních nástrojů

Po zániku původní prodejny hudebních nástrojů, jejíž prostory na Kostelním náměstí č. 1 sloužily od roku 1991 jiným účelům, existovala v Litoměřicích určitá mezera v prodejní síti. Ta byla zaplněna v prosinci tohoto roku otevřením nové prodejny hudebních nástrojů ve Velké Dominikánské ulici. Zřizovatelem se stala "IFM Melodia Hradec Králové společnost s r.o.", které potřebné prostory pronajala místní základní organizace Českého svazu zahrádkářů.

Quelle

Dne 17. prosince byl v Ulici 5. května otevřen nový obchod, kde zákazníci mohli zakoupit zboží věhlasné německé firmy "Quelle".

SLUŽBY

Porta Bohemica

Na začátku tohoto roku reprezentovala Cestovní kancelář "Porta Bohemica" (Michalská ulice) spolu s Okresním úřadem Litoměřice náš region ve společném stánku na II. ročníku výstavy cestovního ruchu "Regiontour 93" v Brně. Nabídka propagačního materiálu byla pestrá a Litoměřicko přibližovala zájemcům nejenom formou různých brožurek, propagačních letáků, ale i videozáznamů. Návštěvníci stánku se zajímali hlavně o konání různých akcí na Zahradě Čech během celého roku. Výstava skončila 10. ledna.

Alintour

Tato cestovní kancelář se sídlem v Masarykově ulici byla otevřena dne 15. listopadu 1991. Její majitelkou byla paní Alena Vodičková. Čerpala ze zkušeností francouzských cestovních kanceláří, které zcela běžně spolupracují s dalšími a z jejich nabídky vybírají a sestavují svou vlastní. "Alintour" praktikovala něco podobného. Od počátku úzce spolupracovala zejména s cestovní kanceláří "Fikow Tour" z Mostu, ale i s řadou dalších. V tomto roce nabízela cenově dostupné pobytové rekreace v italském městečku Dantona poblíže Ravenny. Připravovala zájezdy do Španělska, jižní Francie, Chorvatska i Holandska. Organizovala samozřejmě také domácí rekreace, především v Krkonoších a na Domažlicku.

Hotel Rak

V tomto roce byl stále ještě otevřen hotel "Rak" na náměstí. Jeho součástí byla stylová Čínská restaurace, kde oblíbená jídla připravoval Zhou-Lin, mistr kuchař z Pekingu.

Mostná hora

Pro některé závady musel být původní termín otevření restaurace na Mostné hoře odložen na sobotu 10. ledna, do kdy byly odstraněny drobné závady, shledané při kolaudaci. Jejím odpovědným vedoucím a spolumajitelem se stal Jaroslav Kodeš mladší, patronem náš nejúspěšnější veslař posledních let, olympijský vítěz z Barcelony, Václav Chalupa.

Bašta

Na začátku března byla otevřena restaurace "Bašta", umístěná v této bývalé součásti historického městského opevnění nad dolním nádražím. Majitelem objektu se stala Česká národní investiční společnost.

Hotel Helena

Dne 11. června zahájil Rudolf Potůček, majitel nově založeného hotelu nazvaného "Helena", slavnostně jeho provoz. Příslušný objekt situovaný v Želeticích mu byl vrácen na podzim roku 1992 v rámci restitučního nároku. Kapacita hotelu, který kromě ubytování zpočátku nabízel pouze studené snídaně, byla 26 lůžek.

Hotel Roosevelt

Dva ze čtyř společníků sdružených ve firmě "Unimon", pánové Kučera a Brabec, odkoupili na jaře jako dvě fyzické osoby objekt bývalých městských lázní v Rooseveltově ulici. Vzhledem k nedostatku ubytovacích prostor ve městě se rozhodli zřídit z budovy hotel. Podle původní úvahy měl mít 42 lůžek, 10 přistýlek a kromě toho restauraci pro asi 50 osob. Další částí hotelu se měl stát salonek pro zhruba 20 lidí. Předpokládané náklady obnášely osm milionů korun.

Hotelový dům

Zasedání městského zastupitelstva dne 15. července souhlasilo s odprodejem pozemku hotelového domu na Kocandě Severočeským chemickým závodům. Vedení podniku o to požádalo vzhledem k tomu, že vzhledem k brzkému schválení privatizačního projektu muselo mít jasno v majetkových otázkách. Při schvalování požadavku lovosického podniku byla zohledněna skutečnost, že SCHZ před nedávnou dobou převedly bezúplatně do majetku města budovu jeslí v Plešivecké ulici.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Hospodaření na pozemcích státního statku

Celé bývalé hospodářství zrušeného Státního statku Litoměřice o výměře 2520 ha pozemků si na počátku roku 1992 pronajal soukromý zemědělec Ladislav Pošík s firmou "Agrofrukt" Kamýk. Zaměstnali celkem 75 dosavadních pracovníků. Po restitucích zbylo v tomto roce z původní výměry celkem 1545 ha, z toho bylo od státu pronajato 1131 ha. Výměra vinic činila 45 ha a sadů 200 ha. Orné půdy firma v tomto roce obhospodařovala na 900 ha, z toho bylo 500 ha oseto obilovinami, 50 ha řepkou (polovina semenářskou). Ostatní půda sloužila k zajištění krmiva pro 300 dojnic, stádo jalovic a pro asi 700 kusů prasat. Z původního chovu ovcí, který se ukázal jako nerentabilní, zůstalo malé stádo o 80 kusech.

Vinařství

Významnou součástí "Agrofruktu" Kamýk bylo "Klášterní vinařství Litoměřice". Jako jeho vedoucí pracoval sklep mistr Vladimír Šuhajek. Úroda se po vylisování dostávala do tanků v Žalhosticích, později do sudů ve sklepích bývalého dominikánského kláštera v Litoměřicích, kde víno procházelo procesem kvašení, "školení" a ošetřování. Po loňské rekordní úrodě (45 vagónů; prodáno bylo zhruba 300 tisíc lahví), byla letošní průměrná (asi 30 vagónů), ale jakostnější.

Společnost Drulit

Od března letošního roku přešly bývalé Drubežářské závody Litoměřice pod firmu Drubež Litoměřice, společnost s r. o. "Drulit". Spolu s majetkem převzala i

pohledávky ve výši 27 milionů korun. Nástupnická firma byla zpočátku asi na 50 procentech výroby roku 1990. Dne 15. července schválilo zasedání městského zastupitelstva žádost ředitele Ing. Miroslava Balšánka o prodej objektů v areálu závodu, které v roce 1992 pronajalo tehdy ještě státnímu drubežářskému podniku na třicet let. Společnost "Drulit" však ztratila schopnost hradit splátky za pronájem, neboť Komerční banka jí nechtěla poskytnout úvěr, pokud se závod nezaručí pozemkem. Zastupitelstvo si vyhradilo, že v případě nějakých nečekaných skutečností bude mít přednostní právo na zpětnou koupi. Jednalo se o majetek v hodnotě asi 4,3 milionů korun.

Okresní agrární komora

Od začátku roku se připravoval vznik orgánu, který měl ovlivňovat zemědělskou politiku. Zemědělci o tom obdrželi první informace počátkem února. Do 18. června bylo třeba na Územní odbor Ministerstva zemědělství nebo na Pozemkový úřad předat vyplněné členské přihlášky a podat návrhy na kandidáty do výboru. Vlastní návrh kandidátky přípravného výboru vytvořila také v okrese působící "Agrární regionální komora" - sdružení představitelů dřívějších státních statků a zemědělských družstev - řízená "Českomoravskou agrární unií". Třetí návrh připravil "Svaz vlastníků půdy" v okrese. Kandidáti ze všech třech uskupení se jednali 18. května, kdy se dohodli na vytvoření společného patnáctičlenného přípravného výboru. Návrh byl zaslán ústřednímu přípravnému výboru, který však registraci neprovedl a schválení oddálil. Důvodem byly problémy v paritním zastoupení všech subjektů.

"Agrární komora" byla nakonec ustavena až v sobotu 17. července. Zastoupeny v ní byly všechny subjekty, soukromí zemědělci, družstva i zpracovatelé. Z Litoměřic byl v její dozorčí a kontrolní komisi zastoupen Ing. Miroslav Balšánek, ředitel firmy "Drulit". Předsedou komory se stal ing. František Janda, soukromý zemědělec z Krabčic. První zasedání patnáctičlenného představenstva se konalo 12. srpna v zasedací síni Okresního úřadu Litoměřice. Výsledkem jednání m.j. bylo rozhodnutí, že sídlem komory nebude Roudnice n. L., jak se původně uvažovalo, nýbrž Litoměřice. Úřadovny byly zřízeny ve Velké Krajské ulici č. 1, kde již sídlil také územní odbor ministerstva zemědělství. Na podzim se ředitelem úřadu "Okresní agrární komory" stal Ing. Milan Tejkl.

Poslední letošní zasedání představenstva "Okresní agrární komory" proběhlo 20. prosince. Zabývalo se především přípravou valné hromady, připravované na 22. ledna 1994. Vedení komory poněkud znepokojovala skutečnost, že členskou základnu dosud tvořilo pouze 130 osob.

Soukromí zemědělci

"Svaz vlastníků půdy a soukromých rolníků" uspořádal dne 4. prosince v Domě kultury veřejné shromáždění k problematice zemědělství. Přítomen byl předseda zemědělského výboru Parlamentu České republiky Jan Černý, poslanec Ing. Vlastimil Tlustý a pracovníci Okresního úřadu v Litoměřicích. Setkání se zúčastnilo 130 rolníků z okresů Litoměřice, Louny a Mělník. V úvodu předseda litoměřické organizace ing. František Janda připomněl některá historická fakta a hovořil i o úkolech "Agrární komory". Předseda republikové organizace Ing. Tlustý zdůraznil přednosti soukromého hospodaření. Na mítinku vystoupil také přednosta Okresního úřadu v Litoměřicích Josef Pol, aby informoval o práci Pozemkového úřadu. Sdělil m.j., že na Litoměřicku bylo podáno přes 19 tisíc žádostí o navrácení zemědělské půdy (nejvíce v celé České republice), ale že se jich zatím podařilo vyřídit pouze 2.400. Zdůvodnil to nejenom přetížením pracovníků Pozemkového úřadu, ale také tím, že zdržení při

restitucích vznikají z nutných vazeb na Katastrální úřad a soudy. Základní problém totiž tvořila identifikace půdy.

Územní odbor ministerstva zemědělství

V tomto roce vznikl namísto dosavadního "Regionálního odboru ministerstva zemědělství", tzv. "Územní odbor ministerstva zemědělství". Zatímco původní orgán měl působnost v okresech Mělník a Litoměřice, pod novým názvem jej odbor vyvíjel pouze v okrese litoměřickém. Řešil problémy spojené s privatizací zemědělství a ve zpracovatelském průmyslu. Na starosti měl také dotační politiku. Jeho ředitelem byl ing. Jaroslav Štech. Kanceláře územního odboru zůstaly ve Velké Krajské ulici č. 1.

ZAHRADA ČECH

Tržnice Zahrady Čech

Ve dnech 2. až 7. dubna se uskutečnila první letošní akce výstaviště. Přihlásilo se na ni kolem dvou set firem. Hlavními výstavními plochami se staly pavilony "D" a "T". V nich představilo své výrobky dvacet předních firem jako "ADOS" (chladicí vitríny) "JAH SAGMA" (čerpací technika) "Rössler" (nádobí a kuchyňské potřeby), "Hampl" (semena), "Střechy SEKO" (zahradní technika), "W. S. PEA" (elektrické ruční nářadí), "B - Kontakt" (pekařské stroje) a podobně. Využity však byly také další prostory. Pavilon "A" patřil z velké části velikonočním tradicím, pavilon "B" prodejcům květin, tropických rostlin, konifer, užitkových rostlin, osiva a podobně. V pavilonu "C" bylo zase možno shlédnout umělé květiny a stromy, semena, cibuloviny i malou zemědělskou mechanizaci. Pavilon "H" patřil prodejcům hnojiv a přípravků pro ochranu proti škůdcům, ale bylo tu možno shlédnout i okrasné dřeviny. Exteriéry výstaviště zaplnila zemědělská technika.

Můj dům, můj hrad

Poslední dubnový víkend se na výstavišti konala prodejní a kontraktační výstava, týkající se bydlení. Návštěvníci si mohli prohlédnout nejen vystavený nábytek a bytové doplňky, ale především se poučit o nabídkách k výstavbě rodinných domků.

Tempo 1993

Letošní ročník motoristické kontraktační a prodejní výstavy, zahájený 12. května, byl ještě kvalitnější nežli všechny předchozí. Využity byly všechny pavilony. Návštěvníci měli možnost shlédnout výrobky firem Iveco, Fiat, Seat, Alfa Romeo, Citroen a Škoda - Volkswagen - Audi, kterou zde prezentoval její litoměřický zástupce Gerhard Horejsek, i další. Mezi osobními vozy nebyla však zastoupena firma Mercedes, protože z prostorových důvodů nešlo uspokojit její požadavek na poskytnutí celého jednoho pavilonu. Motoristy zaujala i nabídka Ústecké společnosti Septima, která mezi svými výrobky představila soupravu pro přestavbu motorových vozidel namísto benzinového na alternativní propanbutanový pohon. Mimo pavilony byly umístěny velké exponáty, například nákladní vozy DAF (Firad Jablonec n. N.), Unimog a Mercedes (firma bratří Helbigů Praha), autobusy Oasa, Ford (Mewac Litoměřice), terénní automobil Viza (Agrozet Roudnice) i silniční, stavební a zemědělské stroje Iveco (Tecklenborg, Iveco Roudnice). Se širokou nabídkou přišla

na výstavu mělnická firma Ford Roubíček. V pavilonu "D" byly zastoupeny firmy nabízející pneumatiky (Obnova Teplice a Storex z Ústí n. L. s výrobky firmy Michelin). Výstava skončila 16. května a navštívilo ji na 18000 lidí.

Národní výstava psů

Dne 22. května byla na výstavišti zahájena "Národní výstava psů všech plemen". Odborníci tvrdili, že jde o jednu z největších akcí svého druhu v České republice. Nad celou akcí převzali záštitu Česká kynologická unie, kynologická organizace Českého svazu chovatelů a okresní spolek České myslivecké jednoty v Litoměřicích. Přihlásili se chovatelé z celé republiky, ale také z Německa, Polska, Rakouska, Holandska i Francie. Představeno bylo 1698 psů. Ředitelem výstavy byl MVDr. Jiří Rejholc, sponzory Ekoagrobanka, pobočka Litoměřice, Pivovar, Pekárny a firmy Drulit, Procházka, Smetana a Animalservis. Dále Bohušovická mlékárna, Severofrukt Travčice a Interlov Praha.

Přehlídka vín

Na letošní degustaci vín, která se konala 15. června, bylo přihlášeno na 200 vzorků v sedmi kategoriích od všech velkých pěstitelů. Novinkou letošní Přehlídky vín však byl velký zájem u malopěstitelů. Pořadatelem akce bylo tradičně vedení výstaviště, které spolupracovalo s Cechem českých vinařů.

Kontakt 93

Letos poprvé, ve dnech 26. až 31. srpna, se na výstavišti uskutečnila velká nabídková výstava s prodejem, zaměřená na potřeby pro živnostníky a podnikatele. Prezentovalo se zde na 150 vystavovatelů z České republiky, ale účastnili se také němečtí. Náplň výstavy tvořilo vybavení pro restaurace a společné stravování, sklenářské potřeby, obuvnické, brašnářské i sedlářské potřeby, malířské, natěračské, čalounické, krejčovské potřeby, včetně galanterie, potřeby pro pokladače podlahových krytin, foto a kino potřeby, dále potřeby pro truhláře, stavebníky, vodoinstalatéry, kadeřnické a kosmetické potřeby a další. Pořadatelem byl podnik Řempe a.s. Praha. Výstavu navštívilo během šesti týdnů jejího konání přes patnáct tisíc lidí. Podle průzkumu pražské agentury "Amnasia" sem plnou čtvrtinu z nich přivedla obchodní jednání.

Zahradnický veletrh

Letos poprvé se hlavní akce na výstavišti konala pod názvem "Zahradnický veletrh". Zahájena byla 24. září a ukončena 3. října. O prodejní výstavu byl značný zájem a všechny plochy byly pronajaty dlouho předem. Přihlásilo se na tři stovky vystavovatelů a prodejců nejenom od nás, ale také ze Slovenské republiky, Německa a Holandska. Zahájení výstavy, jemuž byl přítomen náměstek ministra zemědělství, přálo i počasí. Do Litoměřic od časného rána proudily kolony aut i autobusů z celé republiky. Měli možnost shlédnout expozice v deseti pavilonech. Pavilon "A" nabízel ovoce, zeleninu, koření, konifery, tropické rostliny, semena, zahradní a užitkovou keramiku i sklo. V pavilonech "B" a "C" byla vystavena malá zemědělská technika, přípravky na ochranu rostlin, krmné doplňky, dřevěné kompostníky, zahradnické potřeby, osiva květin a zeleniny, dekorativní skleníky do interiérů, mlékárenské výrobky, ovocné šťávy i čaje a čajové filtry. V pavilonu "D" bylo možno najít sušičky ovoce a zeleniny, čističky vzduchu, zavlažovací systémy, čerpací techniku a konzervářské výrobky. Pavilon "H" vyplňovaly semena, cibuloviny a hlízy, organická hnojiva, minerální krmné doplňky a bytová i zahradní keramika. V pavilonu

"K" bylo spotřební zboží.

Součástí veletrhu byla i výstava obrazů akademické malířky Jiřiny Průchové. Jednalo se o kolekci "Obrazy léčí", řadící se k psychosomatické artterapii. Pracovníci psychosomatické poradny v Mimoni, kteří tuto metodu používali vedle dalších způsobů naturální medicíny, zaznamenali skutečně pozitivní vliv jednotlivých originálů na zdravotní stav pacientů.

Úterý 28. září bylo na Zahradě Čech ve znamení soutěže "Jablko roku", která do prostoru před pódiem přilákala několik tisíc návštěvníků. Cenu získal Antonín Karhánek z Bruntálu s jablkem odrůdy Lobo.

Již na loňské výstavě získala jedno z nejvyšších ocenění pořadatelů i návštěvníků elektrická sušička ovoce a zeleniny. Její premiéru zajistila liberecká firma "Able Elektrik". Stejně tomu bylo i letos. Jednalo se o novozélandský výrobek válcovitého tvaru, prodávaný ve dvou velikostech. Pro návštěvníky byla zajištěna pětiprocentní sleva z normální ceny. U stánků v pavilonu "D" byla každý den nabízena ochutnávka sušených produktů. Pro potřeby zákazníků společnost vydala v nakladatelství Práce malou kuchařku pro další zpracování sušeného ovoce a zeleniny. Malá expozice v exteriéru firmy "Atmos" z Bělé pod Bezdězem nabízela nové speciální kotle na dřevo, velice vhodné pro venkovská obydlí a rekreační chalupy.

V pavilonu "T" předváděla firma "Hampl Litoměřice" praktické ukázky burzovního obchodování prostřednictvím systému "Burzia". Zájem vzbudil také systém "Agros", který by se měl stát účinným nástrojem pro průzkum trhu a regulaci cen. Správcem systému, který měl mít celostátní působnost byl Podnik výpočetní techniky Liberec.

Návštěvnický rekord byl zaznamenán v sobotu 25. září, kdy branami výstaviště prošlo 40 tisíc lidí. Litoměřice i blízké okolí v ten den prožívaly skutečný dopravní kolaps. Mezi návštěvníky se zcela nečekaně objevil český premiér Václav Klaus s manželkou. Vyslovil politování, že obchodníci mnohdy importují méně kvalitní výrobky ze zahraničí. Zahradu Čech potom ocenil z pódia amfiteátru, kde právě probíhal kulturní program.

V závěru výstavy byly předány ceny nejlepším vystaveným a nejvíce prodávaným exponátům. Slavnostní akt provedla ředitelka výstaviště Ing. Jitka Matoušková. Nejvyšší ocenění - "Křišťálové jablko" - převzali zástupci Podniku výpočetní techniky a.s. divize Liberec za informační systém zprostředkování obchodu se zemědělskými produkty. Jednu ze tří zvláštních cen dostala společnost "KIS" za expozici strojů vhodných pro malopěstitele. Celkem letošní Zahradu Čech či "Zahradnický veletrh" navštívilo přes 200 tisíc osob.

Vedení výstaviště při této akci využilo služeb "Amnasie", pražské agentury marketingových a sociálně informačních analýz. Účelem bylo získání lepšího přehledu o názorech návštěvníků, ale také vystavovatelů. Agentura provedla analýzu souboru 1001 náhodně vybraných osob. Z územního hlediska převažovali návštěvníci z našeho regionu (33%). Poměrně silné zastoupení měli také návštěvníci ze středních Čech, několik zájemců přijelo až ze Slovenska. Na výstavu přijížděli především lidé s vnitřním zájmem o exponáty. Povšechný přehled v oboru si přišlo posílit 66% respondentů, 58% přijelo do Litoměřic za nákupem konkrétního zboží (náradí, pomůcek a sadbového materiálu). Celkem 20% dotázaných využilo cesty na výstavu k vedení konkrétních komerčních jednání. Velkým magnetem byla soutěž "O jablko roku", která byla hlavním motivem pro 37% respondentů. Při hodnocení výsledků návštěvy 63% dotázaných uvedlo, že podle nich výstava prakticky splnila očekávání, s nímž sem přicházeli. Třetina byla spokojena částečně a jenom 5% bylo nespokojeno.

Majetkoprávní statut

Zdalo se, že období nejistoty o budoucnosti výstaviště skončilo koncem října, kdy z Ministerstva pro správu a privatizaci národního majetku přišlo oznámení, že byl schválen privatizační projekt města Litoměřic, který předpokládal bezúplatné převedení Zahrady Čech do jeho majetku. Podle ředitelky, Ing. Jitky Matouškové, by toto řešení přineslo jistotu, že "Zahrada Čech" ve městě zůstane. Dne 16. prosince městská rada souhlasila s předloženými podklady, týkajícími se transformace výstaviště a doporučila variantu pronájmu celého areálu. Vedení města uložila, aby nadále spolupracovalo s poradenskou firmou tak, aby kompletní podklady pro rozhodnutí o dalším využívání areálu mohly být předloženy městskému zastupitelstvu 20. ledna 1994.

Architektonický projekt

Během úvah o budoucnosti výstaviště bylo třeba řešit jeho neutěšený stav. Městský architekt J. Mužík vypracoval studii, navazující na celkový plán rozvoje města. Studie počítala s novými vytápěnými pavilony, které by umožnily výstavní činnost po celý rok. Problémem zůstávaly parkovací plochy.

LESNICTVÍ

Myslivost

Dne 23. října se v budově Okresního úřadu v Litoměřicích uskutečnil celookresní sněm "Českomoravské myslivecké jednoty". Letošní rok byl pro ni zcela nový, protože podle novely zákona přecházela na zcela jiný způsob hospodaření. Myslivecké jednoty se staly samostatnými právními subjekty. Předseda okresní myslivecké jednoty ing. Milan Gryndler přítomné informoval o tom, že bylo zakoupeno 20 akcií nově založené "Myslivecké pojišťovny", která měla krýt rizika spojená s tímto druhem aktivit.

Zkoušky

Ve dnech 13. až 17. prosince proběhly tzv. vyšší odborné myslivecké zkoušky, které uspořádal referát životního prostředí Okresního úřadu v Litoměřicích. Přihlásilo se 29 myslivců s pětiletou praxí. Vlastních zkoušek, které se konaly pod zkušebním dozorem "zkušebního senátu", jehož předsedou byl JUDr. Jiří Tauber z Ústí nad Labem, se zúčastnilo 18 adeptů. Zahájeny byly vypracováním písemných prací na téma čtyř oblastí myslivosti, t.j. zoologie, mysliveckých předpisů, mysliveckého plánování a kynologie. Místem ústních zkoušek byla Okresní veterinární správa. Zkoušky nebyly vůbec formální, jak ukazuje fakt, že osm adeptů jimi neprošlo. Uvedené zkoušky představovaly nejvyšší mysliveckou kvalifikaci.

DOPRAVA

"Botičky"

Od 1. března začali strážníci městské policie pro postih nesprávně zaparkovaných automobilů používat tzv. "botičky". Jednalo se o venkovní blokovací systém připevňovaný na přední kolo auta, které tím znehybnil a provinilému řidiči zabránil v odjezdu. Ten potom musel vyhledat strážníky, kteří mu "botičku" odstranili, ovšem až po zaplacení pokuty 500 korun. První byla nasazena polskému Fiatu s litoměřickou poznávací značkou, který parkoval v Lidické ulici na zákazu stání.

Centrum města

Nový systém řešení dopravy v centrální oblasti města schválilo zastupitelstvo dne 8. dubna. Jeho návrh byl koncipován jako převážně jednosměrný. Již předtím byly definitivně zamítnuty požadavky některých občanů a studentů gymnázia na úplné vyloučení automobilové dopravy v jádru města. Naopak v souladu s očekáváním narůstajícího dopravního ruchu začalo být na konci dubna a v květnu pokládáno nové dláždění v Jezuitské a Dlouhé ulici. Omezení dopravy ve středu města měly řešit vyšší poplatky za parkování.

Autobusová a nákladní automobilová doprava

S platností od 1. dubna vznikla akciová společnost "ČSAD BUS v Ústí nad Labem", která zřídila v Litoměřicích svůj odštěpný závod. Závod měl provozy ještě v Roudnici n. L. i Libochovicích a pronajatá stání v Lovosicích. V okrese z bývalého státního podniku vznikly ještě společnosti TECHTRANS v Litoměřicích a Roudnici n. L. (bývalá sklápěčková kolona) a ČETRANS v Lovosicích (Tir a valníková doprava). Ředitelem odštěpného závodu "ČSAD BUS v Litoměřicích" se stal Jiří Vanča. Dosavadní státní závod Československé automobilové dopravy definitivně zanikl dnem 23. června, kdy byla dokončena majetková inventarizace a rozdělení zbytku majetku.

Horní nádraží

Od 15. listopadu probíhala na horním nádraží rekonstrukce tří výhybek. Jejich katastrofální stav donutil železničáře, aby dvě z nich vyměnili za poměrně dobré výhybky z vedlejších staničních kolejí, zatímco třetí byla nahrazena zcela novou. Při těchto pracích pochopitelně došlo k výlukám v železniční dopravě.

SPOJE

Telefonizace

Velkým problémem zůstával naprostý nedostatek volných linek. Okresní správa telekomunikací, umístěná v budově bývalého sekretariátu KSČ (Dvořákova 1), přidělovala nové telefonní stanice pouze k podnikatelským účelům, ale i tak se na ně čekalo od několika měsíců do dvou let. Soukromým osobám se nezaváděly vůbec. Podle vyjádření ředitele Vladimíra Vodičky na ně soukromníci mohou čekat třeba i patnáct let. Litoměřice ještě neměly ani digitální ústřednu a s jejím zřízením se tehdy

počítalo až v roce 1998.

Zlaté stránky

Dne 17. března se v celém bývalém Severočeském kraji a tedy i na Litoměřicku objevil poprvé nejaktuálnější telefonní seznam, nazvaný "Zlaté stránky". Majitelé telefonních stanic jej obdrželi zdarma. Zásahu na vydání měla firma Mediatel, působící ve více než třiceti zemích světa, která se po konkurzním řízení stala výhradním vydavatelem "Zlatých stránek" a slíbila, že je ve spolupráci s firmou Telecom bude vydávat pravidelně každý rok. První byly vytištěny v Anglii.

Kabelová televize

Česká rada pro rozhlasové a televizní vysílání udělila 4. května licenci na zavádění kabelové televize "České národní televizní kabelové společnosti v Litoměřicích". Tvořili ji tři společníci - Karel Kuchyňka, Pavel Rýva a firma ELSTAR Terežín. Původně projevila zájem také "Česká národní investiční společnost Litoměřice", ale protože se stala privatizačním fondem, od tohoto záměru ustoupila.

Premiérové vysílání kabelové televize v Litoměřicích bylo zahájeno dne 21. května v 18 hodin. Sledovat je mohli diváci na Kocandě. Celou akci zajišťovala Česká národní kabelová společnost Litoměřice, technicky ji zabezpečovala terežínská firma "ELSTAR". Do 85ti minutového "Litoměřického májového magazínu" byl zařazen rozhovor se starostou, dále "Dědictví Litoměřická" - dokument o historii města z roku 1990, pozvánka na letošní Air-Show v Roudnici a představení pěti nově vzniklých firem. Námět scénáře pocházel od Pavla Rývy, scénář od Vlastimila Šafránka a režii měl Vladimír Polák. Ještě v květnu začala druhá etapa zavádění televizního kabelu mezi horním nádražím a ulicí Na valech.

Těsně před vánocemi měli možnost shlédnout ukázkou zkušebního vysílání kabelové televize na deseti programech také obyvatelé stovky bytů v ulicích Stavbařů a U katovny.

PENĚŽNICTVÍ

Finanční úřad

Dne 28. února dokončil Finanční úřad Litoměřice stěhování svých úřadoven z budovy Okresního úřadu do nových prostor ve Stránské ulici č. 1.

Česká národní investiční společnost

Valná hromada společnosti se letos konala 24. srpna. Svolána byla netradičně na fotbalový stadion Tělovýchovné jednoty Slavoj. Denní tisk ji hodnotil jako vůbec největší na severu Čech. Sešlo se opravdu mnoho akcionářů, kteří investovali jednak do "Českého národního investičního majetkového fondu a.s." (ČNIMF) a "Českého národního investičního obchodně podnikatelského fondu a.s." (ČNIOPF).

Valné hromady ČNIMF se účastnilo 1744 akcionářů (3 procenta z celkového počtu 57691), majitelů 96548 akcií, což však činilo pouze 10 procent všech vydaných. Valná hromada tedy nebyla schopná usnášení. V případě ČNIOPF tomu bylo podobně. Sešlo se 789 akcionářů ze 45948, tedy 1,72 procenta. Množství akcií bylo 45834 z celkového počtu 689720 (6,56 procenta). V obou případech byly vyhlášeny

náhradní valné hromady, které se za pozměněných pravidel uskutečnily týž den o něco později. Ze závěrů potom vyplynulo, že v obou případech nebude část zisku rozdělena do dividend, ale že bude reinvestována do nemovitostí a podnikatelských záměrů ČNIS.

Struktura či hierarchie celé organizace byla podle jejich představitelů, tak jak ji publikovali v Dnešním Litoměřicku z 27. srpna 1993, následující. Základní charakteristikou managementu byl holding. "Česká investiční společnost a.s." (ČIS) spravovala své "dceřinné" organizace. Jednou ze základních byla ČNIS s.r.o., která byla správcem investičních fondů (ČNIMF a.s., ČNIOPF a.s. a "Českého národního privatizačního fondu" = ČNIPF a.s.). Další dceřinnou firmou byla "Česká ekonomická společnost a.s." (ČES), která de facto spravovala i provozovala nemovitosti a "Česká bezpečnostní služba s.r.o." (ČBS), která již fungovala i mimo rámec severních Čech. Posledními v pořadí byly "Česká národní leasingová společnost a.s." (ČNLS) a "Česká národní cestovní kancelář s.r.o." (ČNCK).

Efekta

Dne 24. srpna otevřela svoje zastoupení v Litoměřicích akciová společnost "Efekta" Liberec. Její kanceláře byly umístěny v ulici Na valech č. 11. Při slavnostním zahájení činnosti nové pobočky seznámil přítomné předseda představenstva společnosti ing. Ivan Rajda s jejím hlavním posláním. Společnost byla členem Burzy cenných papírů Praha a prostřednictvím sítě svých poboček (litoměřická vznikla jako v pořadí jedenáctá) nabízela jednotlivcům i firmám komplexní servis všeho, co souviselo s kapitálovým trhem. Firma v této době disponovala deseti miliony placeného základního kapitálu, asi stem milionů obchodního jmění a bilancí v rozsahu čtvrt miliardy korun. Hned první den činnosti pobočky využili jejich služeb dva podnikatelé. Firma současně fungovala jako oficiální dealer vozů BMW pro oblast severních Čech (prodej aut, příslušenství, servis a opravy).

Coop banka

Od října byla v Malé dominikánské ulici č. 8 otevřena expozitura "Coop banky". Přišla s nabídkou zavádění běžných účtů pro podnikatele, osobních účtů pro ostatní občany, šekových i devizových účtů, depozitních služeb, tuzemského i zahraničního styku a směnárenských služeb. Vedoucí expozitury byla jmenována Věra Doležalová.

Universal banka

Dne 9. prosince byla otevřena pobočka "Universal banky a.s. Ústí nad Labem". Potřebné prostory získala v objektu Na Kocandě č. 160 (tzv. "Skleník"). Podle prvních informací měla být její činnost zaměřena k vedení běžných účtů se zajímavou úrokovou sazbou. Její rozpětí se mělo podle výše zůstatku pohybovat mezi 3,5 až 7%. Další proklamovanou službou mělo být zabezpečování tuzemského i zahraničního bezhotovostního styku včetně pokladních operací. V budoucnu by měla banka poskytovat podnikatelské úvěry. Litoměřická pobočka vznikla jako v pořadí páté zařízení Universal banky (založené na začátku tohoto roku) v severních Čechách. Do provozu ji uvedl generální ředitel JUDr. Otakar Hála.

Kupónová privatizace

Od začátku října začala registrace kupónových knížek druhé vlny privatizace. Na pobočce Podniku výpočetní techniky se každé ráno tvořily fronty přestože ke kmenovým 23 pracovníkům, kteří byli touto prací pověřeni, přijala litoměřická divize PVT ještě 14 brigádníků. Vyhověla přáním řady městských a obecních úřadů i několika zemědělským firmám a její zaměstnanci vyjížděli za občany. Oproti první vlně se zlepšilo programové vybavení střediska a tak bylo možno chyby, vlnivší se do kupónových knížek, opravit přímo v počítači, aniž by bylo třeba kupovat novou. Registrace skončila 8. prosince. Své knížky zaregistrovalo v Litoměřicích 23.700 občanů. Oproti první vlně se zájem o tuto formu investování ještě mírně zvýšil.

Sdružení podnikatelů

Členy sdružení, které vzniklo v polovině roku 1992, zůstaly v tomto roce firmy a instituce "Ekonom" - soukromá obchodní akademie, "Elmo" - elektromontážní firma, "Elstar spol. s r.o.", "Gesto" spol. s r.o., "Halmet" spol. s r.o., firmy "Gerhard Horejsek" a "Chládek & Tintěra" v.o.s., "Iwex" spol. s r.o., "Procházka" spol. s r.o., "Reno", "Schlike" v.o.s., "Tercier" spol. s r.o., "Unimon" spol. s r.o. Posledním dosud přijatým členem se stala firma "Ratio - Naimann". Sdružení navázalo kontakt s Městským úřadem v Litoměřicích osobním jednáním se starostou ing. Zdeňkem Rosolem. Po vzájemné dohodě získalo možnost zúčastňovat se jednání komisí, což bylo velmi cenné z hlediska získávání informací a užší spolupráce pro obě strany. Na základě jednání s ředitelem Úřadu práce v Litoměřicích Ivanem Vilímem získalo sdružení právo účasti v jeho poradním sboru. Dále se mu podařilo navázat kontakt s kanceláří Euroregionu Labe v Ústí nad Labem. To přineslo další možnosti v podobě spolupráce s komisí pro hospodářský rozvoj a turistiku. Litoměřické sdružení se rovněž připojilo k aktivitám "Sdružení podnikatelů České republiky". Dalším cílem bylo založení nadace, která by mohla podporovat rozvoj těch oblastí litoměřického regionu, které to nejvíce potřebovaly. Nadace sdružení podnikatelů v Litoměřicích, která se měla touto činností zabývat byla zaregistrována již 18. listopadu 1992. "Sdružení podnikatelů Litoměřic" mělo svoje kanceláře v Lidické ulici č. 2.
Hospodářská komora

Ve dnech 29. a 30. ledna se v okrese uskutečnily volby pro ustavující shromáždění "Hospodářské komory pro Litoměřicko". V našem městě se konaly v Domě kultury. Zvoleno bylo padesát delegátů pro volby řídicích orgánů, které se konaly 25. února v restauraci Luna. Předsedkyně přípravného výboru Věra Hromádková přivítala delegáty, se všemi právními náležitostmi seznámil přítomné JUDr. Jiří Kadeřábek. Předsedou této Okresní hospodářské komory byl potom zvolen Miloslav Schleiss (většinou 66% hlasů).

5. VÝSTAVBA A PAMÁTKY

STAVEBNICTVÍ

LT-Bau 93

V Domě kultury byl 3. března zahájen nultý ročník třídního semináře s mezinárodní účastí. Soukromým stavebním firmám tu byl nabídnut dostatečný prostor pro nabídku výrobků a prací ve stavebnictví. Prezentovaly se zde takové firmy jako "Belop" spol. s r.o., "Formenbau" Guben, "Kolář & Horr", KTD Chemnitz, "Pur izolace" spol. s r.o. a další. Seminář se uskutečnil ve spolupráci s DTU Ústí nad Labem a KTD Chemnitz, záštitu nad ním převzal přednosta Okresního úřadu Josef Pol. Významným účastníkem byl ředitel saské stavební akademie v Drážďanech Dr. Ing. Paul Krautz. V úvodu promluvil také ředitel firmy Belop ing. Karel Klofáč.

Setkání

Na začátku prosince se uskutečnilo setkání bývalých zaměstnanců ve stavebnictví, které připravil výbor odborového svazu, vedení závodu "Pozemní stavby Litoměřice" a sdružení důchodců tohoto závodu. V úvodu všichni minutou ticha uctili památku bývalých spolupracovníků, kteří již zemřeli. Před společenskou částí setkání následovaly ještě informace o přechodu bývalého státního podniku na akciovou společnost a jejím hospodaření.

NOVÁ VÝSTAVBA A REKONSTRUKCE

Novobranská a Dominikánská ulice

Na počátku tohoto roku litoměřické občany rozzlobil fakt, že rekonstrukcích v loňském roce se v těchto ulicích muselo znovu kopat. Důvodem byla nedostatečně provedená výměna zastaralých a opotřebovaných prvků, kterou měl zajistit podnik "Severočeské vodovody a kanalizace". Docházelo tak k propadání podzemních prostor.

Jezuitská ulice

Poslední dubnový týden zahájila firma DAPS rozsáhlé práce na úpravách a vydláždění Jezuitské ulice žulovými kostkami o rozměrech 10 x 10 cm na vozovce a 6 x 6 cm na chodnících, podobně jako byla již v loňském roce upravena Dominikánská ulice. Celá akce si vyžádala náklady ve výši asi 1,750 tisíc korun.

Dlouhá ulice

Od počátku května probíhaly také dalekosáhlé úpravy Dlouhé ulice. Spočívaly m.j. v rozšíření chodníků na úkor vozovky. To bylo provázeno regulací dopravy, aby tu

vznikla jakási "poloviční" pěší zóna. Těsně před zahájením letošní Zahrady Čech bylo dokončeno dláždění a vysazeno bylo sedmnáct javorů. Všechny tyto práce provedla firma "Chládek & Tintěra". Náklady dosáhly 4 miliony korun.

Krytý plavecký bazén

Dne 29. ledna byl slavnostně otevřen plavecký bazén, vybudovaný u Jiráskových sadů. Jeho dokončení bylo očekáváno s velkou netrpělivostí, neboť se něj občané těšili přes 30 let. V prostorách objektu vznikla také posilovna, sauna, solárium, kadeřnictví, kosmetický salon a bufet. Jejich provoz zajišťovala soukromá firma "Nervana", působící zde formou pronájmu.

První snahy o prosazení jeho výstavby se objevily již v roce 1960. Tehdy byla vypracována studie, která již uvažovala o prostoru dnešního bazénu, zahrnovala ovšem i pozemek přilehlé vily a Centrální školní stravovny, tedy všechny parcely mezi 5. základní školou a silnicí z Litoměřic do Žitenic. Měl zde vzniknout jak krytý, tak otevřený plavecký bazén s temperovanou vodou. Součástí areálu měla tvořit i sportovní hala. Ta však byla pro přílišnou nákladnost vyloučena ze studie nejdříve. Poté se tehdejší národní výbor několikrát pokusil o zařazení bazénů do státního plánu nebo volebního programu. Nakonec, poněkud paradoxně, měla šťastnější osud sportovní hala. Díky vytrvalosti stavitele Zdeňka Rosola (otce současného starosty) a pracovníka odboru výstavby Okresního národního výboru v Litoměřicích, Stanislava Bezděky, byla realizována roku 1968 jako "dodatečná" přístavba u 6. základní školy z "ušetřených" investičních prostředků výstavby sídliště Kocanda.

Na počátku 70. let zadalo vedení města z iniciativy tajemníka Oldřicha Hlaváčka vypracování studie a investičního záměru na stavbu krytého plaveckého bazénu v současném prostoru (již bez venkovního bazénu) "Sportprojektu" Praha. Zakázku v letech 1972 až 1973 zpracoval Ing. arch. Šaman. Ani tentokrát se však myšlenku nepodařilo dotáhnout do konce.

Po listopadu 1989 se v anketě Občanského fóra výstavba bazénu v seznamu požadovaných investičních akcí umístila na předním místě. Stavba byla zahájena na podzim 1990.

Koupaliště

Během první poloviny května byly na Písečném ostrově dokončeny práce na vybudování nového betonového dna padesátimetrového plaveckého bazénu. Tělovýchovná jednota Slavoj Litoměřice vynaložila 150.000 Kč. Současně se prováděly opravy vodárenského zařízení. V návaznosti na to bohužel muselo dojít ke zvýšení vstupného na 10 Kč pro dospělé (děti platily polovinu).

Benzinová pumpa

Litoměřický podnikatel Gerhard Horejsek zakoupil před terezínskou křižovatkou pozemky se záměrem vystavět zde novou benzinovou pumpu s mycí linkou, dále jednopatrové parkoviště pro zhruba 600 aut a supermarket. To vše bylo samozřejmě podmíněno nalezením vhodného investora, protože jenom postavení supermarketu předpokládalo investici ve výši 450 milionů korun. Na podzim byla však za finanční spoluúčasti americké firmy "Konako" zahájena alespoň výstavba benzinové pumpy.

PÉČE O PAMÁTKY

Regenerace městského jádra

Městský úřad zadal zpracování plánu regenerace historického jádra města doc. J. Mužíkovi z fakulty architektury v Praze a příslušný předběžný návrh bylo možno od června 1992 shlédnout ve vývěsní skříňce na radnici. Do začátku tohoto roku přišlo od občanů 25 námětů, začasté ale nepodstatných. Největší potíží představovalo řešení dopravního systému. Mezi nejproblematictější městské části patřil prostor kolem autobusového nádraží a křižovatky na Kocandě. Návrh plánu regenerace historického jádra města byl od 2. srpna do 9. září v prostorách městského úřadu vystaven k nahlédnutí. Občané dostali možnost vyjádřit svoje případné připomínky písemně do 3. září na odbor územního rozvoje města a životního prostředí.

Rekonstrukce domu v Jezuitské ulici

Dne 11. února byla otevřena nová provozní budova České pojišťovny v Jezuitské ulici č.p. 237/7. Tiskové konference, konané den předtím se účastnil také generální ředitel této akciové společnosti JUDr. Vlastimil Uzel. Objekt či spíše ruina, která po desetiletí kazila vzhled města, se nákladem 30 milionů korun proměnila v jeho ozdobu. První písemná zmínka o domě, který nesl název "U jitřenky", pochází z roku 1609, stavebně historický průzkum však zjistil, že sklepy jsou datovatelné již do 13. století. Původně se jednalo o goticko - renesanční dům na jehož průčelí se zachovaly detaily ostění profilovaných oken. Při rekonstrukci, zahájené podle projektu Ing. arch. J. Jarkovského v květnu roku 1991, byly nahrazeny kopiemi z umělého pískovce. Do interiéru objektu byl instalován malovaný trámový strop, přenesený sem z domu č.p. 74 v Lidické ulici.

Sokl u pojišťovny

Dne 11. června dokončil akademický sochař Jan Staněk restaurátorské práce na soklu plastiky sv. Františka Xaverského, jedné ze čtrnácti soch zdobících kdysi barokní most přes Labe. Podstavec, který se jako jediná součást sochy zachoval, byl umístěn pod rohovým arkýřem budovy České spořitelny v Jezuitské ulici.

Plastiky pod Mostnou horou

Ve spodní části Mostné hory byly vyměněny plastiky lvů, tvořících ozdobu schodiště při hlavní cestě lesoparku. Původně byly součástí pomníku padlých 9. zeměbraneckého pluku, který byl od sklonku 19. století dislokován v Litoměřicích. Restaurování plastik, poničených vandaly, provedl akademický sochař Libor Pisklák, který také zhotovil jejich kopie. Ty se na začátku léta dostaly na místa původních, které přišly do galerie.

Kostel sv. Ludmily

Během posledních tří let se postupně opravoval starý kapucínský klášterní kostel sv. Ludmily. V červenci tohoto roku byla dokončena oprava střechy (vyměněny střešní latě a položena tašková krytina). Současně byla dokončována oprava věžičky, včetně nové měděné střechy. Vyměněna byla také okna. Do konce léta byla rovněž opravena fasáda.

Kostel sv. Jakuba

V červenci započala komplexní oprava střechy kostela sv. Jakuba v Dominikánské ulici. Postupně byla provedena také oprava oken a fasády. Na tuto finančně náročnou akci přispěl Okresní úřad.

Kostel sv. Václava

Při probíhajících opravách kostela byly dne 6. října z makovice kostela vyjmuty dvě měděné tuby s letopočty 1901 a 1925. Třetí, měděná, nebyla datovaná. Přítomni byli Jiří Michálek z Městského úřadu Litoměřice, Stanislav Bouzek, umělecký kovář z Děčína, Jiří Oplť a Ladislav Matys ze stavební firmy Pyrus Litoměřice a PhDr. Jan Smetana ze Státního oblastního archivu v Litoměřicích. Následujícího dne, 7. října, byly v kanceláři archivu tuby otevřeny restaurátorem Okresního muzea v Litoměřicích Aloisem Kučerou. Stalo se tak za přítomnosti Heleny Bitrichové, vedoucí odboru kultury a školství Městského úřadu Litoměřice, který zastupovali také Jiří Michálek a Ing. Ivan Palán. Dále u tohoto aktu byli novinář Oldřich Doskočil a pracovník archivu PhDr. Jan Smetana.

Po otevření bylo zjištěno, že první tuba s letopočtem 1901 na víčku obsahovala několik dokumentů o renovacích kostela v 18. a 19. století, záznam o obnově kříže na věži a její makovice roku 1886, zápis o stavebních úpravách kostela v roce 1901 a československé mince z let 1921 až 1923. Měděná tuba s letopočtem 1925 obsahovala záznam, týkající se opravy kříže, makovice a kopule věžičky Josefem Stürbitzkym z Litoměřic, ze dne 25. května 1925, otisky razítka jeho firmy, výtisk novin "Leitmeritzer Zeitung" z 26. května 1925, sáček s reklamou obchodu "Josef Rossman, Kolonialwaaren Leitmeritz", rakousko-uherské bankovky z let 1915 až 1917 a mince z let 1887, 1910, 1916 a 1923. Třetí, nedatovaná tuba, skrývala záznam o přestavbě kostelíka v letech 1715 - 1722 a jeho opravách roku 1852 a 1885 a 1925, dále tištěný ceník zemědělských produktů v Litoměřicích z roku 1885 a několik mincí (1923 až 1925).

Jednotlivé pamětní záznamy byly ofotografovány a po ukončení opravy věžičky dne 12. listopadu uloženy zpět do její makovice spolu se soudobým pamětním záznamem a dokumentací doby rekonstrukce (všechny hodnoty českých peněz, fotografie průběhu oprav a videokazeta).

Mariánská socha

Během června a července byla na Mariánském náměstí restaurována barokní plastika Panny Marie, dílo neznámého autora z roku 1741. Práce vedl akademický sochař bulharského původu Bogdan Najdenov. Závěrem vyjádřil názor, že během dalších pěti let by se měla zhotovit její kopie a originál uložit buď v muzeu nebo galerii.

Kašny

V létě se restaurování dočkaly také obě kašny na náměstí. Práce provedl akademický sochař a restaurátor Čestmír Mudruňka. Důkladně je očistil, kde bylo třeba vyspravil a napustil speciálním přípravkem, který je měl chránit jak proti vodě, tak povětrnostním vlivům.

Renesanční portál

Na nádvoří Všeobecné zdravotní pojišťovny restauroval v tomto roce akademický sochař Jan Staněk renesanční portál s hlavou rybáře v horní části, pocházející z bývalého kostelíka sv. Jiří, stávajícího v těchto místech až do roku 1876. Další jeho relikty (oltář a kazatelna) byly v roce 1925 umístěny v budově Staré radnice (muzeum).

Barokní sokl

Dne 24. srpna souhlasila městská rada s přemístěním barokního soklu ze zahradního traktu objektu Městské nemocnice v Zahradnické ulici, kde se dosud nacházel, do dvora Všeobecné zdravotní pojišťovny v Jiřské ulici. Znak vytesaný na soklu byl určen jako rodový erb G. C. Hoffera z Lobensteina, kapitulního děkana a vikáře v Litoměřicích na počátku 18. století. Součástí znaku je vyznačením jeho církevní hodnosti. Příspěvek na nutné restaurování měl být poskytnut odborem školství a kultury z rozpočtu na rok 1994.

Socha Karla Hynka Máchy

Dne 30. listopadu rozhodla městská rada o přemístění sochy Karla Hynka Máchy z bašty na parkánu, kam byla přenesena 27. září 1986, na původní místo u divadla. Předcházela tomu mediálně vedená ostrá výměna názorů. Jako termín k provedení tohoto úkolu byl stanoven 16. prosinec. Usnesení bylo splněno. Nelibě to nesli zejména mladí lidé, kteří si za uplynulá léta zvykli, scházet se pod sochou básníka v ústraní parkánu.

Historické sklepy

Na základě smlouvy, kterou nájemce litoměřické vinárny "Radniční sklípek" na Mírovém náměstí č. 13, č.p. 21 uzavřel s městským úřadem, byla v neděli 18. července znovu zpřístupněna prohlídková trasa v historických sklepech. Do budoucna měly být otevřené každou sobotu a neděli.

Mírové náměstí č.p. 9

Dům na nároží Mírového náměstí a Jezuitské ulice dostal v tomto roce novou fasádu a došlo k otevření podloubí, kde bývala cukrárna. Odkryt přitom byl nádherný pozdně gotický portál. Uvnitř probíhaly dalekosáhlé úpravy, připravující objekt pro jeho novou funkci. Měl se stát sídlem litoměřické pobočky Agrobanky a.s.

Mírové náměstí č.p. 11

Dům na jižní straně náměstí, který kdysi sloužil jako železářství ("U Zámeckých"),

koupila v roce 1991 od Domácích potřeb Investiční banka. Protože byl delší dobu nepoužíván, nacházel se ve velmi zchátralém stavu. Podle Vladislava Kučery, ředitele litoměřické pobočky Investiční banky (v té době byla umístěna v Lidické ulici), byla s Městským úřadem v Litoměřicích uzavřena dohoda, "že objekt bude průchozí až parkánům. Samotná banka uvnitř domu bude architektonicky řešena formou jakéhosi skleníkového jehlanu s veškerými náležitostmi včetně výtahu, a to bezbariérovým způsobem." Prostory průčelí měly být "pronajaty exkluzivním firmám jako prodejní". Náklady na rozsáhlou rekonstrukci byly odhadovány na 30 milionů korun, zařízení interiéru mělo stát osm milionů. Celá rekonstrukce se značně protahovala z řady důvodů. Nejprve bylo nutno vyřešit majetkoprávní problémy, protože pozemek, na němž dům stojí, byl "nikoho". Před začátkem stavebních prací musel být proveden stavebně-historický průzkum a zpoždění způsobilo také netypické architektonické řešení, na které si banka nechala udělat atest v zahraničí.

6. ŠKOLSTVÍ A KULTURA

ŠKOLSTVÍ

Konec škol v přírodě

Vzhledem k tomu, že Školský úřad v Litoměřicích nedostal pro letošní rok od ministerstva školství očekávanou dotaci na financování pobytu dětí v přírodě, šel výjezd na lyžařské výcvikové kurzy, které proběhly v lednu a únoru, na úkor jeho

vlastního rozpočtu. Do budoucna tak pro tzv. školy v přírodě zůstalo k dispozici pouze vlastní zařízení ve Františkově, jehož kapacita však nemohla stačit poptávce.

Setkání učitelů

Ve středu 17. března odpoledne zaplnili velkou zasedací místnost Okresního úřadu v Litoměřicích pedagogové. Sešli se k besedě pořádané místním sdružením ODS s náměstkem ministra školství a tělovýchovy RNDr. Miroslavem Bartoškem. Leitmotivem jednání byl nedostatek finančních prostředků.

Gymnázium Josefa Jungmanna

Ředitelem školy zůstával Petr Preibiš. Dne 22. listopadu se studenti litoměřického gymnázia, spolu s lovosickými, zúčastnili setkání s bývalým českým premiérem Petrem Pithartem. Beseda na politicko - geografická témata o současné Evropě, se konala v Lovosicích.

Střední zdravotní škola

Střední zdravotnická škola v Litoměřicích byla koncipována jako dvouleté denní kvalifikační pomaturitní studium, končící další maturitní zkouškou. Na škole se učily výhradně odborné předměty - stomatologie, patologie, mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, klinické obory, psychologie, základy veřejného zdravotnictví a etika. V tomto roce byl otevřen obor "všeobecná" zdravotní sestra.

Střední pedagogická škola

V letošním roce si pedagogové i studenti připomněli čtyřicet let existence tohoto významného litoměřického vzdělávacího ústavu. Škola, stojící v Komenského ulici č. 3, zpočátku připravovala učitele národních škol, později potom téměř výhradně učitelky škol mateřských, vychovatele a od roku 1992 i humanitární pracovníky, kteří se mohli uplatnit v sociálních ústavech, pečovatelské službě, domovech důchodců, úřadech práce, seznamovacích agenturách a personálních útvarech. Součástí školy se stala i čtyřletá Rodinná škola s maturitou.

Litoměřická střední pedagogická škola měla celorepublikovou působnost. Během několika posledních let se svým vzhledem i vybavením stala srovnatelná s dobrým evropským standardem. V letošním roce na ní působilo padesát pedagogů, dva techničtí a osm správních zaměstnanců. Provedená anketa prokázala, že studenti byli na škole spokojeni. Stejně jako v uplynulých letech i v tomto roce asi třetina z nich pokračovala ve studiu na vysokých školách. Škola také organizovala výměnné pobyty studentů v Německu a Francii. Studenti vydávali pravidelně sborník svých prací. Koncertní činnost pěveckého sboru "Máj", který pracoval pod vedením prof. Vladimíra Frühaufa, reprezentoval mnohokrát nejenom školu, ale i celé naše město v zahraničí. Ředitelem školy byl PhDr. Milan Kocanda.

Škola se v tomto roce stala pořadatelkou třídního celostátního finále přehlídky žáků pedagogických škol v uměleckém přednesu dětí a mládeže, nazvané "Poema 93". Byla ukončena v pátek 22. října v aule školy předáním cen. Přehlídka (do roku 1992 soutěž) má dlouholetou tradici. Vznikla před šestadvaceti lety na Střední pedagogické škole v Kroměříži, kde se také každoročně konalo její celostátní kolo. Po tomto městě byla také pojmenována. Počínaje rokem 1978, kdy začala putovat po českých pedagogických školách, dostala název "Poema". Až do roku 1992 se jí zúčastňovali

také studenti a učitelé ze Slovenska. Letos, po rozdělení republiky, tomu tak již bohužel nebylo. Litoměřickou školu tohoto roku v celostátním kole reprezentovaly Alexandra Děžinská, Iveta Henišová a Hana Šimsová. Posledně jmenovaná získala cenu v kategorii "přednes poezie" a čestné uznání v kategorii "improvizované vyprávění".

Dne 1. prosince škola uspořádala "Den otevřených dveří", v jehož rámci byly podány informace o možnostech studia ve školním roce 1994/95.

1. Základní škola

Tato škola, umístěná Na valech č. 53, měla ze všech litoměřických škol tohoto typu nejvíce dětí. Ve školním roce 1992/93 ji navštěvovalo 513 žáků, do školního roku 1993/94 však jich nastupovalo již jenom 455. Tímto způsobem se odrazil dlouhodobý trend snižování natality. Celkový úbytek žáků ve městě při srovnání obou školních roků činil 166. Chodily sem děti ze sídliště Zásada (Střed) a z části také ze sídliště Cihelna.

2. Základní škola

Po více než rok trvajících rekonstrukcích vstupovala škola, situovaná na Máchových schodech č. 4, do nového školního roku 1993/94 s opravenou fasádou, vyměněnými okny a střechou. Vnitřní úpravy (instalatérské a elektrikářské práce) započaly 29. června, aby byly dokončeny přes prázdniny. Jenom na tyto úpravy byl vyčleněn 1 milion 850 tisíc korun. Ředitelem školy, jejímž záměrem bylo profilovat děti v literatuře, dějepisu a výtvarné výchově, byl Mgr. Milan Novák. Ve školním roce 1992/93 sem chodilo 301 dětí, do nového školního roku jich nastoupilo 274.

3. Základní škola

Tato škola v ulici Boženy Němcové č. 2 měla speciální zaměření na rozšířenou výuku hudební výchovy a estetických předmětů. Také zde se projevil obecný trend snižování počtu žáků. Ve školním roce 1992/93 sem chodilo 433 žáků, do školního roku 1993/94 nastoupilo 392 dětí.

4. Základní škola

Na této škole, nacházející se v Sovově ulici č. 2, již desátým rokem zaměřené na rozšířenou výuku cizích jazyků, působil od září 1992 čtyřřadvacetiletý americký lektor Miller Raymond Honeycutt, pocházející ze Severní Karoliny v USA. Česky se naučil ve svém předchozím působišti na základní škole v Teplicích. Jako součást svých vyučovacích metod používal pohádky, které děti spolu s ním nejdříve četly a potom se o ní diskutovalo. V Litoměřicích byl spokojen, ale po polovině letošního května se musel vrátit domů. Od začátku nového školního roku jej vystřídal čtyřřadvacetiletý James Diamoud z New Orleansu ve státě Louisiana, jehož babička pocházela z Ukrajiny. Ve školním roce 1992/93 sem chodilo 300 dětí, do nového školního roku vstoupilo 348 žáků. Jednalo se tak o jednu ze dvou škol ve městě, které v počtu žáků zaznamenaly nárůst. Přesto se na konci roku začalo uvažovat o jejím přemístění do budovy 6. základní školy v ulici U stadionu, která nebyla zdaleka naplněna. Východiskem k tomuto záměru bylo rozhodnutí městské rady z 10. listopadu, kde se o tomto způsobu řešení hovořilo přímo. Usnesení městského zastupitelstva z 9. prosince však uvažovalo ještě jenom obecně o snížení počtu základních škol ve městě z osmi na sedm. Záležitost vzbudila značný rozruch mezi rodičovskou veřejností a stala se mediálním námětem.

5. Základní škola

Tato škola, stojící ve Svojsíkově ulici č. 5, měla speciální zaměření na pěstitelství. Ve školním roce 1992/93 sem chodilo 362 dětí, do nového roku 1993/94 jich nastoupilo 339.

6. Základní škola

V rámci specializace základních škol na různé obory lidské činnosti, se tato škola (U stadionu č. 4) rozhodla pro výpočetní techniku. Až dosud měli žáci možnost komunikace s počítačem od druhé třídy v rámci školní družiny po vyučování. V tomto roce dostali možnost styku s osobními počítači již od první třídy, a to v rámci vyučování. Po ukončení čtvrtého ročníku mohli žáci postoupit do třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů. Přesto škola ve srovnání mezi školními roky 1992/93 a 1993/94 zaznamenala nejvyšší rozdíl v počtu dětí. Poměr byl 453 ku 378.

7. Základní škola

Během března a dubna byl proveden výběr dětí do budoucích sportovních tříd školy, stojící v Havlíčkově ulici č. 32. Byli vybíráni chlapci se zájmem o kopanou a dívky, které se chtěly věnovat basketbalu. Škola hodlala spolupracovat s oddílem kopané Tělovýchovné jednoty Slavoje Litoměřice a oddílem košíkové Tělovýchovné jednoty Slovan Okresního domu dětí a mládeže při výchově mladých sportovců. Zájem o sport byl zřejmě důvodem, že tato škola (podobně jako 4. základní škola) zaznamenala určitý nárůst v počtu žáků. Ve školním roce 1992/93 ji navštěvovalo 503 dětí, do následujícího nastoupilo 521 žáků.

8. základní škola

Tato nejnovější litoměřická škola stojící v Ladově ulici č. 5 měla kombinované zaměření. Děti orientovala jak na sport (judo), tak na výtvarnou výchovu. Počet žáků byl vcelku vyrovnaný, i když také zde došlo k určitému snížení jejich stavu. Ve školním roce 1992/93 sem chodilo 464 dětí, do následujícího jich nastoupilo 456.

Pomocná škola

Ve školním roce 1992/93 začala v Dalimilově ulici fungovat tzv. Pomocná škola internátní. Jejím ředitelem se stal Zdeněk Husák. Dne 1. září 1992 zahájila se třemi třídami, ale již na jaře tohoto roku měla třídy čtyři. V budově se nacházela také kuchyně s jídelnou. Škola byla zřízena pro mentálně postižené děti ve věku od 6 do 16 let, jejichž IQ balancovalo na hranici vzdělatelnosti a sociálního ústavu. Děti se zde učily základním návykům, normám slušného chování, osvojení a automatizaci některých dovedností souvisejících s hygienou a podobně. Byly vedeny k základům čtení, k získávání informací o blízkém světě a k lepší komunikativnosti. Ve vyšších třídách by měly být vybaveny vědomostmi a návyky v oblasti práce v domácnosti a na školním pozemku.

Mateřské školy

Dne 21. ledna souhlasila městská rada se zrušením 6. mateřské školy v Čechově

ulici, jejíž existence se vzhledem ke zmenšujícímu se počtu dětí ukázala jako nadbytečná. Provoz školky byl ukončen ke 30. červnu.

Jesle

Vzhledem k tomu, že Okresní úřad v Litoměřicích nenašel žádné jiné možnosti jak získat prostředky na mzdy zdravotnického personálu Městské nemocnice, rozhodl uzavřít jesle v Plešivecké ulici, jejichž zřizovatelem byly Severočeské chemické závody. Protože by pak na ně zbyly veškeré provozní náklady, rozhodly se je odprodat. §

Základní umělecká škola

V kronice vedené od roku 1945 má škola, jejíž hlavní sídlo se nyní nacházelo v Masarykově ulici, tři názvy. Nejdříve se jí říkalo Hudební škola (1945-1961), poté Lidová škola umění (1961-1991), nejnověji pak Základní umělecká škola. V tomto roce měla řadu oborů. Největší zájem byl o hudební, kde se vyučovalo hře na hudební nástroje i zpěvu a provozovala se komorní hra i zpěv v souborech. Literárně - dramatické oddělení rozvíjelo v žácích cit pro mateřský jazyk, zabývalo se recitací a sestavovalo či studovalo literární pásma, popřípadě drobné i složitější jevištní útvary. Oddělení výtvarné vyhledávalo talenty, rozvíjelo jejich zobrazovací schopnosti, a to v kresbě, malbě i modelování. Po dlouhé roky měla všechna tato oddělení k dispozici velmi stísněné prostory ve dvou starých budovách v Jarošově ulici. Výtvarné oddělení se později přestěhovalo do rekonstruované staré školy v Pokraticích a hudební oddělení roku 1991 přešlo do upravené budovy bývalé mateřské školy v Masarykově ulici. Nejnovější akvizicí se stal objekt "Minimaxu" v Palachově ulici, kde dechový orchestr a dětský pěvecký sbor "Hlásek" našly vynikající zkušebny. O kvalitě Základní umělecké školy v Litoměřicích svědčí, že v tomto školním roce bylo devět jejich absolventů přijato na vysoké školy. Výsledky své práce představili žáci 24. června na veřejném koncertu v Divadle Karla Hynka Máchy a na současně zahájené výstavě tamtéž.

Soukromá škola "Ekonom"

Ve školním roce 1992/93 zahájila v objektu na rohu Palachovy a Palackého ulice vyučování soukromá škola, která podle svého zaměření přijala název "Ekonom". Do prvního ročníku přijala 74 studentů a studentek. Pro příští roky se předpokládalo přijímání již jenom 24 adeptů z průměrného čísla 120 až 130 zájemců.

Kladenská soukromá škola

Při jednání městského zastupitelstva dne 27. května se jednalo o pronájem dvou volných učeben na 6. základní škole. Po rozsáhlé a bouřlivé diskusi zvítězila myšlenka zřízení pobočky I. kladenské soukromé střední školy podnikatelské administrativy. Jednalo se o tříletou střední školu bez maturity. Po absolvování závěrečné zkoušky mohli však úspěšní studenti postoupit přímo do druhého nástavbového ročníku a v něm maturitní zkoušky složit. Jejím zakladatelem byl bývalý vědecký pracovník PhDr. Ivo Zapletal. První dvě třídy byly v Litoměřicích

otevřeny od 1. září. Tato kladenská škola měla kromě Litoměřic své pobočky také v Praze a Novém Jičíně.

DIVADLA

Divadlo Karla Hynka Máchy

Kromě hostujících profesionálních souborů a umělců dostali možnost vystoupení v divadle také ochotníci. Protože místní nevyvíjeli téměř žádnou aktivitu, vystoupili zde 5. listopadu ochotníci "Rádobydivadla" z obce Klapý. Na programu měli drama o nezměnitelnosti lidského osudu, nazvané "Hory se připravují k porodu, na svět přijde malá šedá myš".

Minimax

Již v roce 1992 žádal odbor školství a kultury, aby z rozpočtu Městského úřadu v Litoměřicích byla vyčleněna částka potřebná na rekonstrukci budovy "Divadýlka Minimax", nacházející se na rohu Palachovy a Masarykovy ulice. Zájem o ni projevil Divadelní soubor Karla Hynka Máchy, který od září 1992 stal samostatným právním subjektem. Důvodem byla skutečnost, že městské divadlo bylo využíváno převážně pro představení profesionálních souborů. Soubor požádal Městský úřad o prodej "divadýlka", které dosud používal a kde měl uloženy všechny své divadelní kostýmy, rekvizity a další věci nutné pro vlastní existenci, za symbolickou cenu. Současně předložil koncepci využívání a financování objektu, ve které byla zahrnuta i velmi úzká spolupráce se sousední Základní uměleckou školou. Tímto krokem soubor hodlal alternovat oficiální kultuře, provozované v divadle a kulturním domě. Rada městského úřadu však rozhodla, že objekt připadne výhradně umělecké škole. Zdejší sál měl ale být zachován pro literární a divadelní účely. Potřebné prostředky se bohužel ani tak v tomto roce nenašly a objekt nadále chátral, přestože projektová dokumentace byla připravena.

KINA

Kino Beseda

Od 1. srpna bylo z důvodů potřebné rekonstrukce uzavřeno kino "Beseda". Protože již bylo zřejmé, že dvě kina ve městě jsou při stále klesající návštěvnosti zbytečná, uvažovalo se o novém využití objektu. Jeden z námětů hovořil o vytvoření víceúčelového sálu, kde by se jednak dalo promítat, jednak pořádat živá vystoupení a podobně. Zajímavou alternativou byla myšlenka na zřízení mládežnického klubu.

Letní kino

Během druhé poloviny roku se projevila snaha místní organizace Českého svazu bojovníků za svobodu získat některé objekty na Střeleckém ostrově. Jednalo se o bývalé letní divadlo (dnešní letní kino), které vybudoval Svaz protifašistických bojovníků a v němž se začalo hrát 1. června 1952. Organizátorem těchto aktivit tehdy byl podplukovník v záloze, bývalý legionář a politický vězeň Ladislav Viktorin. O dramaturgii se staral nadšený litoměřický ochotník Josef Kolda. Svaz protifašistických

bojovníků celý areál provozoval až do počátku 60. let, kdy mu byl odebrán a převeden pod Městský národní výbor. Vedlejší restaurační objekt č.p. 488, poškozený na konci války leteckou bombou, který Svaz znovu opravil a provozoval v něm svoji klubovou činnost, byl v téže době určen pro potřeby Okresního domu pionýrů a mládeže. V tomto roce 1993 zdejší organizace Svazu bojovníků za svobodu podala městské radě žádost o vydání svého původního majetku. Ukázalo se ovšem, že město jej vrátit nesmí, protože by tím porušilo zákon. V restitucích se totiž majetek mohl vracet pouze fyzickým osobám, nikoliv organizacím.

GALERIE

Výstava Jiřího Seiferta

Litoměřická galerie každoročně představovala díla umělců, jejichž působení bylo spjato se severočeským regionem. Letos byla dne 18. března zahájena výstava plastik Jiřího Seiferta (nar. 1932 v Praze). Se severními Čechami jej spojovalo studium na Střední umělecko - průmyslové škole v Jablonci n. Nis. (1947-1951) a působení v Liberci (1958-1970).

Výstava Lubomíra Janečky

Vernisáž výstavy obrazů malíře, který roku 1978 emigroval do USA, se konala 4. května. Umělce zastupovala jeho matka. Úvodní slovo přednesla PhDr. Jana Brabcová, básně Ivana Diviše ze sbírky "Odchod z Čech" přednesl Miroslav Kovařík. Vystaveny byly obrazy z cyklu "Člověk a zvíře", které reagovaly na společenskou atmosféru konce 70. let. Doplnily je kresby z USA, naznačující krušné a tvrdé období umělceho života po jeho odchodu z republiky.

Barok a dnešek

Druhý ročník mezinárodního sympozia "Barok a dnešek" byl zahájen 20. května v bývalém jezuitském kostele Zvěstování Panny Marie. Již 15. dubna pověřila městská rada zástupkyni starosty Dr. Hanušovou, aby v rámci příprav této významné kulturní akce prohloubila kontakty s "Nadací pro podporu a rozvoj mezinárodních kulturních aktivit", která symposium pomáhala organizovat. Duší příprav sympozia byla i tentokrát paní Olga Sozanská z Prahy.

Výstava nové figurace

Vernisáž "nové figurace" - fenoménu, který spolu s pop artem a nalezenou skutečností charakterizoval 60. léta, se konala 17. června. Při vernisáži účinkoval kvintet Emila Viklického.

Renesanční umění

Dne 14. října byla zahájena výstava umělce, známého pod monogramem I.W. Jakkoliv o jeho celém jménu není jasno a bylo předmětem řady studií jisté je, že se jednalo o přední osobnost českého malířství na rozhraní mezi gotikou a renesancí. Galerie touto výstavou navázala na svoji dávnou snahu o přiblížení starého umění současným lidem. Expozici připravil PhDr. Ladislav Kesner st., který již roku 1989 spolupracoval při velmi úspěšné instalaci výstavy Mistra litoměřického oltáře.

Součástí vernisáže bylo vystoupení Panochova kvarteta. Návštěvníci měli ojedinělou možnost shlédnout dílo dávného umělce téměř v úplnosti.

Výstava Karla Vacy

Poslední akce litoměřické galerie se tohoto roku konala dne 9. prosince, kdy se proběhla vernisáž výstavy obrazů, jejichž autorem byl akademický malíř Karel Vaca. Úvodní slovo pronesla PhDr. Eva Petrová, večer následoval koncert Magdaleny Bílkové - Tůmové (flétna) a Jiřího Nedvěda (kytara).

OKRESNÍ MUZEUM

Vánoce a děti

Dne 10. ledna skončila v muzeu výstava věnovaná českým vánočním tradicím a zvykům. Jejím námětem byly dětské dojmy z Mikuláše a vánočních svátků. Vystavovány byly především papírové výrobky dětí z mateřských škol.

Litoměřičtí střelci

Dne 10. února byla zahájena výstava střeleckých terčů. O dějinách této organizace, zajišťující v minulosti zajímavou formu měšťanského společenského života, promluvil na vernisáži autor této kroniky.

Výstava ke Dni země

Ve dnech 22. dubna až 13. června uspořádala Základní organizace Českého svazu ochránců přírody 37/02 a přírodovědný oddíl Okresního muzea výstavu výsledků výtvarné soutěže na téma "Vliv člověka na životní prostředí". Soutěž proběhla v devíti věkových kategoriích a účastnilo se jí 207 dětí a dva kolektivy z celkem deseti škol našeho okresu. Mezi nimi nechyběli ani žáci Základní umělecké školy v Litoměřicích. Všichni účastníci obdrželi diplom s emblémem "Dne země", nejlepší práce byly odměněny drobnými cenami.

Výstava o lidové architektuře

Dne 29. dubna byla v muzeu otevřena putovní výstava o německých skanzenech, kterou připravilo Hornofalcké muzeum v Neusath - Perschen. Přiblížila problematiku tohoto způsobu zachrany lidové architektury v Německu a návštěvníci měli možnost vidět, co lze v prosperující společnosti vykonat pro záchranu objektů, mizících jinak před očima. Výstava - podobně jako předchozí - byla otevřena do 13. června.

OKRESNÍ KNIHOVNA

Informační středisko

Na počátku roku bylo v Okresní knihovně Karla Hynka Máchy otevřeno tzv. Regionální informační středisko, které bylo zastoupeno u Centra inforatických služeb a.s. Praha. Stalo se tak po roce příprav, které následovaly hned poté co se knihovna přihlásila do soutěže vyhlášené ministerstvem hospodářství, v níž úspěšně

obstála. Získala tak finanční prostředky, nutné na pořízení potřebného vybavení. Díky spolupráci s pražskými informačními středisky mohla knihovna od počátku nabídnout přístup do šesti set zahraničních databází, včetně nejznámější počítačové sítě "Businnes". Středisko však rovněž od počátku zprostředkovávalo informace o ubytování, kultuře, spojových kontaktech, dopravě, obchodu, řemeslech a zajišťovalo průvodcovskou službu.

Pojízdna knihovna

Během roku hrozilo, že provoz autobusu, zajišťujícího knihovnické služby v malých či odlehlých obcích, bude muset být z finančních důvodů zastaven. Litoměřická pojízdna knihovna byla v rámci bývalého Severočeského kraje jednou ze dvou. Druhá pracovala v Chomutově. "Bibliobus" Knihovny Karla Hynka Máchy zajížděl do celkem 200 míst okresu. Jeho provoz zajišťoval Stanislav Kosprl.

OSTATNÍ KULTURA

Televize o Litoměřicích

V neděli 4. června natáčela Česká televize na Mostné hoře půlhodinový pořad o našem městě. Na doporučení hudebního režiséra ústeckého rozhlasu a litoměřického občana pana Josefa Dolejšího provázela pořad litoměřická dechovka "Original Havlovka" se svými osmi instrumentalisty a dvěma zpěváky. Litoměřice zastupoval také bývalý cyklistický reprezentant Svatopluk Henke, v současné době trenér české juniorské reprezentace. Pořad nazvaný "Příště u vás ... dnes s Original Havlovkou" vysílala televize celkem třikrát ve dnech 16., 17. a 18. července.

Sdružení Volyňských Čechů

Regionální pobočka Sdružení Volyňských Čechů a jejich přátel uspořádala dne 3. října v Litoměřicích "Svatováclavské posvícenské setkání". Účastnilo se jej na 180 krajanů z Litoměřicka, Ústí nad Labem, Teplic a Žatce. Dostavila se také delegace ústředního výboru Sdružení z Prahy, která byla vedena předsedou prof. V. Dufkem. Setkání mělo převážně vzpomínkový charakter a vyznačovalo se přátelskou pohodou. Předsedkyně regionální pobočky v Litoměřicích, paní M. Dědková, seznámila přítomné s činností za poslední rok. Členové pobočky se zúčastnili pietních aktů k 50. výročí vyvraždění Českého Malína - "volyňských Lidic" - včetně zájezdu na toto památné místo českých mučedníků na Volyni. Výbor ale organizoval také praktickou pomoc krajanům nově přesídleným z oblasti Černobylu a podobně. Rozsah činnosti Sdružení pochopitelně odpovídal vyššímu věkovému složení členstva.

HUDBA

Kruh přátel hudby

Také v letošním roce pokračoval ve své činnosti "Kruh přátel hudby", který měl pro své programy k dispozici divadlo. Dne 20. dubna zde vystoupila 23letá harfenistka Jana Boušková. V pořadí již 12. sezónu zahájil Kruh 19. října uspořádáním koncertu, na němž účinkovalo Bohemia trio. Zahrálo skladby Ludwiga van Beethovena, Bohuslava Martinů i Antonína Dvořáka. Zazněly v podání Ireny

Černé (klavír), Jindřicha Pazdery (housle) a Rudolfa Lojdy (violoncello). Na druhý koncert, který se konal 16. listopadu, pozval Pražské dechové trio (dříve Hlávkovo trio). Letošní část koncertního cyklu ukončil 21. prosince Vánoční koncert Linha Singers, který byl pro neobyčejně velký zájem namísto v divadle uspořádán ve velkém sále Domu kultury.

Komorní dechový soubor

Dne 11. května se v malém sále Domu kultury uskutečnil koncert "Komorního dechového souboru Základní umělecké školy Litoměřice", který byl založen v roce 1984. Tehdy začínal jako trio (flétna, hoboj, klarinet) a do současného obsazení se rozšiřoval postupně. V čele souboru stáli Petr Lamoš, učitel Základní umělecké školy a jeho zakladatel František Maršálek, absolvent pražské konzervatoře, žák Václava Holzkněcha. Soubor hrál řadu jeho vlastních skladeb, kterých zkomponoval celkem 54. V roce 1969 to byla např. "Litoměřická symfonie", kterou věnoval městu při oslavách jeho 750. výročí založení v roce 1969.

Posádková hudba

V letošním roce oslavila Posádková hudba Litoměřice 30 let svého působení. Již delší dobu se však nad ní stahovaly mraky, protože mezitím byly analogické soubory v Plzni, Klatovech, Prostějově, Kroměříži i jinde zrušeny. Na konci května ukončil svoje dlouholeté působení ve funkci jejího kapelníka M. Svoboda. Jeho místo zaujal třicetiletý Gustav Foret. Malý dechový orchestr posádkové hudby koncertoval v srpnu každý týden v Jiráskových sadech.

Soubor "Hlásek"

Dětský pěvecký sbor "Hlásek", vedený Vlastou Vávrovou a Antonínem Škardou, reprezentoval na konci října naše město v belgickém Arion, kam jel na pozvání organizace Chorale du Beynert. Cesta navázala na návštěvu sedmdesátiletého belgického sboru v Litoměřicích předchozího roku. Ten tehdy, během turistického zájezdu do Prahy, projevil přání zavítat do severních Čech a seznámit se s nějakým dětským sborem. Vybrány byly Litoměřice, kde belgický soubor spolu s "Hláskem" uspořádal koncert v Divadle Karla Hynka Máchy. Pozvání k návštěvě Arionu bylo tedy reakcí na přátelskou atmosféru loňského setkání.

Děti z "Hlásku" měly úspěch již po cestě, když při zastávce v Kolíně nad Rýnem zazpívaly na ulici. Po příjezdu do Belgie byla společná večeře. Druhý den byl odpočinkový, ale v jeho rámci pozorní hostitelé odvezli celý soubor na návštěvu Lucemburska. Navečer však již vystoupil na prvním koncertu v hostitelském městě. Další den "Hlásek" vystoupil na mši v chrámu sv. Martina. Odpoledne zpíval ve Frasse nedaleko Arion spolu s místním sborem. Domů se děti vracely přes Paříž.

Dívčí pěvecký sbor "Máj"

Nejnámější litoměřické hudební těleso ani letos nezahálelo. Na podzim se dívčí pěvecký sbor "Máj" zúčastnil přehlídky dívčích sborů pedagogických škol České republiky, uspořádané ve dnech 26. - 28. listopadu v Karlových Varech. Přehlídka měla podtitul "Setkání u pramene". Před polovinou prosince měla děvčata krátké soustředění v Krkonoších. Jeho cílem byla příprava na jaro 1994, kdy na sbor čekalo výročí 35 let existence. V předvánoční době soubor pod taktovkou prof. Vladimíra Frühaufa již po třinácté uspořádal v aule Střední pedagogické školy tradiční koncert

"Na schodech" (16. prosince). Chodby i schodiště se zcela zaplnily mladými i staršími posluchači. Hosty byli dva mladí umělci - posluchači Teologického konviktu v Litoměřicích - Karel Snětina a David Peroutka. Společně zahráli skladby pro kytaru a violoncello.

Páni kluci

Chlapecký pěvecký sbor "Páni kluci", vedený sbormistrem Dr. Václavem Hančem, uspořádal dne 1. prosince v Divadle Karla Hynka Máchy premiérový koncert. Spoluúčinkoval komorní sbor "Arkánium". Sponzory obou sborů byla Česká investiční společnost Litoměřice a místní filiálka Agrobanky.

Litoměřické varhanní léto

Tohoto roku se konal již třetí ročník hodnotného mezinárodního hudebního festivalu, který se tak stával významnou místní tradicí. Také letos se mu dostalo záštity litoměřického biskupa ThDr. Josefa Koukla, přednosta okresního úřadu Josefa Pola, i zdejšího starosty Ing. Zdeňka Rosola.

Předpremiérou byl varhanní koncert "Umělecké mládí", v němž 6. května vystoupila posluchačka 5. ročníku teplické konzervatoře Hana Kaslová a vystoupení dechového souboru absolventů Základní umělecké školy v Litoměřicích pod vedením Františka Maršálka (11. května).

První koncert vlastního festivalu se konal 26. května. Vystoupila na něm varhanní umělkyně Ludmila Kamelina, spolupracující s filharmonií v ruské Kazani. Na přijetí u starosty města Ing. Zdeňka Rosola byl přítomen také polský varhaník Jaroslav Malanowicz.

Druhý koncert byl uskutečněn 30. června a vystoupil na něm švýcarský varhaník a hudební skladatel Guy Bovet. Vedle děl klasiků světové hudby představil ukázky švýcarské tvorby z 18. století. Jeho vystoupení bylo realizováno s přispěním nadace "Pro Helvetia" v Curychu.

Na třetím koncertu dne 28. července vystoupila polská varhanní interpretka Magdalena Czajka, pocházející ze slezské Vratislavi. Od roku 1986 působila jako docentka pro varhanní hru na konzervatoři ve Varšavě.

Český varhanní interpret Michal Novenko koncertoval v katedrále 25. srpna. Závěrečný koncert letošního ročníku byl uspořádán 29. září a vystoupil na něm Herbert Wulf z Německa se skladbami německých autorů 19. století.

Duchovní hudba

Litoměřická katedrála sv. Štěpána sloužila pod záštitou biskupa ThDr. Josefa Koukla rovněž pro pořádání koncertů duchovní hudby. Ve středu 2. června zde účinkovalo Pěvecké sdružení litoměřických učitelů, členové Vojenské konzervatoře v Roudnici n. L. a sólisté Státního divadla v Ústí nad Labem. Zaznělo "Stabat Mater" Antonína Dvořáka. Kostel byl naplněn do posledního místa.

Vladimír Polák

Dne 25. května se dožil svým padesátin Mgr. Vladimír Polák, který byl první, kdo v Litoměřicích hrál rockenroll. Stalo se tak v roce 1960 s orchestrem Františka Honzáka, když krátce předtím jako čerstvý litoměřický maturant nastoupil na Elektrotechnickou fakultu ČVUT v Poděbradech. Tam začal hrát se skupinou Samuel's Band. Její zakladatelé, Ostravák Petr Kaplan a Pavel Chrastina z Prahy se později podíleli na vzniku legendárního Olympiku; to již s Petrem Jandou. Po třech letech přešel Vladimír Polák z Poděbrad na Filmovou a televizní fakultu AMU v

Praze, kde studoval obor režie dokumentárního filmu. Prakticky každý týden však zajížděl domů do Litoměřic, kde vystupoval s big bandem Františka Honzáka, který v jarních a letních měsících pravidelně hrál k tanci v zahradní restauraci u hotelu Labuť. Pravidelně sem docházelo dobrých pět set mladých lidí. Stejně to bylo v zimě na Hrádku.

Rockový klub

Koncem června byl v Pekařské č. 16 otevřen rockový klub nazvaný "Dynamo". Podle jednoho z majitelů Rudolfa Adama byl název převzat podle rockového klubu v holandském Eindhovenu, který pod tímto jménem vznikl v roce 1983.

Anarchus

Nejúspěšnější rockovou kapelou byla skupina "Anarchus". V tomto roce se jí podařilo to, co dosud žádné jiné litoměřické hudební skupině. Realizovala totiž vlastní gramofonové desky. Nahrávání začalo v lednu, kdy se skupina prosadila v novém monitorovacím středisku v Plzni, nazvaném "In West". Nejdříve byly natočeny dvě propagační desky "Fear" a "Talks". Ještě před jejich vydáním (duben), zahájili litoměřičtí rockeři nahrávání prvního sólového "cédéčka", respektive kazety.

Kapela bez názvu

V létě vznikla v Litoměřicích rocková skupina, která si sama říkala "Kapela bez názvu". Každý z jejich členů již předtím někde hrál (skupiny "Biograf", "Náš den" a podobně). Kapela hrála převážně melodický bigbeat. Řadu textů si její členové psali sami.

Romský festival

Také letos byla uspořádána kulturní akce, pořádaná Stranou občanů romské národnosti pod záštitou Okresního i Městského úřadu v Litoměřicích. Dne 21. srpna byl zahájen již III. ročník "Romského festivalu". Oproti prvním dvěma ročníkům nebyl pořádán na Střeleckém ostrově, kde v té době stále ještě pořádala rockové koncerty Nadace "Radobyl", nýbrž v Domě kultury. I když nepřijelo všech šestnáct přihlášených kapel z Plzně, Rokycan, Liberce, Jablonce n. Nis., Kadaně i odjinud, byla úroveň programu velmi dobrá.

Jazzové posezení

Podobně jako předchozí léta se také tohoto roku v předvánočním období konalo již tradiční "Jazzové posezení", které zorganizoval známý litoměřický jazzman, pan Arnošt Minář. Uspořádáno bylo dne 11. prosince v Domě kultury.

VINOBRANÍ

Letošní vinobraní časově souviselo s konáním "Zahradnického veletrhu". Konalo se v sobotu a neděli 2. a 3. října. Začalo na náměstí tradičním obřadem příjezdu českého "krále" a následným otvíráním šenků. Na tyto slavnosti vína zavítalo asi pět a půl tisíce návštěvníků, kteří mohli užívat pohodu a radostnou náladu na náměstí, přilehlých ulicích i na Střeleckém ostrově. Mohli si vybrat z pestré nabídky hudebních skupin nejrůznějších žánrů.

OSTATNÍ KULTURA

Mezinárodní den historických sídel

V sobotu 11. září patřily také Litoměřice k městům, které se účastnily akce UNESCO nazvané "Mezinárodní den historických sídel". Občané měli nejenom možnost navštívit zdarma galerii a muzeum, ale i všechny církevní objekty včetně městské věže, ale také například báň Kalicha či historické sklepy. Ve Státním oblastním archivu byly ve studovně vystaveny nejvzácnější archiválie, jako například tzv. zakládací listina litoměřické kapituly (1057), Litoměřicko-třeboňská bible z doby M. Jana Husa, Klaudyánova mapa (1518), ale i řadu dalších cimelií. Výklad o nich provedl autor této kroniky.

Procházky památkovou rezervací

Také v tomto roce uspořádal autor této kroniky "Procházky památkovou rezervací", kterých se pravidelně zúčastňovalo několik desítek lidí. Letos byly uskutečněny koncem září a na počátku října. Byly jako obvykle tři a konaly se jednou za týden. Každá "procházka" byla zaměřena na určitou část historického jádra a účastníkům se při nich dostal výklad o stavebním vývoji a historii jednotlivých objektů se zaměřením na osobnosti, v nich kdysi žijící.

Nadace Radobyl

Od února začala vyvíjet činnost skupina mladých lidí, která utvořila volné uskupení nazvané "Nadace Radobyl". Duší její činnosti se stal Stanislav Penc (nar. 28. 2. 1970), který sem přišel z Prahy. Jeho aktivity byly rozporuplné, jisté však je, že vzbudily pozornost. Nadace si kladla nemalé cíle. Obecně byly formulovány byly tak, že by v Litoměřicích mělo vzniknout "evropské kulturní centrum".

O plánovaných aktivitách nadace informoval Stanislav Penc dne 15. července na zasedání městského zastupitelstva. Součástí zprávy byl m.j. návrh na založení regionální rozhlasové stanice v Litoměřicích a nového okresního týdeníku, zřízení vývařovny racionální stravy s možností rozvozu jídla starým a nemocným lidem. Zejména však preferoval pořádání kulturních akcí, na něž požadoval finanční příspěvek 90 tisíc korun, které nadaci chyběly v předběžném rozpočtu. Po bouřlivé diskusi doporučili členové zastupitelstva městské radě hledat cesty na získání potřebných peněz. Souhlasili navíc s bezplatným poskytnutím všech potřebných prostor k realizaci "Kulturního léta" na Střeleckém ostrově.

Nadace přišla na oplátku s návrhem, že napomůže při jeho zvelebení, aby tak zde vznikla možnost pořádání neformálních kulturních, výtvarných a hudebních akcí. Zanedbané prostředí ostrova, na jehož asanaci nemělo město prostředky, se pak stalo centrem zájmu. Jeho úpravy začaly již od počátku července. Ve spolupráci s Úřadem práce v Litoměřicích zde nezaměstnaní, placení z fondu veřejně prospěšných prací, vyčistili prostranství i slepé rameno Labe. Do 20. července byl ostrov opravdu upraven, zmizely kopřivy a ostatní plevel a údržby se dočkal i altánek u letního kina. Dne 21. července zde vystoupila litoměřická bigbeatová skupina "Existence" a podle původních představ se zde měli potom každý den až do 2. října vystupovat nejrůznější umělci. Již 23. července byla zprovozněna provizorní zahradní restaurace "Posezení z zlaté lodi", kde se čepovalo i místní pivo. Sponzorem těchto aktivit byl Litoměřický pivovar spolu s firmami UNISEV a MAPA (J. Pařízek).

Kamenem úrazu se stalo, že hudební produkce ve večerních hodinách rušily značnou část města. Příliš nepomohlo ani vybudování zvukové bariéry, vzniklé z kombinace maskovacích sítí a velkých stanových celt. Již 24. července byl v okresních novinách na téma hudebních produkcí zveřejněn článek s výmluvným nápisem "Jako občané nesouhlasíme". Protesty se množily po dalších produkcích, konaných v průběhu srpna. Proto dne 24. srpna rozhodla městská rada, že pořádání koncertů, u kterých již byla splněna ohlašovací povinnost (do 3. září) bere na vědomí, ale počet dalších měl být snížen a musely končit ve 20 hodin večer. Současně rozhodla, že není možné uvolnit žádné další finanční prostředky na krytí akcí "Kulturního léta". Jakousi labutí písni se stalo uspořádání sochařského symposia, jehož vernisáž se konala 7. září. Pět autorů vytvořilo z kovového odpadu přímo na místě řadu artefaktů, které vystavili na písčitém prostranství vedle pavilonu u letního kina. Devět rozměrnějších zde mělo být umístěno dlouhodobě. Protože se však začaly instalovat bez potřebného povolení, městský úřad trvalou expozici zakázal.

Nadace našla na svoji obranu i významné osobnosti. Byla mezi nimi např. populární herečka Milena Dvorská, která v této záležitosti telefonovala starostovi. Ukázalo se však, že její informace byly značně zkreslené. Na jednání městského zastupitelstva, kterému byla přítomna i Česká televize, byl poskytnut prostor jak stěžovatelům, tak představiteli nadace. K nové dohodě však již nedošlo.

Činnost nadace byla ukončena a její představitel Stanislav Penc se z Litoměřic vrátil zpět do Prahy. Celá záležitost měla svoji smutnou dohru ve vzájemné polemice v tisku i televizi. Celkově je možno říci, že souhlas s pronájmem Střeleckého ostrova byl motivován dobrou snahou poskytnout mladým lidem prostor pro ty formy kultury, o které měli zájem. Předložené velkolepé plány však nebyly organizačně zvládnuty.

Nadace severní Čechy

Dne 25. listopadu byla v Litoměřicích založena "Nadace severní Čechy". Jejím předsedou se stal Mgr. Zdeněk Bárta, zdejší vikář Českobratrské církve evangelické. Jak bylo uvedeno v zakládací listině, jednalo se o nepolitickou, nezávislou organizaci, jejímž posláním měla být činnost směřující k záchraně, zachování, obnově a rozvoji hmotné a duchovní podstaty tohoto regionu. Nadace hodlala svůj zájem i aktivity věnovat všem oblastem kultury, vzdělanosti, životního prostředí, cestovního ruchu, principům občanského demokratického společenství, založeným na ideálech ekumenického soužití, národnostní toleranci a vědomí obecné evropské duchovní sounáležitosti.

TISK

České noviny

Tento týdeník, který letos začal vycházet v prvním ročníku, navázal na "Regionální noviny Proud. České soukromé noviny", které vznikly v loňském roce. V prvním letošním čísle ze 7. ledna zdůraznila redakce, že "České noviny", vedle chomutovského "Nástupu" a teplického "Kurýra" jsou jedinými periodiky, závislými pouze na českém kapitálu. Týdeník velmi ostře vystupoval proti expanzi

českobudějovického vydavatelství Vltava, které u nás reprezentovalo bavorský tiskový koncern "Die neue Passauer Presse". V tomto duchu byly laděny zejména seriál "Vpád Pasovských" a "O té omluvě", ale i další články. Šéfredaktorem se stal Stanislav Löffelmann, redakce listu byla na Mírovém náměstí č. 10. Noviny založil a financoval 46letý litoměřický podnikatel Ivan Weikert.

Nezávislý Proud - Dnešní Litoměřicko

Dne 30. dubna vyšlo poslední (17.) číslo třetího ročníku novin "Nezávislý Proud", vydávaných jednou za týden a Litoměřice se za několik dní poté, poprvé od začátku druhé světové války, dočkaly deníku. Ve čtvrtek 6. května se na pulty prodejen novin v okresech Děčín, Česká Lípa, Jablonec n. Nis., Litoměřice, Most, Teplice a Ústí n. Lab. dostalo osm mutací nultého čísla "Severočeských novin". Vydavatelství Labe, společnost s r. o., které bylo analogií jihočeského vydavatelství Vltava, tak začalo novou etapu v historii regionálního tisku na severu země. V našem městě dostalo periodikum název "Dnešní Litoměřicko". U příležitosti vydání nultého i čísla, nesoucího pořadové číslo jedna (vyšlo 7. května) se konaly malé slavnosti. Uvnitř každého čísla "Severočeských novin" byl vložen dvojlist, nahrazující dosavadní okresní noviny. Regionální příloha, nazvaná jako celé noviny "Dnešní Litoměřicko", zachovala i dřívější rubriky "Podřipské noviny", "Litoměřické listy" a "Lovosické listy". V čele nového listu zůstal dosavadní šéfredaktor Václav Sedlák. Redakce byla nadále umístěna v prostorách domu č. 28 na rohu Mírového náměstí a Ulice 5. května. Vedle šéfredaktora v ní pracovali Běla Boháčová, Eva Břeňová, Hana Čecháková, Lenka Janatová, Stanislava Kolbabová, Iveta Pályová, Blanka Sejkorová, Marcela Soumarová, Monika Vasiliadu a Pavel Verner.

Informační zpravodaj

Od dubna začala firma Elektronik sound "s přispěním nadace Radobýl" vydávat "Informační zpravodaj pro lepší orientaci v Litoměřicích a okolí". Jednalo se o měsíčník, koncipovaný jako servis informací o kulturních, společenských i turistických akcích. Podával také přehledy o stavu ovzduší, cenách potravin, léků a obsahoval informace o historii města. Byl dodáván zdarma a žil z reklam. Poslední číslo vyšlo v srpnu. První dvě čísla byla připravena v redakci umístěné v Ulici Marie Pomocné č.18, další potom na Mariánském náměstí č. 1. Šéfredaktorem byl Stanislav Penc, spolu s ním časopis připravovali Jiří Černý, Halka Dobrovolná a Jiří Skydánek starší.

PROPAGACE MĚSTA

V prosinci vyšel nákladem 10 tisíc výtisků další z plánů města, nazvaný "Litoměřice - Historický průvodce". Připravili jej ing. Milan Tesáček a Václav Brabec. Výrobu zajistila Tiskárna Horák v Ústí nad Labem. Kromě uliční sítě a schematicky vykreslených bloků zachycuje nejdůležitější památkové objekty a hlavní kulturní a státní instituce. Na rubu jsou k památkám české, anglické a německé popisky.

7. NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

Litoměřická diecéze

Jistou reminiscencí na širší správní role v rámci Čech, které Litoměřice kdysi měly, zůstal dodnes jejich význam v církevní správě. Litoměřická diecéze měla po válce, stejně jako před ní, generální vikariát a členila se na 27 venkovských vikariátů. Celkové snížení počtu obyvatelstva v důsledku vysídlení Němců, rychle klesající počet kněží a násilně omezovaná religiozita, však vedly ke snižování počtu vikariátů, jejichž rozsah se od roku 1970 kryl s územním rozsahem správních okresů s výjimkou těch, jejichž části náležely k jiným diecézím (Louny, Mělník, Nymburk a Semily). Tehdy se některé okresy či jejich části sloučily v jeden vikariát. Litoměřický tvořily okresy Litoměřice a Ústí nad Labem, vikariát Liberec (okr. Liberec a Jablonec nad Nisou), vikariát Louny (okresy Louny a Rakovník), vikariát Mělník (okresy Mělník a Nymburk), vikariát Most (okr. Most a Chomutov) a vikariát Turnov (okresy Semily a Jičín). V roce 1989 existovalo v diecézi celkem deset vikariátů.

Od roku 1993 se jejich počet dále snížil na osm. Vikariát Litoměřice tvořila většina současného okresu, celý okres Ústí nad Labem a západní část teplického. Současně v tomto roce došlo - v souvislosti se vznikem páté české diecéze v Plzni - k menším změnám v územním rozsahu regionu, spravovaného litoměřickým biskupstvím. Plzeňské diecézi bylo postoupeno dvanáct farností, pražské arcidiecézi šest a naopak od ní bylo převzato pět farností. Bohoslovecký konvikt

Nový školní rok zahájili ve středu 1. září pedagogové i studenti zdejšího konviktu slavnostní mší. Přítomni byli všichni čeští i moravští biskupové. Hlavním celebrátorem obřadu byl arcibiskup pražský Miroslav Vlk

Biskupské gymnázium

Při zahájení nového školního roku bylo letos poprvé po 44 letech obnoveno vyučování Biskupského gymnázia v Bohosudově. Ke studiu se přihlásila řada zájemců, výběrovým řízením jich prošlo 156. Slavnostní mši při této příležitosti sloužil litoměřický biskup ThDr. Josef Koukl.

Narozeniny biskupa

Litoměřický biskup ThDr. Josef Koukl oslavil 8. listopadu šedesáté sedmé narozeniny. Slavnou koncelebrovanou mši svatou sloužil v katedrále sv. Štěpána společně s ostatními českými a moravskými biskupy arcibiskup pražský a primas český kardinál Miloslav Vlk. Promluvu měl arcibiskup olomoucký a metropolita moravský Jan Graubner. Pozvání přijali také zahraniční hosté, drážďansko-míšeňský biskup Joachim Reinelt a Josef Pazdur, pomocný biskup wroclavský. Po skončení mše následovala společná večeře. Program setkání byl ukončen na druhý den ráno v teologickém konviktu.

Dominikáni

Dnem 15. listopadu byla na základě restitučního nároku vrácena dominikánskému řádu budova bývalého konventu na Dominikánském náměstí, kterou dříve užíval Státní statek Litoměřice. Řeholníci již měli připraven projekt zřízení pečovatelského ústavu "Zdislava" s 20 až 25 lůžky pro staré a nemocné lidi. Jeho název nevycházel jenom ze symboliky, navazující na jméno patronky litoměřické diecéze, jejíž svatořečení se připravovalo. Bylo totiž také již rozhodnuto, že o ubytované potřebné lidi budou pečovat řádové sestry "zdislávky". Rozsáhlou rekonstrukcí byla pověřena firma Horejsek.

Diecézní charita

Charitní ošetrovatelská služba, která se od konce tohoto roku oficiálně nazývala "Katolická diecézní charita", byla v Litoměřicích zavedena již v roce 1991 jako součást experimentu ministerstva zdravotnictví, finančně dotovaného ze státního rozpočtu. Zabezpečovala ošetrovatelskou péči o staré a nemocné lidi. V tomto roce, kdy charita začala hned od ledna pracovat jako smluvní zařízení Všeobecné zdravotní pojišťovny, se této práci věnovalo celkem osm "civilních" zaměstnanců, šest zdravotních sester s plnou kvalifikací a dvě rehabilitační pracovnice. Celý kolektiv vedl primář MUDr. František Pražák. Hlavním úkolem bylo ošetrování nemocných doma, v případech, kde nemohla pomoci vlastní rodina. V tomto roce se to týkalo 26 osob.

Československá církev

Mezi církve působící v Litoměřicích náležela Náboženská obec československé církve husitské. Její farní úřad se nacházel stále v Alšově ulici č. 7. V sobotu se zde konaly tzv. schůzky bířmovanců, vlastní bohoslužby byly slouženy pochopitelně v neděli.

Pravoslavná církev

Na základě rozhodnutí městského zastupitelstva ze dne 27. května byl bezúplatně pronajmut kostel sv. Václava zdejší Pravoslavné obci, která jej fakticky užívala již od roku 1945. V této době se zde bohoslužby konaly vždy první neděli v měsíci.

Českobratrská církev evangelická

Litoměřickým sídlem této církve byla již od roku 1945 budova v Rooseveltově ulici č. 7. Od roku 1991 procházela rozsáhlou rekonstrukcí, na kterou přispěla

podpůrná církevní organizace ze Švýcarska a Okresní úřad v Litoměřicích. Část finančních prostředků mezi sebou vybrali sami věřící. Během srpna tohoto roku se podařilo ukončit stavební úpravy a hledalo se vhodné a co nejužitečnější využití poměrně rozsáhlých prostor. Nakonec byly poskytnuty analogii katolické Charity, tzv. Diakonii. Ta zde vybudovala středisko, poskytující radu a pomoc všem lidem, kteří o ni požádali. Činnost střediska byla zahájena v neděli 26. září bohoslužbou, kterou sloužil farář Zdeněk Bárta. Kromě členů bratrského sboru se jí účastnili sponzoři, včetně zástupců církevní organizace ze Švýcarska. Vedoucí střediska se stala Iva Opočenská. V průběhu roku se ustálil oficiální název "Diakonie Českobratrské církve evangelické - centrum sociální pomoci AZYL".

Baptisté

Bratrská jednota baptistů v Litoměřicích pokračovala ve výstavbě "azylového diakonského domu" v Pražské ulici č. 14, který roku 1991 koupila od původního vlastníka, katolického ženského řádu klarisek. Dům byl po dlouhá léta předtím využíván jako internát Střední pedagogické školy. Baptisté usilovali, aby do budoucna sloužil jako útočiště pro asi tři desítky starých a handicapovaných lidí. V první etapě měl být vybudován služební byt správce, bývalá kaple měla sloužit jako volně přístupný "misijní klub". Tato etapa prací byla dokončena tohoto roku na podzim. Při opravách pomáhalo v létě patnáct mladých baptistů ze Skotska. Na podzim získali baptisté prostřednictvím Městského úřadu v Litoměřicích od okresního úřadu finanční dotaci na dokončení první etapy zřízení výměňkové stanice. Církev sama za poslední dva roky investovala do rekonstrukce 800 tisíc korun. Z toho téměř čtvrtinu získal místní sbor ze sbírek ve vlastních řadách. Další peníze věnovali věřící z jiných míst.

Při sboru působil Křesťanské informační a vzdělávací středisko, které začalo pořádat kulturní pořady. Dne 4. prosince zde s pořadem moderních křesťanských písní vystoupila moravská skupina "Adventon".

Billy Graham

Pod názvem "Poslední naděje" se ve dnech 15. až 18. dubna v tzv. Červeném kostele, který slouží Bratrské jednotě baptistů, uskutečnila pozoruhodná akce. Prostřednictvím videozáznamu zde bylo možno sledovat kázání světoznámého hlasatele evangelia Billy Grahama z USA. Celá záležitost byla pojata ekumenicky.

Adventisté

V sobotu 11. září se uskutečnila slavnostní bohoslužba, konaná u příležitosti 60. výročí založení litoměřického sboru Adventistů sedmého dne. Uspořádána byla v tzv. Červeném kostele u Jiráskových sadů. Kázání měl předseda česko-slovenské unie CASD Karel Nowak. Odpolední program se skládal ze vzpomínek místních pamětníků i desítky kazatelů, kteří zde v minulosti působili. Litoměřický sbor, vzniklý v roce 1933, se původně scházel k bohoslužbám v pronajatých prostorách ve více budovách města. V 50. letech byla v celé republice činnost adventistů zakázána. Po obnově činnosti si litoměřičtí dokázali postavit vlastní modlitebnu. Stavební práce na rekonstrukci a přístavbě domu čp. 176/16 v Máchově ulici, které začaly v roce 1982, přitahovaly pozornost nejenom státní správy, ale i širší veřejnosti. Moderní a hezká stavba byla dokončena roku 1984 celkovým nákladem 750 tisíc korun. Atypická ocelová konstrukce modlitebny ve tvaru jehlanu na čtyřech patkách se základním půdorysem 12x12 m vznikla podle návrhu architekta Karla Třísky Brna, projektanta řady moderních sakrálních objektů v Čechách i na Moravě.

Metodisté

Ve městě působila také Evangelická církev metodistická. Svoji modlitebnu měla ve Sládkově ulici č. 8. Vždy ve středu navečer se konala biblická hodina, v pátek setkání mládeže a v neděli dokonce dvě bohoslužby.

Jehovisté

Zdejší sbor čítal v tomto roce asi 65 členů. Ti pokračovali v úpravách domu v Pokraticích, který koupili roku 1991 v dražbě za 170 tisíc korun. Podle jejich představitele měl sloužit jako "sál království", neboli jako shromažďovací sál pro společná setkání. Opravy objektu, prováděné výhradně z příspěvků členů sboru, zdržoval nedostatek peněz. Do srpna tohoto roku zde bylo proinvestováno asi 450 tisíc korun.

8. ZDRAVOTNICTVÍ

Stomatologické středisko

Před několika lety vybudované moderní stomatologické středisko v ulici Československé armády zasáhla vlna privatizace. Termínem k odevzdání privatizačních projektů byl 30. říjen roku 1992. Nejprve byly předloženy k projednání Městské privatizační komisi a poté Okresní zdravotní privatizační komisi. Ta na svém jednání, které se uskutečnilo dne 7. ledna 1993, rozhodla, že potřebné doporučení ministerstvu privatizace dá základnímu projektu, který vypracovali pracovníci vedení nemocnice v Litoměřicích. V zásadě se v něm navrhovalo, aby se stomatologické středisko předalo bezúplatně do majetku města, které by jeho prostory pronajímalo jednotlivým lékařům, jichž zde pracovalo 14.

Nemocnice

Dne 13. května bylo za přítomnosti ministra zdravotnictví Petra Loma v jednom z pavilonů litoměřické nemocnice otevřeno první dialyzační středisko v okrese. Jednalo se vlastně o soukromé zdravotnické zařízení v pronájmu společnosti "Renart". Vedl je MUDr. Klener.

Nová chirurgie

V červnu byla v areálu nemocnice zahájena výstavba nové chirurgie. Stavbu prováděli pracovníci Vojenských staveb a.s. Praha. Její dokončení bylo naplánováno na rok 1995.

Gynekologicko porodnické oddělení

V polovině prosince bylo po dlouhých průtazích dokončeno nové gynekologicko - porodnické oddělení nemocnice, probíhaly však ještě poslední úpravy. Dnem ukončení provozu porodnice ve staré budově chirurgie v Zahradnické ulici se stal 14. prosinec. Zatímco zdravotnický personál stěhoval zařízení do nových prostor u Žitenické ulice, což trvalo dva dny, vypomáhala s akutními případy Podřipská nemocnice v Roudnici n. L. Gynekologicko porodnické oddělení v novém moderním pavilonu začalo svoji funkci plnit dne 17. prosince, kdy se zde narodilo první dítě. Byla jím Kateřina, kterou přivedla na svět paní Hana Zelingerová.

Gynekologická část oddělení měla v nových prostorách 33 lůžek, pro matky v šestinedělí 24 lůžek a pro ženy s ohroženým těhotenstvím bylo od počátku k dispozici 18 lůžek. Dále tu byly dva operační sály, vyhřívací lůžko pro kojence a podobné vymoženosti moderního zdravotnictví. Primář oddělení, MUDr. František Černý, celkové vybavení hodnotil jako dokonalé. V litoměřické nemocnici se již dlouhá praktikoval tzv. rooming-in systém, to znamená, že dítě bylo hned od porodu u své matky, uvažovalo se také o možnostech přítomnosti otců při porodech. Organizace lékařů

Dne 2. října bylo z podnětu okresního kolegia "Svazu českých lékařů" ustanoveno "Sdružení smluvních lékařů zdravotních pojišťoven pro okres Litoměřice". Cílem sdružení se stalo zastupování lékařů ve všech jednáních se zdravotními pojišťovnami, včetně dohodovacích jednání (např. tvorba sazebníků) i tvorby legislativy. Celostátní Sdružení bylo vytvořeno jako organizace s právní subjektivitou, do budoucna se počítalo s tím, že ji mají mít i jednotlivé okresní organizace. Mělo hájit oprávněné zájmy lékařů a svým členům poskytovat poradenské a informační služby.

Lékárny

Od 1. června začal poskytovat privátní lékárenské služby na Mírovém náměstí PharmDr. Vladislav Jeřábek. Současně rezignoval na svoji dosavadní funkci ředitele Okresní lékárenské služby. Privatizoval ovšem pouze svoji činnost, protože až do schválení privatizačního projektu mu nesměl být prodán majetek. Dne 3. března obdržel od "České lékárnické komory" dobrozdání o provozování lékárny a ke konci května byl zaregistrován na okresním úřadě. Privatizační projekty byly podány také na druhou litoměřickou lékárnou v ulici U katovny. Dne 4. listopadu souhlasila městská rada s pronájmem pozemku na Březinově cestě pro výstavbu nové, již třetí zdejší

lékárny, kterou zahájil RNDr. Přemysl Stejskal.

Zařízení Alice

Od 1. února začalo vyvíjet svoji prospěšnou práci nestátní zdravotnické zařízení nazvané ALICE. Domácí ošetrovatelskou péčí zdravotních sester organizovalo v okolí Litoměřic a Lovosic. Svoje služby toto zařízení poskytovalo především na základě doporučení ošetřujících lékařů a vesměs byly hrazeny Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. Kolem poloviny roku pečovaly tři kvalifikované zdravotní sestry o stovku pacientů. Finanční podporu poskytoval Okresní úřad v Litoměřicích a jako sponzor rovněž Ekoagrobanka.

Rehabilitační stacionáře

Již od roku 1992 existoval v Ladově ulici Rehabilitační stacionář pro děti s mentálními, tělesnými a smyslovými vadami. Sanitky sem každodenně přivážely celkem čtyřicet dětí ve věku od jednoho do sedmi let. Stacionář byl rozdělen na dvě rehabilitační oddělení. V každém z nich pracovaly dvě zdravotní sestry, učitelka mateřské školy, rehabilitační sestra, pravidelně docházela dětská lékařka i logopedka. Děti dostávaly základy hudební, estetické i rozumové výchovy a matematických představ. Součástí objektu byly herny, jídelna i rehabilitační tělocvična.

Koncem dubna byla ukončena činnost v litoměřických jeslích Severočeských chemických závodů Lovosice, které sloužily převážně pro alergické a astmatické děti. Díky iniciativě Českého červeného kříže se nové prostory našly přímo v jeho objektu v Tylově ulici. Bývalá tělocvična se změnila v zařízení pro denní činnost. Tento stacionář se potom stal součástí nestátní organizace ALICE. Na doporučení odborných lékařů sem byly k dennímu pobytu přijímány děti do věku šesti let. Ambulantní péče byla poskytována i starším až do osmnácti let. Kapacita stacionáře však od počátku nedostačovala poptávce. Namísto dvaceti dětí se jich tu denně střídalo až pětaticet. Na chod zařízení dohlížel MUDr. Jan Balcar, o děti pečovaly tři zdravotní sestry a učitelka Jana Vrbová.

Všeobecná zdravotní pojišťovna

Kromě vlastní činnosti vyvíjela Všeobecná zdravotní pojišťovna v Litoměřicích v tomto roce řadu dalších aktivit. Protože měla k dispozici kromě pojistného ještě účelový fond, tzv. sponzorské peníze, určené pro posilování zdraví občanů, stanovila správní rada pravidlo, že tyto prostředky nebudou používány na nákup zdravotní techniky, kterou by potom měl k dispozici jenom jeden lékař nebo jedna ordinace, ale že by měly být prospěšné zejména pojištěncům. Proto se pojišťovna začala finančně podílet na pobytech dětí, organizovaných Červeným křížem, Junákem a podobně. Přispívala na vybavení lékárníček, nákup léků, ale také na pobyty handicapovaných dětí předškolního věku v zahraničí. Městské nemocnici pojišťovna nabídla finanční prostředky pro nákup vitamínů.

Děti z Černobylu

Okresní výbor Českého červeného kříže v Litoměřicích uspořádal na začátku léta třítydenní ozdravný pobyt pro dvacet dětí z oblasti Mogileva na Ukrajině, postižené

jadernou havárii v Černobyli. Děti jej prožily ve Zlaté Olešnici u Tanvaldu. Městský úřad na tuto akci uvolnil 30 tisíc korun a Okresní úřad v Litoměřicích částku 50 tisíc korun.

Klimatické výjezdy dětí

Český Červený kříž organizoval v tomto roce celkem čtrnáct výjezdů litoměřických dětí z mateřských škol do zdravějších oblastí naší země. Vozil je do Jablonného nad Orlicí, Soběšic u Sušice a Lázní Lipová na Frýdlantsku. Ministerstvo zdravotnictví poskytlo na tyto cesty za zdravím přes 700 tisíc korun, Městský úřad v Litoměřicích přidal vždy 300 korun za každé dítě.

Evropský den nekouření

V tomto roce již podruhé proběhla i v našem městě akce, týkající se zdravotní prevence. Ve středu 17. listopadu odpoledne se na náměstí uskutečnila akce "Evropský den nekouření". Několik členů agentury Different Life sem přišlo s transparenty vyzývajícími k boji proti kouření. Okolo jdoucí děti dostávaly letáčky s výzvou, aby své rodiče nenechaly kouřit.

Dárci krve

Dne 15. prosince se v restauraci Luna uskutečnil aktiv čestných dárců krve. Janského plakety, malé dárky a poděkování jim přišli předat pracovníci okresního i městského úřadu a Červeného kříže. Zlatou plaketu za 40 odběrů převzali Jiří Bílek, Jana Mašková, Antonín Šalanský, Eva Vysoká, František Vysoký, Miroslav Zahradka a Aristoteles Alexandris. Stříbrné a bronzové plakety za 20, respektive 10 odběrů, převzalo celkem 52 čestných dárců krve.

Oční optika

Již v srpnu roku 1992 vznikl v Dlouhé ulici obchod s oční optikou. Založil jej Jiří Klinger. V tomto roce svoje služby rozšířil. K nejzajímavějším inovacím patřilo objektivní zjišťování vad očí pomocí autorefraktometru přímo v provozovně, bez nutnosti vyšetření u lékaře. Subjektivní zjištění, kterým se "doladřoval" pocit zákazníka se provádělo na zkušebních brýlích. Při nedostatku očních lékařů se v podstatě jednalo o rozšíření medicínských služeb. Optik získal potřebnou kvalifikaci a prošel dlouhodobou praxí. Pro svoji provozovnu proto, po dohodě s ředitelem městské nemocnice, získal statut nestátního zdravotnického zařízení. 9. MLÁDEŽ A SPORT

OKRESNÍ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

Statut

Zdejší Dům dětí a mládeže zůstal jako jediný v okrese ve správě Školského úřadu Litoměřice. Ostatní (v Lovosicích, Roudnici n. L., Štětí a Ústěku) byly předány městům. Určitá preference litoměřického vyplývala z toho, že organizoval na profesionální úrovni všechny okresní soutěže. Domu zůstala právní subjektivita. Dům si zvolil název "Magnolie" a v polovině roku při něm rozvíjelo činnost 116 zájmových útvarů s 1996 dětmi.

Náplň činnosti

Dům dětí a mládeže Magnolie vedl řadu útvarů nejrůznějšího zaměření. Jazykové útvary byly věnovány výuce němčiny a angličtiny v různých věkových a znalostních kategoriích. V oblasti pohybové výchovy a hudby si bylo možno vybrat z útvarů jógy, folklóru, kurzy mažoretek, společenského tance (řada forem), fungoval Sbor litoměřických dětí, komorní sbor, chlapecký sbor Páni kluci, pěvecké sbory Máj a Hlásek. Nabízela se také možnost výuky hry na flétnu a kytaru. Nadané děti přijímal také dechový orchestr.

Dětem a mládeži různých věkových skupin se nabízela řada možností rovněž v řadě oblastí výtvarné výchovy. Zájem byl zvláště o tvorbu keramiky. Další nabídku tvořily dramatické obory včetně loutkového divadla. Fungoval také literární klub a vlastivědně historický kroužek. Veskrze prakticky byly zaměřeny kurzy správná dívka, malá hospodyňka a šikovné ruce, výuka šití na stroji a psaní na psacích strojích.

Další obory zájmu naplňovaly útvary přírodovědný, biologický, akvaristický, rybářský, kaktusářský, herpetologický, počítačový, útvary zaměřené na papírové vystřihovánky, technické práce se dřevem, kovem a papírem, modelářství z papíru, plastické i letecké modelářství, radiotechniku, fotografování, počítačové hry, programování a přírodní vědy.

Sportovní náplň měly útvary pěší turistiky, vodní turistiky, vodáctví, veslování a jachtingu, dále útvary minikár, střelectví a soft tenisu, míčových her a stolního tenisu, ledního hokeje, trampolín, karate, lyžování a parašutismu, atletiky, juda, kopané a košíkové.

Letní tábory

Dům dětí a mládeže připravil na prázdniny letní tábory pro 28 kolektivů. Značný zájem byl také o celkem osm tzv. "příměstských" táborů. Děti přicházely do tábora mezi sedmou a osmou hodinou ránní a jejich program končil odpoledne v 16 hodin. Rodiče za pětidenní program zaplatili pouhých 200 korun. V částce byl zahrnut poplatek za obědy v centrální školní jídelně u parku, svačiny a dokonce výlety.

Počítačové centrum

Ke konci roku se Dům dětí a mládeže "Magnolie" zařadil mezi jedenáct analogických subjektů v České republice vlastních počítačové centrum. Jedna z místností byla vybavena počítači světoznámé firmy Apple Mac Intosh. Toto tzv. "Apple education centre" bylo slavnostně otevřeno 14. prosince.

JUNÁK

Kondoři

Nejaktivnějším litoměřickým skautským oddílem zůstali "Kondoři". Již roku 1992 objevili skvělé tábořiště v dávno zrušeném a znovu zarostlém lomu u Rýdeče. Zde tábořili také letos. Na počátku srpna je zde navštívil český polárník Jaroslav Pavlíček.

Skauti pro Sarajevo

Litoměřičtí skauti projevili solidaritu s lidmi, trpícími občanskou válkou v bývalé Jugoslávii. Pohotově vyhlásili možnost darovat šatstvo, přikrývky a jiné základní potřeby. Během pátku, soboty a neděle ve dnech 29. - 31. října skoro ani nestačili přijímat objemné balíky všeho možného textilu, od prádla až po péřové bundy, džínsy a podobně. Všechny tyto dary litoměřických občanů shromáždili ve svém junáckém domově u gymnázia, kde je připravili na transport do Sarajeva.

Máchův memoriál

Litoměřičtí skauti projevili letos již potřetí úctu k básnickému patronovi města uspořádáním Memoriálu Karla Hynka Máchy. Vždy v době blízké výročnímu dni jeho běhu z vrcholu Radobýlu k ohni na předměstí (23. října) pořádají štafetový běh pětičlenných hlídek vlčat, světlušek, skautů a skautek zhruba přesně po trase, kterou volil básník. Letošní memoriál se konal v sobotu 30. října za účasti 160 členů Junáka z České Lípy, Lovosic, Plzně, Ledče n. Sáz., Ostrova n. O., Neštěmic, Terezína a samozřejmě také z Litoměřic. Prvenství z loňska obhájili skauti a skautky z Lovosic, úspěšní byli také roweři z Ledče n. Sáz.

Vodní skauti

Na soutoku Ohře s Labem se 13. listopadu sešli vodní skauti z Terezína a Liběchova, aby symbolickým "uzamčením" obou řek uzavřeli tento vodácký rok.

PIONÝŘI

Přestože to málokdo čekal, zůstala i po listopadu 1989 fungovat pionýrská organizace. Litoměřická skupina, nesoucí pořadové číslo 7, měla v tomto roce 50 členů a její vedoucí byla Alena Skřivánková. Problém měla se získáním klubovny. V létě uspořádala dva tábory, první ve Zvířeticích u Jizery, druhý spolu s roudnickou pionýrskou skupinou v Mukařově.

S P O R T

SLAVOJ LITOMĚŘICE

Fotbal

Tento rok přinesl v litoměřické kopané značné změny. Do vedení oddílu nastoupil jako jeho "prezident" zdejší rodák Karel Kučera, který sem přešel z Armaturky Ústí nad Labem. Pod jeho vedením byla založena společnost s r.o., která měla začít pro fotbal vydělávat peníze. Snažila se v prvé řadě o komerční využití stadionu. Za tímto účelem se oddíl právně osamostatnil a oddělil se od Slavoj. Spolu s novým prezidentem klubu přestoupili z ústecké GGS Armaturky do litoměřického oddílu také tři hráči, a to Luděk Veselý, Roman Bedlivý a Pavel Cajthaml.

Turisté

Odbor Klubu českých turistů při TJ Slavoj Litoměřice uspořádal v sobotu 15.

května 28. ročník "Litoměřicích pochodů" a 14. ročník "Putování Českým středohořím na kole". Prezentace a průběžné starty (i cíl) byly již tradičně v budově "Sokolovny" v Třídě Osvobození. Účastnilo se na tři stovky turistů, mezi nimi již osmdesátiletá Marie Galiová z Litoměřic.

Jachtaři

Pod hlavičkou Tělovýchovné jednoty Slavoj Litoměřice pěstovali svůj sport také jachtaři, kteří letos oslavili 100 let od založení zdejšího jacht-clubu. Specifické podmínky plachtění na Labi přivedly zdejší, roudnické, lovosické a ústecké jachtaře na myšlenku obnovit při této příležitosti dálkový etapový závod mezi Roudnicí a Ústím nad Labem, v úseku dlouhém 39 km. Poprvé se jel v roce 1951 a byl pojmenován "Česká brána". Nápad byl realizován v sobotu a neděli 5. a 6. června v rámci oslav 100 let organizovaného jachtingu v Litoměřicích. Závod měl mezinárodní účast (SRN, Rakousko, Polsko). Ředitelem závodu byl Miroslav Mikisek ze Slavoje Litoměřice. Na startu se představilo přes 40 posádek.

Zdejší jachtařský oddíl měl v době svého jubilea 45 členů, z toho 25 závodících. Současná loděnice byla patrová zděná budova, nahoře s klubovnou a šatnami, v přízemí s dílnami a prostory k opravám a stavbám nových lodí. Vedlejší budova zvaná "hangár" byla určena ke skladování lodí. Na jezeře u Žernosek získal oddíl pozemek, sloužící k pořádání závodů a rekreaci.

Šermíři

Také oddíl šermu při Slavoji Litoměřice oslavil v tomto roce malé "nekulaté" jubileum, a to dvaatřicet let své existence. Ve dnech 12. a 13. června se v tělocvičně Slavoje uskutečnil I. ročník celostátního žákovského turnaje v šermu kordem a fleretem o "Cenu Českých novin". Ocenění zůstalo v Litoměřicích. Nejlepší byla Jitka Pelikusová z místní tělovýchovné jednoty, která zvítězila jak v kategorii mladších, tak starších žaček. Druhé místo obsadila rovněž místní šermířka, Radka Hrnčířová. Také v kategorii žáků zvítězil místní závodník, Jan Pleyer. Podobně se v šermu kordem kategorie starších žáků umístil na prvním místě domácí Petr Pelikus.

Basketbal

V týdnu po 18. červenci se Litoměřice staly dějištěm velkého basketbalového klání. V úvodním utkání se střetl pořadající Slavoj Litoměřice s výběrem kanadských hráčů "Athletes in Action", který spolupracoval také s NBA a do Evropy přijel na soustředění. Kanadský celek zvítězil 88:81. Přátelská utkání všech věkových kategorií pokračovala i v následujících dny. Vedle Kanadčanů se účastnily celky Německa a Francie.

Veslaři

Dne 9. prosince proběhlo v litoměřické vinárně "Bašta" slavnostní vyhlášení nejlepšího veslaře roku. Stal se jím šestadvacetiletý skifař Václav Chalupa, který získal prvenství ve Světovém poháru. Z Prahy přijeli s juniory i senioři. Podle Václava Melmuky, provozovatele "Bašty" a bývalého veslaře - kormidelníka, proběhlo vyhlášení této události právě v Litoměřicích z několika důvodů. K hlavním patřilo, že místem konání mistrovství světa v tomto roce byly Račice na našem okrese,

ale rozhodující byl především fakt, že po závodech veslaře přijal litoměřický biskup ThDr. Josef Koukl. Kromě předsedy Českého veslařského svazu byli na setkání v "Baště" přítomni také rodáci z našeho regionu, kteří se veslařskému sportu stále aktivně věnovali. Mezi nimi byla Jiřina Řeháková (veslař - kormidelník) z Roudnice n. L., která byla na Mistrovství Evropy roku 1968 ve čtyřce s kormidelníkem na čtvrtém místě. V tomto roce působila jako trenérka na sportovním gymnáziu v Pardubicích.

SLOVAN LITOMĚŘICE

Basketbal

Oddíl basketbalu Tělovýchovné jednoty Slovan Litoměřice začínal jako kroužek Okresního domu pionýrů a mládeže. Sídlil v budově na Střeleckém ostrově a hrál i trénoval v různých zdejších školách. Od roku 1963, kdy byla založena Tělovýchovná jednota Slovan oddíl vedla řada trenérů. Prvním byl RNDr. Václav Šťastný, druhým ředitel 2. Základní školy Bernard. Jeho družstvo několikrát vyhrálo krajský přebor a dostalo se do dorostenecké ligy. V roce 1965 do Slovanu přestoupil i tehdejší oddíl žen Slavoje Litoměřice. Odchovankou Slovanu Litoměřice byla Kamila Vodičková, která v roce 1992 startovala na olympiádě Barceloně a v tomto roce hrála za USK Praha.

LITOKAN

Zdejší "Judo Club Litokan 8. základní školy" byl nejlepším na 2. ročníku mezinárodního turnaje "Gesto Cup", který se 19. a 20. února konal v hale 6. základní školy. V konkurenci 157 žáků z Polska, Maďarska, Holandska, Itálie a sedmi krajů České republiky, vybojovali pro Litoměřice zlaté medaile Lukáš Kundrát, Pavel Kopecký a Jiří Pokorný, který byl dokonce vyhlášen za nejtechničtějšího závodníka turnaje. Dále šly do našeho města jedna stříbrná a čtyři bronzové medaile. Turnaj potvrdil vedoucí postavení litoměřického žactva v rámci celé republiky.

Na podzim se oddíl, nazývaný už "Judo Club Litokan Litoměřice", stal pořadatelem mistrovství České republiky starších žáků. Proběhlo 6. listopadu v Domě kultury. Účastnilo se jej osm nejlepších družstev z jednotlivých krajů. Litoměřičtí judisté se probojovali do finále, kde se utkali s družstvem Moravské Slávie Brno. Litokan zastupovali žáci Pafel, Šíkula, Lorenc, Pokorný, Lipš, Kubíček, Kundrát, Kopecký a Pilnay. Konečný výsledek 5:2 pro litoměřické přinesl našemu družstvu zlaté medaile a titul mistra České republiky.

SOKOL

Sokol Litoměřice

Tělovýchovná jednota Sokol Litoměřice dostala na základě rozhodnutí městského zastupitelstva v květnu zpět přední část objektu "Hrádek". Zadní část si ponechalo město. Starosta Sokola Litoměřice Miroslav Beránek zamýšlel vypsát výběrové řízení

na pronajmutí nebytových prostor v přízemí. Vybrané finanční prostředky chtěl použít k rekonstrukci celého objektu a k pokrytí nákladů na sportovní, kulturní a charitativní činnosti, které se měly realizovat v prvním patře budovy.

Sokol Pokratice

Členka zájmového útvaru Okresního domu dětí a mládeže a Sokola Pokratice čtrnáctiletá Lenka Hozáková, studentka soukromé obchodní akademie Ekonom, dosáhla vynikajícího sportovního úspěchu. V holandském Aalsmeeru dne 20. března zvítězila na "Flower Cupu", nejvýznamnější klubové mezinárodní soutěži ve skocích na trampolíně. Závodu se účastnilo na 300 závodníků z Německa, Švédska, Dánska, Francie, Holandska, Velké Británie, Skotska, Itálie, Walesu, Belgie, USA a samozřejmě také České republiky.

TTC Litoměřice

Mezi významná litoměřická sportovní jubilea náleželo v tomto roce 30 let existence oddílu stolního tenisu. Počátky činnosti byly položeny již v září 1964, kdy pod vedením vojína základní služby Františka Krachlíka, hráče Slavie Brno, vznikl kroužek stolního tenisu. Mezi první členy náleželi tehdejší žáci 1. základní školy v Litoměřicích, později přibyli žáci 4. základní školy. Z tohoto kroužku vznikl v září 1965 oddíl stolního tenisu Okresního domu pionýrů a mládeže Litoměřice. Jeho prvním předsedou byl zvolen Jiří Bronec. Pravidelnou soutěž začal hrát v sezóně 1965/1966, kdy jako trenér působil Jaroslav Zoul. V roce 1966 do oddílu přišel roudnický MUDr. Josef Pinka a Miroslav Vostrý, s jejichž jmény byl spojen postup do vyšší soutěže.

Roku 1967 bylo založeno družstvo žen, které ale fungovalo pouze dva roky, protože jeho hráčky se skládaly ze studentek zdejší Pedagogické školy, které po maturitě z města odešly a ženský stolní tenis tak v Litoměřicích na další dvě desetiletí skončil.

Roku 1968 se mužskému družstvu podařil postup do oblastního přeboru Severočeského kraje, který roku 1970 vyhrálo a postoupilo do elitní divize kraje. Na přelomu 60. a 70. let vyhráli členové oddílu čtyřhru v rámci kraje a na přeboru republiky se umístili mezi prvními čtyřmi. Oddíl začal od roku 1970 trénovat V. Šťastný.

Těžké období přišlo v roce 1971, kdy jeho činnost v budově Okresního domu pionýrů a mládeže musela být ukončena. Znamenalo to v podstatě odchod z Litoměřic. Oddíl našel vhodné prostory nejdříve v Žalhosticích, poté až v Bohušovicích n. O. a do našeho města se vrátil teprve na podzim 1973, od kdy mohl pracovat na 3. základní škole. Po roce přešel do tělocvičny Sokola Pokratice. Od roku 1975 jej vedl ing. Miloslav Hušek, ale již v roce 1977 se trenérem stal tehdy dvacetiletý Vladimír Zajíček. Za něj, v soutěžním ročníku 1979/1980, se oddíl vrátil mezi elitu Severočeského kraje.

V polovině 80. let přešli stolní tenisté z Tělovýchovné jednoty Slovan do TJ Slavoj Litoměřice. Až do roku 1992 byl trenérem i předsedou oddílu Josef Pinka. Poté se jím stal Pavel Kmoch a ještě téhož roku došlo k odchodu oddílu z Tělovýchovné jednoty Slavoj a ke změně názvu na TTC (Table Tennis Club) Litoměřice. U příležitosti 30. výročí trvání oddíl na podzim uspořádal turnaj. Do rámce oslav

náležela také účast prvního družstva v Extralize 1993/94, konané v herně při Gymnáziu Josefa Jungmanna. Účast v ní si oddíl zajistil již v březnu.

IWEX

Šachisté

Základem Tělovýchovné jednoty Iwex byl šachový klub, který vznikl v roce 1991. V tomto roce (1993) jej tvořilo 24 členů, rozdělených do dvou družstev dospělých. Základem členění byla výkonnost. "A" družstvo hrálo I. Českou národní ligu, "B" družstvo I. divizi. Hrací místnost klubu se nacházela v salonku hotelu "Rak".

ZÁVOD MÍRU JUNIORŮ

První ročník mezinárodního "Závodu míru mládeže" uspořádal v roce 1974 Jaroslav Menhard, slavná postava československé cyklistiky. Od tohoto roku se vždy v květnu sjížděla do Terezína evropská elita 17ti až 18tiletých cyklistů. Během pěti etap v převážně kopcovitém terénu Českého středohoří vždy projížděli také Litoměřicemi, kde se zpravidla konal start a byl cíl minimálně jedné z etap. Letošní ročník, zahájený tradiční časovkou družstev, měl 19. května start v Křešicích.

10. ŽIVOT LIDÍ

První noví občanci

Prvním dítětem, které se narodilo na Nový rok v litoměřické nemocnici byl Davídek Dresler. Na svět jej hodinu a půl po novoroční půlnoci přivedla dvacetiletá prodavačka paní Dagmar Dreslerová. Téhož dne zde přišly na svět ještě tři novorozeňata. Ráno po páté hodině porodila paní ing. Kateřina Gryndlerová synka Michala. Třetí byla holčička Miroslava, která se narodila paní Jiřině Mištové. Čtvrté děťátko byl zase chlapec Jakub.

Otázka občanství

S rozpadem Československé republiky vznikly dva nové státní útvary s rozdílnými ústavami a zákony. Jednou z nejdůležitějších právních norem, která vstoupila v platnost od 1. ledna byl zákon o státním občanství. Podle něj dosavadní českoslovenští občané měli právo na občanství jenom jednoho z nových států. Často s tím byly spojeny značné osobní problémy. Podle místního tisku "v současné době řada občanů neví, jestli jsou občany České nebo Slovenské republiky. Zákonem č. 39 z roku 1969 jsme tím, že tehdy vzniklo federativní uspořádání, získali vedle československého občanství ještě občanství buď České nebo Slovenské republiky, a to podle místa narození. Nyní nový zákon o občanství České republiky stanovil, že občané Slovenské republiky, kteří chtěli získat české občanství museli splnit podmínku nejméně dvouletého pobytu u nás, prokázat bezúhonnost a propuštění ze Státního svazku Slovenské republiky."

Na počátku roku bylo na Okresním úřadě v Litoměřicích evidováno na 350 žádostí o změnu občanství. Dle statistických údajů žilo tehdy v okrese asi 3500 slovenských občanů. Žádosti o změnu občanství řešil referát vnitřních věcí Okresního úřadu. Jako zajímavost je třeba uvést, že se to týkalo i vězňů. V litoměřické věznici si tehdy odpykávalo trest celkem pět občanů Slovenské republiky. Těm bylo dáno k rozhodnutí, zda si jeho zbytek chtějí odpykat v některé ze slovenských věznic. Všech pět se rozhodlo zůstat zde, neboť zde žily jejich rodiny.

Hledání pamětníků

Dne 7. května byla v místních novinách uveřejněna výzva historicko - dokumentační komise Okresního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu v Litoměřicích (sídlo v Lidické ulici č. 18). Požádala pamětníky, popřípadě pozůstalé o svědectví, týkající se uvěznění či úmrtí třiceti českých a antifašistických německých živnostníků a občanů, kteří byli zatčeni v roce 1940 za slovní projevy odporu k nacistické moci. Německým Vrchním zemským soudem v Litoměřicích byli potom odsouzeni za "velezradu" ke ztrátě majetku a zůstali uvěznění v německých káznicích až do konce války.

Odškodnění obětí komunismu

Městské zastupitelstvo na svém zasedání dne 15. července rozhodlo o výši symbolické částky vyčleněné nad rámec rozpočtu městského úřadu jako odškodnění litoměřickým občanům, které postihl minulý režim z politických důvodů. Jednalo se o celkem 140.000 korun. Byly rozděleny mezi 19 žijících litoměřických občanů a 13 pozůstalých po zemřelých členech Klubu politických vězňů. Princip dělení vycházel z počtu měsíců, které prožili ve vězení. Byli to Zdeňka Hávová (5 měsíců), Marie Horníková (92 měsíců), Vladimír Chlupáč (114 měsíců), Josef Jirout (11 měsíců), Miroslav Kolenatý (48 měsíců), Marie Kovalová (92 měsíců), Jaroslav Král (23 měsíců), Jiří Kratochvíl (14 měsíců), Antonín Křivánek (36 měsíců), Helena Nováková (84 měsíců), Otakar Pokorný (73 měsíců), Bohumil Reichelt (24 měsíců), Jaromír Růžička (67 měsíců), Josef Rýva (126 měsíců), Otto Schneider (131 měsíců), Karel Šanda (24 měsíců), Václav Topš (87 měsíců), Erika Votočková (37 měsíců) a Ladislav Weis (98 měsíců).

Z pozůstalých bylo odškodnění přiznáno Vlastě Černé - otec Alois Křížek (17 měsíců), Věře Halíkové - otec František Vršínský, Zdence Hodné - manžel Josef Hodný (119 měsíců), Zdence Krakové - manžel Josef Kraka (132 měsíců), Anně Strejcové - manžel Josef Strejc (80 měsíců), Ing. Milanu Šlegrovi - otec Josef Šlegr (24 měsíců), Růženě Šubrtové - otec Jan Venc (20 měsíců), matka Růžena Vencová

(10 měsíců), Jitce Volkové - otec JUDr. Vladimír Komárek (82 měsíců), Marii Žákovské - manžel Stanislav Žákovský (106 měsíců), Čeňku Dundrovi - otec J. Dundr (30 měsíců), Jaroslavu Vosáhlovi - otec Jaroslav Vosáhlo (13 měsíců), Otakaru Beranovi - otec Miloš Beran (144 měsíců), Marii Kovalové - manžel JUDr. J. Koval (72 měsíců)

Peníze a pamětní listy jim byly předány na podzim. Dne 9. října se v Domě kultury uskutečnilo setkání členů Konfederace politických vězňů, účastníků protikomunistického odboje, občanů a představitelů města. Přítomen byl také místopředseda Konfederace Mirko Šťastný a jménem litoměřického biskupství přítomné pozdravil jeho kancléř Josef Helikar, který sám strávil ve vězení několik dlouhých let. Starosta Zdeněk Rosol zdůraznil, že sice žádné odškodnění nemůže nahradit to, co museli prožít, předal jim však 34 pamětních listů a symbolickou finanční částku, která odpovídala počtu měsíců věznění. Setkání obohatilo vystoupení dívčího sboru "Máj".

ÚŘAD PRÁCE

Vývoj nezaměstnanosti

Míra nezaměstnanosti se pohybovala pod celorepublikovým průměrem. K polovině dubna kleslo procento nezaměstnanosti v okrese na hodnotu 2,68% (1565 osob). Ke stejnému datu zaměstnavatelé nahlásili 629 volných míst. Nejvíce osob bez práce bylo mezi dělníky (registrovaných 1292). Během prvního pololetí vydal Úřad práce v Litoměřicích na zabezpečení zaměstnanosti přes deset milionů korun. Větší část výdajů (6590 tisíc korun) byla použita na pasivní politiku zaměstnanosti, zejména na hmotné zajištění uchazečů o práci. Další 3754 tisíc korun šlo na aktivní politiku zaměstnanosti, na rekvalifikace, příspěvky na vytvoření společensky účelných pracovních míst, náklady na veřejně prospěšné práce, na vytvoření dílny pro uchazeče o zaměstnání se změněnou pracovní schopností atd. Počet nezaměstnaných nepatrně vzrostl během října. Na konci tohoto měsíce bylo v evidenci celkem 2005 uchazečů o zaměstnání, což bylo o 28 více nežli v září. Volných pracovních míst bylo pouze 493. Také během listopadu nezaměstnanost mírně stoupala. Ke 30. listopadu byl okresní průměr míry nezaměstnanosti 3,85%. Nejvyšší byla v okrajových částech okresu (např. Sukorady 9,38%). V Litoměřicích byla lehce pod uvedeným průměrem, neboť činila 3,50%.

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Svaz důchodců

Zájmová organizace důchodců evidovala v tomto roce 92 členů. Svůj klub, který nebyl uzavřen ani dalším starým občanům, měla v Novobranské ulici č. 18. Podle zájmu si tam mohli přečíst noviny či knihy nebo si jen tak při kávě a čaji popovídat. Provozní náklady klubu hradil Český Červený kříž Litoměřice. Protože však prostory klubu nebyly postačující, pořádal svaz větší akce, jako besedy, přednášky a podobně v klubovně domu pečovatelské služby v ulici Kosmonautů č. 15. Dne 4. února městská rada schválila, aby uvedený dům v Novobranské ulici byl pro potřeby Klubu důchodců pronajat bezúplatným způsobem.

Domy s pečovatelskou službou

Během tohoto roku začala ve Švermově ulici výstavba nového domu s pečovatelskou službou. Dosud byly ve městě v provozu tři, a to v ulicích Kosmonautů, Liškově a Velké Krajské. Stavba nového domova pro důchodce byla

plně financována ze státních prostředků. Zájemci o umístění si podávali žádosti na Městský úřad v Litoměřicích. Při rozhodování se přihlíželo zejména k sociální potřebnosti, což v praxi znamenalo, že přednost dostávali osamělí a invalidní důchodci.

ŘEŠENÍ NEGATIVNÍCH JEVŮ

Česká bezpečnostní služba

Od 1. ledna letošního roku začala v Litoměřicích pracovat Česká bezpečnostní služba spol. s r.o. Jejím ředitelem se stal Petr Benk, bývalý pracovník Veřejné bezpečnosti a posléze Policie České republiky. V těchto složkách působil 15 let ve vedoucích funkcích. Úkolem nové bezpečnostní služby se stala ochrana a zajišťování převozu finančních částek i jiných cenností. Vedle toho pracovníci této agentury začali provádět fyzickou ochranu nemovitostí (peněžních ústavů, pošty a pod.) i jednotlivců, popřípadě skupin osob. Bezpečnostní služba nabízela také detektivní pátrací činnost.

Sociální kurátoři - Azylový dům

Dne 19. listopadu se v klubu Ústavu pro výkon vazby v Litoměřicích sešli sociální kurátoři z celého bývalého Severočeského kraje. Navzájem si vyměnili zkušenosti z práce se sociálně slabými a společensky málo adaptabilními lidmi a konstatovali, že nejvíce pozornosti je třeba věnovat "prvotrestaným". Jednou z forem pomoci lidem, kteří se po výkonu trestu často ocitali bez přístřeší, byly sociální ubytovny. Sociální kurátorka pro náš okres Marie Oberreiterová informovala, že na našem okrese jsou taková zařízení čtyři. Štětská ubytovna poskytuje 45 míst, roudnická 6, lovosická 15, ale litoměřická v současné době žádné.

Azylový dům v Ulici Marie Pomocné č. 48, upravený Městským úřadem, musel být totiž k 1. říjnu uzavřen, neboť "nájemníci" objekt zdemolovali natolik, že bylo třeba přistoupit k rozsáhlé rekonstrukci. Tato sociální ubytovna měla začít znovu fungovat od 2. prosince, ale opravy, které prováděla firma Teo, se protahovaly.

Věznice

V Ústavu pro výkon vazby v Litoměřicích došlo v tomto roce k podstatným změnám. Během prvního pololetí byl výkon vazby žen přesunut do Prahy - Ruzyně. Od konce roku se zde neměl vykonávat ani trest odnětí svobody žen a odsouzené měly být umisťovány do Pardubic. Kromě toho litoměřická věznice, jejíž zaměstnanci prováděli i soudní a dálkové eskorty, zajišťovala výkony trestu odnětí svobody pouze těm odsouzeným, kteří se mohli uplatnit při zabezpečování chodu tohoto zařízení. Tyto změny byly důsledkem permanentní přeplněnosti věznice. Ke konci roku byla její kapacita asi 344 míst, ovšem obviněných bylo asi o 200 více. Podle velitele, majora Trpišovského, se vězeňství začalo oprošťovat od romantických představ roku 1990.

DEMOGRAFIE

Pohyb obyvatelstva

<u>Údaje</u>	<u>1992</u>	<u>1993</u>
Počet obyvatel k 31.12.	26.159	26.065
(z toho muži)	12.739	12.680

(ženy)	13.420	13.385
Živě naroz. dětí	348	318
(z toho muži)	178	170
Počet úmrtí	210	210
(z toho muži)	113	100
Uzavřené sňatky	202	204
Ukončené rozvody	130	119
Do města přistěhovalí	822	567
Z města vystěhovalí	758	623

BYDLENÍ

Bytové hospodářství

Celkem 3.400 bytových nájemních jednotek ve středu města a v Pokraticích obhospodařovala firma KUMATON. Její název vycházel ze začátečních dvou písmen příjmení Petra Kubelky, Jaroslavy Martínkové a Jaroslava Tona, kteří tuto obstaravatelskou firmu Městského úřadu Litoměřice vytvořili. Externě spolupracovala s řadou dalších soukromých firem, které zajišťovaly opravárenský servis. Sídlo firmy bylo v Dukelské ulici. Druhou firmou se stejnými úkoly se stala TEO. Obě obstaravatelské firmy provedly na podzim prověrky obsazenosti bytů u 20 procent z celkového počtu. V deseti procentech těchto případů bylo zjištěno neoprávněné užívání, zatímco v dalších samotný nájemce nebydlel a přenechal je jiným osobám (v řadě případů za vysokou úplatu).

Zásady prodeje nemovitostí

Dne 25. února schválilo městské zastupitelstvo pravidla prodeje obytných domů do soukromého vlastnictví. Informace o domech, které byly postupně nabídnuty k prodeji, měly být podávány plošně v rozsahu celého města. Byla stanovena zásada předkupního práva současných uživatelů. Teprve v případě, že neprojeví zájem, mohli přijít na řadu další zájemci. Návrh na odprodej schvalovalo městské zastupitelstvo.

Vojenské byty

Na začátku léta se starosta ing. Zdeněk Rosol snažil vyvolat jednání s ministrem obrany Antonínem Baudyšem ohledně vojenských bytů, kterých tehdy bylo na území města 1200. Důvodem byla snaha převést je do vlastnictví armády, protože město jejich spravování na jedné straně finančně zatěžovalo, na straně druhé k nim nemělo dispoziční právo. Později se jejich počet snížil na 881. Na zasedání dne 26. října městské zastupitelstvo projednalo návrh armády České republiky na bezúplatný převod městských domů, v nichž byly trvalé služební vojenské byty. Předlohu již předtím projednala bytová a majetková komise, která toto řešení doporučila s podmínkou, že náklady (poplatky a daně) za převod bude hradit armáda a že ve smlouvě bude zakotveno předkupní právo města Litoměřic v případě regulace armádních jednotek ve městě či organizačních změn, které by vedly ke snížené potřebě vojenských bytů. V takovém případě by měla záležitost být řešena stejně jako při převodu na armádu, t.j. bezúplatným způsobem. POSÁDKA

Na 1. máje vykonalo několik desítek nováčků v kasárnách pod Radobýlem vojenskou přísahu. Dosud se tato slavnost konala vždy na náměstí. Další nováčci

složili přísahu 6. listopadu na nádvoří stejných kasáren. Dne 15. listopadu nakládali vojáci na horním nádraží na vagóny dva speciální hloubící stroje a čtyři pásové transportéry. Tato technika byla odvezena k sešrotování.

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Vladimír Bareš

Dne 25. května oslavil v litoměřickém penzionu své devadesáté sedmé narozeniny pan Vladimír Bareš, jeden z celkového počtu padesáti ještě žijících ruských legionářů (v našem okrese byl v té době již jediný). Narodil se v Hranicích na Moravě (1896), kde prožil své dětství a mládí. Otec byl zlatníkem, jeho firmu však postihl bankrot a matka pana Bareše tuto katastrofu nepřežila. Po absolvování dvouleté obchodní školy krátký čas pracoval, ale když v létě 1914 vypukl první světový konflikt, musel narukovat do Olomouce k 54. pěšímu pluku, od nějž byl převelen ke 13. zeměbranceckému pluku. Tím začala jeho vojenská anabáze. V dubnu 1915 odejel s pochodovým praporem na východní frontu do Haliče. Rusové tehdy ustupovali, takže vojenský vlak dojel až do Sokalu. Odtud již pochodovali pěšky do Skomorochi, kde probíhala fronta a došlo k prvním bojům. Rakouská vojska stále postupovala až k pevnosti Dubno, kde Barešův pluk přečkal zimu. Na jaře jej však zaskočila protiofenzíva ruského generála Brusilova a pan Bareš se dostal do zajetí. Jako zajatec byl přidělen na velkostatek hraběte Uvarova. Pracoval jako zemědělský dělník, i v kuchyni. V květnu 1917 se od emisáře čsl. zahraniční armády dozvěděl o výzvě Tomáše G. Masaryka, aby všichni Češi vstupovali do tvořících se legií. Ze statku ovšem bylo třeba utéci. První pokus se mu nepodařil, chytili jej kozáci, jeden z nich jej přivázal za koně a hnal zpět na statek.

Když se mu nakonec podařilo do legií dostat, byl po výcviku ve vesničce Bražinec přidělen ke kulometné rotě 3. pluku Jana Žižky z Trocnova. Poté jeho pluk pochodoval na frontu, kde se zúčastnil proslulé bitvy u Bachmače na Ukrajině. Po bolševické revoluci se čsl. legie snažily dostat na západní frontu. Ve zmatcích tehdejšího Ruska to ovšem nebylo možné jinak nežli přes Vladivostok. Československé jednotky táhly nejdříve přes Ural až k Čeljabinsku. Tato pouť s sebou přinášela množství překážek. Vedle těžkých bojů s bolševiky se armáda musela vypořádat i s krutou přírodou tajgy. V té době byl pan Bareš zraněn. Výbuch granátu mu prorazil ušní bubínek. Byl zproštěn řadové služby a tak již pomýšlel jenom na návrat domů. Když se jeho pluk probil do Vladivostoku, nalodil se na japonský parník, který legionáře vezl do Evropy téměř dva měsíce. Rodnou zemi spatřil opět 17. února 1920.

Poté zakotvil v Praze, kde žil až do roku 1949. Mezitím byl ovšem vězněn nacisty

na Pankráci. Před druhou světovou válkou i po ní se živil jako poštovní úředník. Jakmile nastoupil do důchodu, rozhodl se opustit Prahu a za nový domov si vybral Litoměřice. Sám říkal, že prý mu krajina Litoměřicka čímsi připomíná okolí jeho rodiště. U příležitosti jeho životního jubilea byl 25. května přijat přednostou okresního úřadu Josefem Polem.

František Chábera

Dne 4. února městská rada na základě jednání ing. Josefa Antoše s litoměřickou agenturou SOS ART ohledně natočení videokazety o podplukovníkovi Františku Cháberovi, uložila správnímu odboru provést poptávku ohledně získání finančních prostředků. Potřebné peníze se podařilo shromáždit a městská rada dne 22. července rozhodla o poskytnutí částky 200 tisíc korun, s tím že Městský úřad o tom s uvedenou agenturou uzavře řádnou smlouvu. Dokument byl potom během léta natočen a na podzim technicky zpracován.

Dne 7. července byl podplukovník František Chábera mezi dvaceti bývalými piloty, pozvanými na francouzské velvyslanectví v Praze. Tam jim generál Norlainem, velitel taktických leteckých sil, udělil francouzskou pamětní medaili z války 1939 - 1945 se stužkou "France". Litoměřický občan byl pozván proto, že od listopadu 1939 až do kapitulace Francie 15. června 1940 bojoval u eskadrony "Indiánů" a "Čápů". Podplukovník Chábera svoje ocenění komentoval slovy: "Byli jsme překvapeni a potěšeni tím, že Francie nezapomněla na ty, co za ní bojovali i padli."

Dne 17. srpna večer besedovali v restauraci na Mostné hoře s tímto litoměřickým občanem a veteránem 2. světové války vojenští piloti ze žateckého letiště. V letošním roce se dožil 71 let. Již v roce 1929 se přihlásil do pilotní školy v Prostějově, po jejímž dokončení působil u 2. leteckého pluku a později u stíhacího pluku v Hradci Králové. Roku 1934 byl přidělen do Letňan jako zalétávací vojenský pilot a působil tam až do okupace. V roce 1939 ilegálně opustil Československo a 1. listopadu se stal letcem elitních francouzských letek. Po dalších peripetích (viz kroniku pro rok 1991) zůstal v armádě až do konce 40. let. V 50. letech byl vězněn v Jáchymově a na Borech.

Jaroslav Müller

Rozhodnutím Vrchního soudu v Praze byl zrušen rozsudek bývalého Lidového soudu v Litoměřicích, kterým byl v roce 1958 protiprávně odsouzen pan Jaroslav Müller, známý litoměřický hodinář a zlatník, na tři roky do vězení a dalším vedlejším trestům. Byl obviněn ze skutků označených jako spekulace a ohrožování devizového hospodářství. Spočívaly v tom, že jako bývalý hodinář a zlatník i po nuceném zrušení své živnosti přechovával ve svém bytě různé zboží, které mu zbylo. Vrchní soud v Praze ke stížnosti podané generálním prokurátorem rozhodl, že původním rozsudkem, který byl vydán se zřetelnou snahou o postih osob živnostenského původu, byl porušen zákon, a proto jej zrušil.

Vlastimil Zítek

Dlouhých 42 let působil v Litoměřicích jako farář Československé církve husitské ThDr. Vlastimil Zítek, od roku 1989 její biskup v Olomouci. Narodil se 26. prosince 1920 v Kropáčově Vrutici (okres Mladá Boleslav), mládí však již prožil v pohraničí. Od roku 1933 byl jeho otec okresním četnickým velitelem v Chomutově a celá rodina zde s ním prožila těžký rok 1938. Po záboru pohraničí nacisty odešli všichni do Prahy, kde mladý Vlastimil Zítek začal studovat medicínu. Po uzavření vysokých škol pracoval v továrně na rentgeny v Modřanech. Po osvobození se již k medicíně nevrátil, ale začal studovat teologii na znovuotevřené Husově československé evangelické bohoslovecké fakultě. Od 15. března působil v Litoměřicích jako vůbec první farář Československé církve v historii města. Vedle svých církevních povinností redigoval týdeník "Český zápas" a publikoval vlastní práce. Vydal nejenom skriptum "Eklesiologie", ale pozornost věnoval také filosofii, historii a politologii. Tyto statě vydával především ve dvouměsíčníku "Theologická revue". Věnoval se však i beletrii. Ve vydavatelství Blahoslav mu vytiskli sbírku historických povídek "Stříbrný poklad". Několik z nich bylo inspirováno minulostí Litoměřic. Z našeho města odešel, když jej církevní sněm 15. dubna 1988 jmenoval biskupem v Olomouci. Často však Litoměřice navštěvoval. O jeho životě i názorech na současnou dobu přinesly "České noviny" seriál tří článků.

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY MĚSTA

Rotary klub z Anglie

Pánové Graham Evans, předseda Rotary klubu z anglického Crewkerne a Fred Goodfried iniciovali návštěvu Litoměřic, která se uskutečnila ve dnech 19. a 20. června. Pobyt v našem městě se uskutečnil v souvislosti s jejich cestou do České republiky. Slíbili, že po návratu domů do Anglie napíše jejich prezident na české ústředí rotariánů v Praze dopis, v němž sdělí své pozitivní dojmy ohledně vhodných podmínek pro založení místního klubu v Litoměřicích. Hlavní iniciativu však vyžadoval od občanů města. Rotariáni představovali od roku 1905 celosvětovou organizaci zednářského charakteru, členěnou podle oborů lidské činnosti.

Američtí baptisté

Poslední červencovou neděli (24. 7.) navštívila Litoměřice skupina čtrnácti amerických baptistů, patřících k organizaci "World Servants" (Světové služby). Ta měla několik tisíc členů, angažujících se v různých částech světa. Američané pracovali v Bělé pod Bezdězem na rekonstrukci a úpravách sborového domu, v němž tamní baptisté zamýšleli zřídit letní středisko pro mládež. Do našeho města zavítali v závěru dvoutýdenního pobytu. Prohlédli si zde katedrálu sv. Štěpána a zavítali samozřejmě též do azylového domu, který vznikl péčí litoměřického sboru Bratrské jednoty baptistů v Pražské ulici z bývalého internátu Střední pedagogické školy.

Japonská delegace

Na samém začátku listopadu navštívila naše město skupina třiceti dvou japonských učitelů, kteří chtěli poznat český školský systém. V pondělí 1. listopadu navštívili 4. základní školu, kde se zajímali o jazykovou výuku, zejména o názorné pomůcky, učebnice a podobně. Druhého dne se podívali do Gymnázia Josefa Jungmanna. Na 7. základní škole je zaujala činnost v mimoškolním zařízení - družině a školním klubu. Odpoledne diskutovali s vedením školského úřadu i města o všem možném, co se výchovy a vzdělávání týká. Jak se vyjádřil šéf výpravy, Mukajama Katsusada, vedoucí pracovník Úřadu pro vzdělávání z prefektury Kagošima na jihu ostrova Kjúšú, byli s výsledky návštěvy v Litoměřicích velmi spokojeni. Z okresu téhož dne odjeli, ale v republice se zdrželi až do 11. listopadu, kdy odcestovali za dalšími poznatky do Švýcarska.

Návštěva z Norska

Na základě spolupráce mezi univerzitami v Ústí nad Labem a v Oslo zavítali dne 8. listopadu do Litoměřic dva norští učitelé, kteří zde navštívili 4. základní školu. Hlavním důvodem byla skutečnost, že zástupkyně ředitelky Mgr. Jitka Putnarová se spolu s pedagogy ústecké univerzity v květnu zúčastnila několikadenního studijního pobytu v hlavním městě Norska. Návštěvníci se zajímali především o řešení problémových matematických úloh na základních školách.

VZTAHY K ZAHRANIČÍ

Euroregion

Příhraniční spolupráce v rámci "Euroregionu Labe - Elbe" pokračovala také v tomto roce. Po jednání s německou stranou, které se konalo 17. března tohoto roku v Děčíně, byl Euroregion rozšířen. Zatímco v době založení dosahoval pouze do okolí Litoměřic, byla nyní do jeho hranic zahrnuta oblast Polabí již od Roudnice až po Míšeň (Meissen) a na území okresu zasáhl také do oblasti Českého středohoří.

V tomto roce bylo vzpomenuo prvního výročí jeho existence. V květnu se v Birkwitz - Pratzschwitz konalo setkání u příležitosti Svátku Evropy a další v srpnu při vzpomínce na 180. výročí bitvy u Chlumce. Dne 21. září byl uspořádán seminář starostů, konaný v rámci oslav 850 let od prvé zmínky historických pramenů v Lovosicích.

Počátky tohoto sdružení sahají do předchozího roku. Po nutných přípravách byl oficiálně založen 24. června 1992, kdy "Klub Euroregionu Labe" a "Kommunalgemeinschaft Euroregion Oberes Elbtal/Osterzgebirge e. V." uzavřely rámcovou dohodu. Spádová územní sdružení vznikla v okresních městech Děčín, Dippoldiswalde, Dresden, Freital, Litoměřice, Meissen, Pirna, Sebnitz, Teplice a Ústí n. Lab. Krátce po vzniku sdružení zahájily činnost jeho sekretariáty v Pirně (5. července 1992) a v Ústí n. Lab. (1. srpna 1992). Centrálním sídlem Euroregionu se stala Pirna.

Nejvyšší orgán představovala "Rada" se třiceti členy. Na českém území získal "Klub Euroregionu Labe" 11 mandátů a další čtyři měli zástupci okresních úřadů v uvedených městech. Představiteli sdružení se stali dva "prezidenti", zvolení členy uvedené rady. Prvními byli přednosta Okresního úřadu v Děčíně Dalibor Bubník a za německou stranu přednosta okresu Pirna Hans Jürgen Evers. Paritní byl i počet viceprezidentů, členů prezidia i výkonných ředitelů, kteří vytvářeli zmíněné

sekretariáty. O náplni celé soustavy mezinárodních styků pohraničních regionů vypovídá nejlépe, že v celkovém počtu sedmi pracovních skupin byli zapojeni především odborníci pro regionální rozvoj, hospodářský rozvoj a turistiku, dopravu a hraniční přechody, ochranu životního prostředí, zdravotnictví a sociální problematiku, kulturu, školství a sport, specialisté na řešení případných přírodních katastrof i dalších problémů. Po právní stránce vycházela myšlenka euroregionů z našich zákonů o obcích a okresních úřadech.

Slovensko

V tomto roce uplynulo 36 let od doby, kdy litoměřická 1. základní škola navázala přátelské kontakty se stejně organizovanou školou v Topolčiankách na okrese Nitra. Bez přerušení rok co rok navštěvovala vždy jedna vyšší třída z Litoměřic své přátele na Slovensku a naopak. Každý druhý rok podobné výměnné návštěvy pořádal celý učitelský sbor. Ani červen tohoto roku nebyl výjimkou, přestože mezitím došlo k rozpadu federace. Slovenské děti přijely do Litoměřic 2. června, kde byly přijaty s otevřenou náručí. Následující dva dny je hostitelé seznamovali s pamětihodnostmi našeho města i regionu. Pedagogický doprovod se v pátek 4. června setkal s učiteli zdejší školy na slavnostní večeři. Žáci litoměřické školy odejeli do Topolčianek, kde své letní sídlo míval prezident Tomáš G. Masaryk, hned následující týden, dne 8. června.

Návštěva v Anglii

Litoměřické gymnázium Josefa Jungmanna uspořádalo pro své žáky studující angličtinu tematický zájezd do Velké Británie. Několik volných míst nabídlo i Střední pedagogické škole. Studenti ve dnech 4. až 9. června navštívili Londýn. Zde byli ubytováni v rodinách, prohlédli si památky a dvě školy. Měli možnost návštěvy rodného města Williama Shakespeara Stradfordu, univerzitního Oxfordu, Windsoru, Cantenbury atd.

Pomoc Chorvatsku

Diecézní katolická Charita se sídlem na Dómském náměstí č. 10 přijímala 18. a 19. ledna dary uprchlíkům a všem potřebným na území Chorvatska, postiženého válkou. Shromážděvalo se ošacení, příkrývky, použitelná kamna, židle, lehátka a podobně. Shromážděné dary byly 20. ledna převezeny do Prahy, kde Česká katolická Charita organizovala již čtvrtou zásilku těchto potřeb do Záhřebu. Na humanitární pomoci se významnou měrou podílel také litoměřický mlýn, respektive firma UNIMON.

Pomoc Arménii

Na počátku dubna byly ze skladu litoměřické firmy PUR Izolace odvezeny do Arménie skladované léky v hodnotě dva a půl milionu dolarů. Této humanitární akce se zúčastnilo několik zemí, jako Česká republika, Slovenská republika, Polsko, Maďarsko, Německo, Slovinsko, Dánsko i Řecko. V Litoměřicích byly shromáždovány proto, že uvedená firma poskytla skladovací prostory pro soustředění materiálu zdarma.

ZÁVĚREM

Záznamy pro rok 1993 končí dodatečně sepsaný 10. díl "Kroniky města Litoměřice". Tyto zápisy také uzavírají můj podíl na jejím sestavování. Po úmrtí předchozího kronikáře, pana Ladislava Potůčka, mne jejím vedením s platností od 1. dubna 1987 pověřila rada Městského národního výboru. Do roku 1989 jsem zapisoval údaje o dění ve městě do 9. svazku rukopisné kroniky. Po jejím ukončení jsem se souhlasem letopisecké komise Městského úřadu v Litoměřicích pokračoval tímto způsobem, který umožňoval pohotovější zachycování naší rychle se proměňující současnosti.

Pro celé období, charakterizované od konce roku 1989 začasté překotnými proměnami politické, hospodářské, kulturní i sociální struktury města, jsem se snažil o zachování maximální objektivity. Usiloval jsem o komplexní zachycení celé této převratné doby, se všemi jejími světly a stíny, pochybnostmi i nadějemi.

Byl jsem veden snahou, aby městská kronika tomu, kdo se jednou, až se tato doba stane minulostí, bude zajímat o naše skutky, přinesla co nejvíce informací a v maximálně možné míře mu přiblížila usilování současnosti.

Litoměřice, podzim 1998

PhDr. Jan

Smetana